

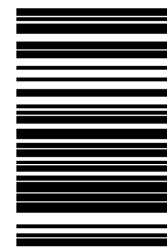
دفترچه شماره ۱

آزمون جامع (۳)

پنجشنبه ۰۶/۰۴/۹۸

711|A

سال تحصیلی ۹۷-۹۸

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی:	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۷۵

عنوانی مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از ترتیب آزمون و زمان دفعه اعلام آن در کاتالوگ نکرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

فارسی

711A

- ۱- در آبیات کدام گزینه، به ترتیب واژگانی به کار رفته است که با واژه‌های «تریاق - زشجه - دیهیم» رابطه‌ی تراوند؟
- (الف) می تلخ نباشد چو ز دست تو ستانند
کز دست توگر زهر بود نوش توان کرد
- (ب) با ابرویی که چون دم شیرو است پرگره
بازی‌کنان شجاعت خویش آزموده‌ایم
- (ج) تا توانی از غبار بی‌کسی سو بر متاب
گوهر از گرده‌ی تیمی صاحب افسر بود
- (د) افسرده‌گی تلافی جولان چه هفت است
ای قطره از محیط گذشتی گهر برآ
- (ه) درد عشق از خویش درمان سازد
ان درون زهر یابی پادزه‌ر
- (۱) الف - ب - د   (۲) الف - د - ه   (۳) ه - ب - ج   (۴) ه - ب - ج
- ۲- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «رأیت - چنبر - هنگامه - بخنا» اشاره شده است؟
- (۱) بیرق - بلند - غوغاء - توانایی
(۲) دوراندیشی - حلقه - جمعیت مردم - نعمه
- (۳) پرچم - طوق - شلوغی - دستگاه موسیقی
(۴) دزفشن - باریک - داد و فریاد - آوازخوانی
- ۳- معنی چند واژه در رو به روی آن درست نوشته شده است؟
- «اورنگ: تخت / إلجاج: ياریگر / سندروس: ترسیده / مهمل: کجاوه / جافی: ستمدیده / درع: زره / خور: زمین پست / خدنگ: علف جارو / نزند: خوار و زبون / مناسک: جای عبادت حاجیان»
- (۱) چهار   (۲) پنج   (۳) هفت   (۴) هشت
- ۴- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟
- «امروز که او را این رنج افتاده اگر به همه نوع خوشتیں بر او عرضه نکنیم و جان و نفس فدای ذات و غرای او نگرددانیم، به گفران نعمت منسوب شویم، و به نزدیک اهل مروت، بی‌قدر و قیمت گردیم. و صواب آن است که جمله پیش او رویم و شکر موجبت او بازارانیم، و مقرزه گردانیم که از ما کاری دیگر نیاید، جانها و نفس‌های ما فدای ملک است.»
- (۱) چهار   (۲) سه   (۳) دو   (۴) یک
- ۵- در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟
- (۱) حالی، آن لایق‌تر که در کارها غفلت کم رو د و مهمات را خوار شمرده نیاید.
(۲) گاه ناصحان را به عذاب زلت جانیان مؤاخذه می‌نمایند و هوا بر احوال ایشان غالب و خطا در افعال ایشان ظاهر.
(۳) خون ریختن کاری صشب است و بی‌تأمل در آن شرع پیوستن، عاقبتی وخیم دارد.
(۴) این است داستان حذر از مکان غدر و مکاید رای دشمن، اگرچه در تصریع و تذلل مبالغت نماید.
- ۶- در همه‌ی گزینه‌ها «نقش مسندي» وجود دارد، به جز.....
- (۱) از ما خبر کعبه‌ی مقصود مپرسید
(۲) از ما گله‌ی بی‌ثمری کس نشینده است
(۳) چون تیر مدارید ز ما چشم اقامت
(۴) موقوف نسیمی است ز هم ریختن ما
- ۷- ردیف در کدام گزینه «وابسته‌ی وابسته» است؟
- (۱) منفعل دل خودم چند کشد جفای تو
(۲) گشت ز تاب و طاقتمن تاب رقیب منفعل
(۳) شب همه شب دعا کنم تا که به روز من شوی
(۴) رخنه چو می‌فند به دل بسته نمی‌شود به گل
- عذر جفای تو مگر خواهمن از خدای تو
هیچ خجل نمی‌شود طبع سنتیزه‌رای تو
دل به ستمگری دهی کاو بدهد سزای تو
گرچه به سر بکو قدم نیک در سرای تو

- در همه‌ی گزینه‌ها « فعل مجهول » وجود دارد، به جز ..... .
- نوشته شد که چنین روزها فراوان‌اند
بسی چراغ سلیمان که کشته گشت ز باد
در خدمت تو درست پیمان
مگیر از من اگر باشد بزرگ آن
- (۱) بسه تیره روز مزن طعن، کاندر این تقویم
(۲) مبین که ملک فرو بست شمع دولت را
(۳) با پشت و دل شکسته آمد
(۴) بزرگ‌آگر خطایی کرده آمد
- ۸
- در کدام گزینه فعل به « قرینه‌ی معنوی » حذف شده است؟
- روی جانان طلبی آینه را قبل ساز
این قصه‌ی عجب شتو از بخت واگون
خدمت را هرگه فرمایی کمر بندد به طوع
شمشاد خرامان کن و آهنگ گلستان کن
- (۱) روى جانان طلبى آينه را قبل ساز
(۲) اين قصه‌ی عجب شتو از بخت واگون
(۳) خدمت را هرگه فرمایی کمر بندد به طوع
(۴) شمشاد خرامان کن و آهنگ گلستان کن
- ۹
- در چند بیت « نقش تبعی » وجود دارد؟
- مپذیر عذر بنده اگر زار نیست
ما را تعییریست که با کار کار نیست
جز ماه عشق هرچه بود جز غبار نیست
سوی مقربان و مصالحت گذار نیست
چون چرخ بی قرار کسی را قرار نیست
گفتا بگیر همین که گه اعتذار نیست
- (الف) گفتم بهانه نیست تو خود حال من بین
(ب) تاکارهای عشق هوای تو دیده‌ام
(ج) آبی بزن از این می و بشان غبار هوش
(د) تانگذری ز راحت و رنج و زیاد خوبش
(ه) زان شب که ماه خوبش نمودی به عاشقان
(و) گفتم که ناتوانم و نجورم از فراق
- ۱۰
- (۱) دو
(۲) سه
(۳) چهار
(۴) پنج
- ۱۱
- اگر بخواهیم ایات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های « استعاره - تشییه - اسلوب معادله - حسن‌آمیزی - تلمیح » مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
- که سبزی را می‌گلرنگ از مینا نمی‌شوید
که شیرینی زکوهر تلخی درین نمی‌شوید
که روی خود زناز آن یار بی پروا نمی‌شوید
که از فرعون ظلمت را یبدیضا نمی‌شوید
که انجم تیرگی را از دل شب‌ها نمی‌شوید
- (۱) ج - الف - ب - ۵
(۲) د - ج - ب - ۵
(۳) ب - ۵ - الف - ۵
(۴) ه - ج - ۵
- ۱۲
- آرایه‌های درج شده در برابر کدام گزینه، نادرست است؟
- از بزرگ‌نگ همچو کمان گرچه خمیدیم؛ تشییه - جناس تام
ما بیسر به روشن‌دلی صبح ندیدیم؛ اسلوب معادله - استعاره
غیر از سر انگشت ندادست نگزیدیم؛ کنایه - ایهام
حرفی که برد راه به جانی، نشنیدیم؛ استعاره - مجاز
- ۱۳
- در کدام گزینه به آرایه‌های بیت « بت ضحاک من آن مه که به رخ جام جم است / آن دو افعی سیه بور سر دوشش نگرید » اشاره شده است؟
- (۱) نهمه‌ی حروف - اسلوب معادله - ایهام
(۲) استعاره - تشییه - ایهام تناسب
(۳) تلمیح - تناسب - جناس تام
(۴) جناس ناقص - تضمن - تضاد
- ۱۴
- در کدام بیت همه‌ی آرایه‌های « کنایه - حسن تعلیل - استعاره - مراتعات نظری - نهمه‌ی حروف » وجود دارد؟
- که آسمان و زمین باغ و آسیای من است
که رز من ز دو چشم ستاره‌زای من است
که خانه‌ی صدفش روشن از صفاتی من است
زگرد بالش خورشید متکای من است
- (۱) به فکر باغ و غم آسیا چرا باشم؟
(۲) هزار خوشی پروین به نیم جو نخرم
(۳) به پاکی گهر من چرا ننژاد بحر؟
(۴) ز روی بستر گل شب‌نمم چو برخیزد

- ۱۵- نام پدیدآورنده‌ی چند اثر در رو به روی آن نادرست ذکر شده است؟

«ماه نو و مرغان آواره»: گوته / سنت بادنامه: ظهیری سمرقندی / فیه ما فیه: عطار نیشابوری / سه دیدار: نادر ابراهیمی / سمفونی پنجم جنسوب: نزاو قبانی / من زنده‌ام: معصومه آباد / قابوس نامه: خواجه نظام‌الملک / داستان‌های صاحب‌دلان: زهرا کیا / ارزیابی شتاب‌زده: جلال آل‌احمد / مرصاد العباد: سنایی غزنوی»

۴) شش

۳) پنج

۲) چهار

۱) سه

- ۱۶- مفهوم کدام گزینه با عبارت زیر متناسب است؟

«جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای برگیریم که رهایشی ما در آن است.»

(۱) زگریه آینه‌ی هر دلی که روشن شد
مراکه خانه چو مجرم تمام روزن شد
که دانه از اثر اتفاق خرمن شد
چو صحی هرکه در این عهد پاک‌دامن شد

- ۱۷- کدام گزینه با بیت «کدام دانه فروافت در زمین که نرست؟ / چرا به دانه انسانت این گمان باشد؟» تناسب معنایی ندارد؟

(۱) مرغ باغ ملکوت نیم از عالم خاک
چند روزی قفسی ساخته‌اند از بدنم
طایر قدسم و از دام جهان برخیزم
گردی و شراری و نسیعی و نمی‌ست
ز بام عرش می‌اید صفیرم

- ۱۸- مفهوم کدام ریاضی متفاوت است؟

(۱) گر در کوهی مقیم و گر در دشتی
بر خاک تو بگذرند نامدگان
(۲) چون رفتن بی قیاس داری در پی
ای خوشی سرسیز بسی سر مفراز
(۳) هم درد توان مایه‌ی درمان بوده است
تعظیم تو در دلم فراوان بوده است
(۴) اجزای زمین تن خردمندان است
پنديش که خاکی که بر او می‌ذری

- ۱۹- کدام گزینه با بیت «گر در طلبت ونجی ما را برس شاید / چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها» ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

(۱) گفتم که بعد از این همه دل‌ها که برده‌ای
کس می‌خورد فربیت تو؟ گفتا هنوز هما
بنیاد مکر ربا فلک حقه‌باز کرد
عقل گرفتار عشق صبر زبون هواست
ناز خورشید از در و دیوار می‌باید کشید

- ۲۰- پیام کدام عبارت با سایرین متفاوت است؟

(۱) گفته‌اند «نیکوتین» از بهر آن بود که یوسف صدیق وفادار بود.
(۲) قصه‌ی حال یوسف را نیکو نه از حسن صورت او گفت، بلکه از حسن سیرت او گفت.
(۳) نبینی که یوسف را از روی نیکو، بند و زنان آمد و از خوی نیکو، امر و فرمان آمد?
(۴) از روی نیکوش حبس و چاه آمد، و از خوی نیکوش تخت و گاه آمد.

- ۲۱- کدام گزینه با بیت «گفتم که بیوی ژلفت گمه‌اه عالم‌گرد / گفتا اگر بدایی هم اوت رهبر آید» تناسب معنایی دارد؟

(۱) ای که هم دردی و هم درمان من
وی که هم جانی و هم جانان من
رحمی آخر بر دل من جان من
تاچه آرد بر سرم پایان من
فلان کرد این دیده‌ی گریان من

- ۲۲- گدام‌گزینه با مفهوم بیت «ز خورشید و از آب و از باد و خاک/ نگردد تبه نام و گفتار پاک» تناسب معنایی کم‌تری دارد؟
- که عمر بی ثمر نیک، عمر بی ثمریست
نام نیک و ازو بسیاری بسیاری
نام نیکت به خیر به که به شر
که نام نیک به دست آوری و بگذاری
- ۲۳- گدام‌گزینه با بیت «مگو سوخت جان من از فروط عشق/ خموشی است هان، او لین شرط عشق» تقابل معنایی دارد؟
- عرض علم موشکافی‌ها به عرض ریش نیست
خموشی پیشه کن گر می‌بنوشی
می‌شکافد سنگ را از شوخ‌چشمی این شرار
چندان که نفس می‌زند انسان گله دارد
- ۲۴- گدام‌گزینه با بیت «زور داری، چون نداری علم کار/ لاف آن نتوان به آسانی زدن» ارتباط مفهومی دارد؟
- که با او چرخ برناشد به بازو
تابخشد خدای بخشند
که نازش به علم است و فضل و کرم
حالم او زور و علم او جهل است
- ۲۵- گدام‌گزینه با مضمون بیت «عشق بر یک فرش بشاند گدا و شاه را / سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را» تناسب بیش‌تری دارد؟
- در فتادن سایه شاه و گدا یکسان بود
ز آفتاب قیامت کسی مسلم نیست
خود به اصرار و جدل منع گدا نتوان کرد
نبود خیر در آن خانه که عصمت نبود
- ۱) خوش آن‌که نام نکوبی به یادگار گذاشت
۲) با بهان لحظه‌ای چو بشتابی
۳) نام نیک است یادگار بشر
۴) به نیک و بد چو باید گذاشت این بهتر
- ۱) مبحث عشق است ای زاهد خموشی پیشه کن
۲) وصال محاصل است اندر خموشی
۳) صحبت عشق و خموشی درنمی‌گیرد به هم
۴) مجبور فرا را چه خموشی چه تکلم
- ۱) فکنندم پنجه با آن سخت‌بازو
۲) وین سعادت به زور بازو نیست
۳) به مردمی و نیروی بازو مناز
۴) هر که با عقل خویش ناهملت است
- ۱) برنمی‌دارد زمین خاکساری امتیاز
۲) یکی است نسبت داغ جنون به شاه و گدا
۳) بی‌ناییان ز در شاه نوا می‌طلبند
۴) چون طهارت نبود کعبه و بتخانه یکی است

سایت کنکور

Konkur.in

زبان عربی (عمومی)

711A

■■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم أو المفردات أو الحوارات أو قراءة الكلمات (٣٥ - ٢٦):

- (يقولون بأنواعهم ما ليس في قلوبهم والله أعلم بما يكتحرون):

(١) با دهان‌هایشان چیزی گفته می‌شود که در درونشان نیست و خداوند به آن چه پنهان می‌کنند، آگاهتر است!

(٢) بر دهان‌هایشان چیزی جاری است که در درونشان نیست حال آن‌که الله به آن چه پنهان می‌کنند، داناتر است!

(٣) چیزی را که در دل‌هایشان نیست با دهان‌های خوبی می‌گویند و الله به آن چه پنهان می‌دانستند، آگاهتر است!

(٤) با دهان‌های خود چیزی را می‌گویند که در دل‌های آنان نیست و خداوند به آن چه پنهان می‌دارند، داناتر است!

- «إن سيرة العظام ما هي إلا نماذج قريبية يهتدى بها من يتأمل فيها»:

(١) شرح حال بزرگان چیزی نیست، مگر نمونه‌هایی پرورشی که کسی که در آن به دقت بنگرد با آن راهنمایی می‌شود!

(٢) بی‌گمان در سرگذشت انسان‌های بزرگ نمونه‌هایی تربیتی هست که هو کس را که در آن بنگرد، راهنمایی می‌کند!

(٣) هر کس در شرح حال بزرگان که فقط نمونه‌هایی تربیتی است خوب تأمل کند به واسطه آن راهنمایی می‌شود!

(٤) سرگذشت انسان‌های بزرگ فقط نمونه‌هایی پرورشی است که آن کس را که در آن تأمل کند، راهنمایی می‌کند!

- «يا قوم؛ أليس ما جاء به الأنبياء من الله أحق أن يتبع؟!»: ای قوم من:

(١) آیا سزاوارتر نیست از آن چه پیغمبران از جانب حق برایمان آورده‌اند، پیروی کنیم؟!

(٢) آیا آن چه را که پیغمبران از جانب الله آورده‌اند، شایسته‌تر نیست که پیروی شود؟!

(٣) آیا آن چه که خدا به واسطه انبیاء آورده است، سزاوارتر نیست تا پیروی شود؟!

(٤) آیا آن چه که از جانب انبیاء الهی آمده است، شایسته‌تر نبوده تا پیروی شود؟!

- «كان من قديمه الزمان يستخرج الإنسان ما في باطن الأرض ليعيش حياة أكثر وفاهاية»:

(١) انسان از دیرباز به امید این‌که زندگی مرقه‌تری داشته باشد، آن چه را در دل زمین بوده است استخراج می‌کرده است!

(٢) از زمان‌های قدیم آن چه درون زمین بوده، توسط انسان استخراج می‌شده است تا زندگی او رفاه بیشتری داشته باشد!

(٣) از دیرباز انسان برای این‌که زندگی مرقه‌تری بکند، آن چه را که در دل زمین بوده است استخراج می‌کرده است!

(٤) انسان در زمان گذشته آن چه را در دل زمین بوده است، بیرون می‌کنیده، تا شاید زندگی اش بیش ترین رفاه را داشته باشد!

- عین الخطأ:

(١) أيها الإنسان إن ما يزيينك هو الخلق الحسن؛ اي انسان! فقط اخلاق نيكو تو را زينا مي سازد،

(٢) ولا جمال المظاهر لأنّه يتعرض للتغيير؛ و نه زبالي ظاهر، زيرا آن در عرض دگرگونی است،

(٣) ولا فائدة لحسن المظاهر إذا كان الخلق سليماً، و زبالي ظاهر هيج فايده‌اي ندارد، اگر اخلاق تايسند باشد،

(٤) فيا ليتك تهتم بأخلاقكقدر ما تهتم بمظهرك الخارجي؛ پس اي کاش تو همان قدر که به ظاهر بیرونی ات توجه داری به اخلاقت توجه کنی

- «الوحدة خير من جليس السوء»: عین الصحيح في المفهوم:

(١) طلب کردم ز دانایان یکی پند / مرا گفتند با نادان مپیوندا

(٢) از همنفسی که رنج دل خواهی بود / حقاً که هزار بار تنها بی

(٣) با بدان کم نشین که درمانی / خوبیدیور است نفس انسانی!

(٤) آسودگی به گوشة عزلت نشستن است / سرشنسته امید ز عالم گستستان است!

- عین ما لا يناسب مفهوم العبارة:

(١) من لم يؤذبه الوالدان صغيراً يؤذبه الدهر؛نعم المؤذب الدهر

(٣) لا يرحم الله من لا يرحم الناس؛ لرحم ترحم

- عین الصحيح في التعريف:

(١) الأصم هو الذي فقد قدرة التكلم

(٢) الدماغ عضو من أعضاء الرأس تشم به الزواحف

(٤) الإضمار هو بيان ما يشعر به المرء في داخله

(٣) الحبة حيوان ليس له رجل و يمشي على بطنه

٤٤ - عيّن الخطأ في الحوار:

- ١) - لم لا أستطيع الاتصال بالجوال؟
٢) - هل تعادل فريقكم مرتة أخرى في المباراة؟
٣) - لا توجد هذه الأدوية في صيدليتكم؟
٤) - بكم هذه السراويل النسائية؟

- زُرتما بحاجة إلى شحن الرصيدة!
- لا؛ لن يتعادل فريقنا ثانيةً!
- بلـي؛ ولكن بيعها دون الوصفة غير مسموحـاـ!
- رخيصة جدًا بعد التخفيض عشرون درهماً فقط!

٣٥- عين الخطأ في قراءة المفردات في العبارات:

- ١) عندما تخرج من البيت تأكّد أنَّ الباب قد أغلقَ
٢) صديقي شاور المقلة حتى يرشدوكم إلى الرشاد
٣) إنْ تحمل المصاعب تزيد من قدرة الإنسان في الحياة
٤) سترثني الشركة بلا شك إذا عمل فيها موظفون لا يقون

■■■ اقرأ النص التالي، بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (٤٢ - ٣٦):

ليس هناك حيوان كالجرذ (نوع من الفئران) حازبه الإنسان في كل مكان وزمان، هناك أنواع عديدة من الجرذان معمولها غير مؤذٌ لكنه هناك صنفين فقط وقناً وراء هذا المقت الشديد الذي شمل الجرذان كلها وهم الجرد الأسود والجرد الأسمراً وسبب ذلك أن هذه الجرذان تختلف سنويًا ما يعادل مئات ملايين دولار من الحبوب والأطعمة في المخازن والبيوت والسفن! تقضى الجرذان أنابيب الغاز والماء وأسلام الكهرباء وقد تتعرض الأثاث في المنازل للضرر بسبب هذا الحيوان الصغير! بالإضافة إلى ذلك أخطر ما قد تفعله الجرذان هو نقل الأمراض القاتلة كالطاعون لكن الجرذان لا تخلي مع ذلك من نفع للإنسان. فالتنفس إلى أن أعضاءها تعمل بطريقة مشابهة للإنسان فهي تستخدم في الكثير من التجارب الطبية

٣٦- غير الصحيح حسب النص:

- ١) كان الناس في اليمن البعيد يحارب الجرذان ولكن في الوقت نفسه يستفيد منها في التجارب!
  - ٢) لم يكره الإنسان الجرذان إلا نوعين منها: الجرذ الأسود والجرذ الأسمر!
  - ٣) على الإنسان ألا يحارب الجرذان لأن لها فوائد لم تكتشف حتى الان!
  - ٤) كلما زداد الإنسان علماً يدرك أن الكائنات كلها ثانية له بعضاً

^{٤٧} - « غالباً نرى العَرْدَان ..... عين الخطأ:

- ١) على متن السفينة! ٢) في الحقول و المزارع! ٣) في أنابيب الغاز! ٤) في المختبرات!

٣٨ - عین الخطأ:

- ١) كان الجرذ و مازال العدو الأول والأقوى للإنسان!
٢) كان الإنسان يسعى دائماً للقضاء على الجرذان!
٣) إن الإنسان والجرذان عدوان يتكره أحدهما الآخر!
٤) الجرذان قد شبّت الموت للإنسان كما يمكن أن تكون سبباً في إنقاذ حياته!

-٣٩- عين ما ليس من الخسائر والأضرار التي قد تسببها العرذان:

- ١) نقل الجرائم القاتلة
٢) احتراق البيوت وغرقها في الماء
٣) تلويث الطبيعة خاصة التراب والهواء!
٤) إفساد المحاصيل الزراعية والأطعمة!

-٤٠- عين الصحيح في ضبط حركات الكلمات:

«سبب ذلك أن هذه الخرداً تختلف سنويًا ما يعادل مئات ملايين دولار من الحبوب والأطعمة في المخازن.»

- ٢) سَبَّتْ - شَفَّفْ - الْحَيْوَبْ   ٣) شَلَفْ - يَعَادِلْ - الْحَيْوَبْ   ٤) ذَلَكْ - شَلَفْ - الْمَخَازِنْ

■ عين الصحيح في الاعراب والتحليل الصرفي (٤١ و ٤٢):

- ٤١ -

- ١) فعل ماضٍ - مجرّد ثلاثيٍ - معلوم - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر
 ٢) مشتى مذكُور غائب - مجرّد ثلاثيٍ - متعدّ / فعل و مع فاعله جملة فعلية
 ٣) فعل ماضٍ - ليس له أي حرف زائد - لازم / فعل و مع فاعله جملة فعلية و تصف «صنفين»
 ٤) مشتى مذكُور غائب - مزيد ثلاثيٍ - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية

۴۲ - «البُرْدَان»:

- (۲) مثنی مذکور - معرف بال / فاعل و مرفوع بالضمة
 (۴) اسم - جمع تكسير - مبني / فاعل و مرفوع بالضمة

■■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۵۰ - ۴۳):

۴۳ - عین حرف «اللام» للتأكيد:

- (۲) جلبت لكن جميع الأشياء التي كانت كتبت في القائمة!
 (۴) يصل إلى المراسيم في وقتها المحدد وركبنا السيارة!

(۱) لنتعلم اللغة الانجليزية جيداً لأنها لغة العلم الحديث!

(۳) إن الآباء والأمهات لمهمتهم بتربية أبناءهم!

۴۴ - عین ما يدل على الماضي البعيد في الفارسية:

- (۲) كان الأطباء يعالجون المرضى دون أي مقابل!
 (۴) كانت الفتاة المسكينة تبكي من مواصلة عملها!

(۱) كان جدنا يؤكد على احترام الصغار في حياته دائماً!

(۳) لم يستطع كلا الفريقين تسجيل أي هدف في المباراة!

۴۵ - عین ما ليس فيه فعل معهول:

- (۲) من ينقذ من هذه الحادثة فليحمد الله كثيراً!
 (۴) بعد ثلاثة أسابيع سيختبر هذا المبني العتيق!

(۱) عندما تسأل عن شيء لا يجب بسرعة!

(۳) رتنا من يوجد الأشياء من العدم!

۴۶ - عین الخطأ عن الأعداد:

- (۲) سادس في المئة من طلاب المدرسة رسيوا في الامتحانات!
 (۴) في هذا الفريق يلعب حارس مرمى واحد وثلاثة مهاجمين!

(۱) استطاعت هذه اللعبة أن تتحلّ المرتبة الثانية في المباراة!

(۳) إثنان لنبعده عنهم إبعاداً؛ مصاحبة الأراذل والاغتياب!

۴۷ - عین ما ليس فيه اسم علم:

- (۲) طلب منا جواز أن نأخذه معنا إلى السوق!
 (۴) رسام ذو مهارة بالغة قد رسم هذه اللوحة!

(۱) ولد هذا العالم بالتوجه قبل أكثر من مئة عام!

(۳) لم يرسل الله الأنبياء إلا ليخرج الناس من الظلمات!

۴۸ - عین ما ليس فيه الحال:

- (۱) أستيقظ في الساعة السادسة صباحاً وأعد نفسي للذهاب إلى العمل
 (۲) أيها المؤمنون! لا تحزنوا وأنتم الأعلون في الدنيا والآخرة!
 (۳) سيترك المترجرون الملعب محزونين إن لم يفز فريقهم!
 (۴) منح الطالبان جائزتين اثنتين وهم كانوا متساوين!

۴۹ - عین المفعول المطلق للنوع:

- (۲) حذرنا الشرطي من الاقتراب من مكان الحادثة تحذيراً!
 (۴) تدبّر في القرآن تدبّر حتى يهديك إلى الحق!

(۱) ما أخاف منه كثيراً هو أن أشاهد مشاهد مرعبة!

(۳) تختلف درجة الحرارة في الصحاري اختلافاً كثيراً!

۵۰ - عین ما فيه العصر:

- (۲) ما كتب التمارين التي أكد المعلم عليها إلا التمارين الأخير!
 (۴) عندما كان جميع التلاميذ في القاعة لم ينادي المدير إلا الفائزين منهم!

(۱) لم يصل أحد من أولئك الذين دعوناهم إلا اثنين!

(۳) ما شترك أصدقائي في هذه الدورة من المسابقات إلا أربعة!

دین و زندگی

- آنان که به تعبیر امام علی (ع)، «ذوالفیوی» محسوب می‌شوند، به جهت تبروئه شدن از مشکلات خود، چه دستاویزی را به کار می‌گیرند و بنابر وحی الهی چه عقوبیت در انتظار آن‌هاست؟

(۱) «يَعْتَوْنَ إِشَاعَةً مَعَابِّ النَّاسِ» - (كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَسَأُوا السَّوَاءِ)

(۲) «يَعْتَوْنَ إِشَاعَةً مَعَابِّ النَّاسِ» - (لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ)

(۳) «مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يَعْتَوْنَهُمْ كَحْبَ اللَّهِ» - (لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ)

(۴) «مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يَعْتَوْنَهُمْ كَحْبَ اللَّهِ» - (كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَسَأُوا السَّوَاءِ)

- بیامد نامبارک اجتماعی مانند فرعون عمل کردن و گفتن «آن زیکم الاعلى» چیست و بهره گرفتن از ابزارهای رسانه‌ای جدید برای رسیدن به هوس‌ها، موجب غفلت انسان از کدام موارد می‌شود؟

(۱) تخریب محیط‌زیست و آلوده شدن طبیعت - یاد خدا و آخرت

(۲) پیدایش جوامع بسیار فقیر در کنار افراد بسیار ثروتمند - یاد خدا و آخرت

(۳) پیدایش جوامع بسیار فقیر در کنار افراد بسیار ثروتمند - اهداف اصلی و فرعی از زندگی

(۴) تخریب محیط‌زیست و آلوده شدن طبیعت - اهداف اصلی و فرعی از زندگی

- پیام‌های «محدود دانستن زندگی به دنیا» و «تقابل علم و تخیل» در کدام‌یک از عبارات شریفه نهفته‌اند؟

(۱) «وَ مَا هِيَنَهُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ لَعْبٌ» - (وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُيَ الْحَيَاةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ)

(۲) «وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا» - (وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُيَ الْحَيَاةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ)

(۳) «وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا» - (وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظْنُنُونَ)

(۴) «وَ مَا هِيَنَهُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ لَعْبٌ» - (وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظْنُنُونَ)

- معنای «توفی» چیست و کدام عبارت قرآنی بیانگر وجود شعرور و آنگاهی در عالم بوزخ است؟

(۱) توقف فعالیت حیاتی بدن - (فَإِذْ رَبَّ ارْجِعُونَ لَقَلَّى أَعْمَلَ صَالِحًا فِيمَا تَرَكُتْ)

(۲) ادامه‌ی فعالیت آگاهانه‌ی روح - (يَنْبَئُونَ إِلَيْهِ رُوحًا يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدِمَ وَ أَخْرَى)

(۳) دریافت تمام و کمال روح - (فَإِذْ رَبَّ ارْجِعُونَ لَقَلَّى أَعْمَلَ صَالِحًا فِيمَا تَرَكُتْ)

(۴) وفات یافتن روح و جسم انسان - (يَنْبَئُونَ إِلَيْهِ رُوحًا يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدِمَ وَ أَخْرَى)

- این که «خداآند برای بندگان متوكل بر او، کافی است» به کدام دلیل است؟

(۱) «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاءِ» (۲) «إِنَّ اللَّهَ بِالْأَعْمَرِ» (۳) «تَوْتَى الْمُلْكُ مَنْ شَاءَ» (۴) «إِنَّ آرَادَنِي اللَّهُ بِشَاءَ»

- بی توجهی به آن‌چه در مقابل خدا قرار دارد، در پی کدام‌یک از افعال نماز حاصل می‌گردد و مطابق فرمایش امام صادق (ع)، ملاک و معیار تشخیص میزان پذیرفته شدن نماز چیست؟

(۱) در نظر داشتن عظمت خدا در رکوع و سجود - تکرار درست اقوال و افعال نماز

(۲) توجه داشتن به بزرگی خدا بر همه‌چیز به هنگام تکبیر - تکرار درست اقوال و افعال نماز

(۳) توجه داشتن به بزرگی خدا بر همه‌چیز به هنگام تکبیر - بازداشت نماز از گناه

(۴) در نظر داشتن عظمت خدا در رکوع و سجود - بازداشت نماز از گناه

- دلیل بر عدم واپستگی شخصیت انسان به بعد غیرمجازه او چیست و فراغ بعد روحانی از محدودیت به مکان و زمان از کدام‌یک از شواهد آن مفهوم می‌گردد؟

(۱) ثبات شخصیت انسان در طول زمان - ثابت بودن خود

(۲) تجزیه‌نایابی روح انسان پس از مرگ - ثابت بودن خود

(۳) تجزیه‌نایابی روح انسان پس از مرگ - رؤیاهای صادقه

- خداوند متعال در ضمن پرهیز دادن مسلمانان از ارتباط جنسی نامشروع چه دلیلی برای نهی از آن ارائه می‌کند و رایج شدن این گناه بازگشته است که در کدام آیه مبارکه مذکور است؟

(۱) «أَنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلًا» - (انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ)

(۲) «قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَ مُنَافِقٌ لِلنَّاسِ» - (انْقَلَبَ عَلَى اعْقَابِكُمْ)

(۳) «أَنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلًا» - (انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ)

(۴) «قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَ مُنَافِقٌ لِلنَّاسِ» - (انْقَلَبَ عَلَى اعْقَابِكُمْ)

۵۹- رسول خدا (ص) در مورد کدام یک از ابعاد رهبری شان، با قاطعیت عمل می نمودند و در برابر ضایع شدن حق شخصی خود چه واکنشی نشان می دادند؟

- ۱) اجرای عدالت - با برداشتن و ملایمت رفتار می کردند.
- ۲) مبارزه با فقر - می ایستادند و کوتاه نمی آمدند.
- ۳) مبارزه با فقر - با برداشتن و ملایمت رفتار می کردند.

چرا باید پاسخ به نیازهای برق انسان، در بروگیرنده و همه جانبه باشد و کسی که به این نیازها پاسخ صحیح می دهد، باید واجد کدام ویژگی باشد؟

- ۱) زیرا عمر محدود انسان برای تجربه کردن پاسخهای احتمالی، کافی نیست - علم به سرنوشت و عاقبت انسانها پس از مرگ
- ۲) زیرا عمر محدود انسان برای تجربه کردن پاسخهای احتمالی، کافی نیست - اطلاع از برنامه های مختلف و گاه متضاد بشری
- ۳) زیرا ابعاد مختلف انسان پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند - اطلاع از برنامه های مختلف و گاه متضاد بشری
- ۴) زیرا ابعاد مختلف انسان پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند - علم به سرنوشت و عاقبت انسانها پس از مرگ

۶۰- قاعده‌ی قرآنی «ما جَعْلَ عَلِيِّكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرِيقٍ» و «مَحْدُودُ كُوْدَانْ خَرِيدَ و فَرْوَشَ بُرْخِي كَالَاهَا» به ترتیب مربوط به کدام یک از عوامل

پویایی و روزآمد بودن دین اسلام است؟

- ۱) توجه به نیازهای متغیر، در عین توجه به نیازهای ثابت - توجه به نیازهای متغیر، در عین توجه به نیازهای ثابت
- ۲) توجه به نیازهای متغیر، در عین توجه به نیازهای ثابت - اختیارات حاکم نظام اسلامی
- ۳) اختیارات حاکم نظام اسلامی - اختیارات حاکم نظام اسلامی
- ۴) اختیارات حاکم نظام اسلامی - توجه به نیازهای متغیر، در عین توجه به نیازهای ثابت

۶۱- کدام جهت اعجاز قرآن نشان می دهد که از قلم هیچ دانشمندی تراویش نکرده است و اصلاح جامعه مربوط به کدام جنبه‌ی آن است؟

- ۱) لفظی - معارف ژرف و عمیق قرآن
- ۲) محتوایی - انسجام درونی در عین نزول تدریجی
- ۳) لفظی - در برداشتهای مناسب‌ترین کلمات و ناب‌ترین نکات
- ۴) محتوایی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

۶۲- به کدام سبب، خورشید به ماه نمی‌رسد و شب از روز پیشی نمی‌جوید و این موضوع بیانگر چه مفهومی است؟

- ۱) (إنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ) - نابود نشدن جهان به جهت علم و قدرت الهی
- ۲) (إنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ) - قانونمندی تخلفناپذیر و اسوار جهان
- ۳) (وَكُلُّ فِي قَلْكِلٍ يَسْبَحُونَ) - نابود نشدن جهان به جهت علم و قدرت الهی
- ۴) (وَكُلُّ فِي قَلْكِلٍ يَسْبَحُونَ) - قانونمندی تخلفناپذیر و اسوار جهان

۶۳- پیمودن مسیر تکاملی در پدیده‌های جهان و به رشد رساندن استعدادهای افراد به ترتیب هر یک مرهون کدام عوامل هستند؟

- ۱) تقدیر الهی - سنت امتحان و ابتلاء
- ۲) قضای الهی - سنت امتحان و ابتلاء
- ۳) تقدیر الهی - سنت املاه و امهال
- ۴) قضای الهی - سنت املاه و امهال

۶۴- فلسفه‌ی وجود روزه مطابق فرمایش حضرت علی (ع) چیست و بیت «بِرُو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه»، به کدام دسته از ثمرات اخلاص اشاره می‌کند؟

- ۱) ذکر و یاد خدا - دست‌یابی به درجاتی از حکمت
- ۲) آزمودن اخلاص بندگان - دست‌یابی به درجاتی از حکمت
- ۳) آزمودن اخلاص بندگان - نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان

۶۵- فلسفه‌ی وجود حجاب برای زنان چیست و آن چه که به آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام بستگی دارد، کدام است؟

- ۱) (أَنْ يَعْرَفُنَ) - چگونگی و حدود پوشش
- ۲) (فَلَا يُؤْذِنَنَ) - نوع و حد پوشش
- ۳) (أَنْ يَعْرَفُنَ) - حد و حدود پوشش

۶۶- قرآن کریم به مطالبه‌گران مستمر و دائمی نعمت و پاداش دنیا، چه توصیه‌ای دارد؟

- ۱) (مَنْ كَانَ يَرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا) (فَعِنَّهُ اللَّهُ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ)
- ۲) (فَلَمَنِ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي)
- ۳) (لَهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ)

۶۷- شرط خانه‌گردان محبت خدا در دل انسان، چیست و در خصوص آن کدام اصطلاح اسلامی به کار می‌رود؟

- ۱) محبت کسانی را که رنگ و نشانی از خدا را دارند و خداوند دوستی آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم - جهاد
- ۲) محبت کسانی را که رنگ و نشانی از خدا را دارند و خداوند دوستی آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم - تولی
- ۳) سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق لبریز کنیم و به خدا خالصانه عشق بورزیم - تبری
- ۴) سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق لبریز کنیم و به خدا خالصانه عشق بورزیم - برائت

- ۶۹- بر مبنای کدام مستند وحیانی می‌گوییم: «پذیرش حکومت طاغوت و انجام دستورهای وی بر مسلمانان حرام است؟»

- (۱) **لِيَقُولُ النَّاسُ بِالْقُسْطِ**
- (۲) **(يَرِيدُونَ أَن يَتَحَكَّمُوا إِلَيَّ الظَّاغُوتَ)**
- (۳) **(وَقَدْ أَبْرَوُا أَن يَكْفُرُوا بِهِ)**

- ۷۰- این که اسلام کامل ترین دین است و در همه‌ی امور زندگی مردم را هدایت می‌کند، دلیلی بر کدام موضوع پیرامون تداوم مسئولیت‌های پیامبر (ص) پس از ایشان است؟

- (۱) پایان یافتن مسئولیت دریافت و ابلاغ وحی
- (۲) بطلان فرض پایان یافتن مسئولیت مرجعیت دینی
- (۳) پایان یافتنی نبودن مسئولیت ولایت و حکومت
- (۴) بطلان فرض سکوت قرآن و پیامبر (ص) در مورد مسئولیت‌های پس از ایشان

- ۷۱- وجه شباهت حضرت مهدی (عج) که خود را به خورشید پشت ابر در عصر غیبت تشییه نموده است، کدام است و از نامه‌ی ایشان به شیخ مفید، کدام مسئولیت حضرت حضرت مستقاد می‌گردد؟

- (۱) نبود امکان ولایت ظاهري - مرجعیت دینی
- (۲) کاهش امکان بهره‌مندی - مرجعیت دینی
- (۳) نبود امکان ولایت ظاهري - ولایت معنوی
- (۴) کاهش امکان بهره‌مندی - ولایت معنوی

- ۷۲- در بیان حضرت علی (ع) آن‌چه پس از ایشان رایج‌تر بوده و در هشدارهای آن حضرت به عاقبت رفتار مسلمانان معرفی شده است، چیست و عمل کردن مطابق کدام فرمایش امام صادق (ع)، پیرو حقیقی را پدید می‌آورد؟

- (۱) قرآن - «مايهی زينت ما باشيد، نه مايهی زشتی و عيب»
- (۲) دروغ بر خدا و پیامبر - «اي مردم رسول خدا امام و رهبر بود، ... و اکنون من امام هستم.»
- (۳) قرآن - «اي مردم! رسول خدا امام و رهبر بود، ... و اکنون من امام هستم.»
- (۴) دروغ بر خدا و پیامبر - «مايهی زينت ما باشيد، نه مايهی زشتی و عيب»

- ۷۳- آن‌جاکه لطف و فضل الهی به انسان‌های نیکوکار، موجب ازدیاد پاداش آن‌ها شود، کدام آیه‌ی شریفه را می‌توان مورد استناد قرار داد و نشستن غبار ذات بر چهره‌ی انسان ذلیل به کدام علت است؟

- (۱) **«مَنْ كَانَ يَرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا» - (وَأَذْلِلُهُمْ ذَلْلَةً)**
- (۲) **«لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْخُسْنَى وَزِيَادَةً» - (وَأَذْلِلُهُمْ ذَلْلَةً)**
- (۳) **«لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْخُسْنَى وَزِيَادَةً» - (وَتَرْهَقُهُمْ ذَلْلَةً)**

- ۷۴- وظیفه‌ی مسلمان در تمدن جدید و عصر جهانی شدن در مقابل بنیان خانواده چیست و خداوند در قرآن کریم در مورد کدامیک از پیامبرانش مسلمانان را به این مسئولیت اجتماعی توجه می‌دهد؟

- (۱) تحکیم این بنیان برای تربیت نسل‌های حلق، توانمند و باهتمت - حضرت یعقوب (ع) که برای آمرزش فرزندانش دعا نمود.
- (۲) تحکیم این بنیان برای تربیت نسل‌های حلق، توانمند و باهتمت - حضرت ابراهیم (ع) که برای موحد بودن ذریه‌اش دعا نمود.
- (۳) برنامه‌ریزی و تحمل سختی‌ها و رنج‌ها متناسب با حجم بزرگی این مقصود - حضرت یعقوب (ع) که برای آمرزش فرزندانش دعا نمود.
- (۴) برنامه‌ریزی و تحمل سختی‌ها و رنج‌ها متناسب با حجم بزرگی این مقصود - حضرت ابراهیم (ع) که برای موحد بودن ذریه‌اش دعا نمود.

- ۷۵- جهت دفع این گوه فکری که «تکوار کردن توبه به معنای دور شدن از خداوند است»، به کدام عبارت مبارکه باید تمتسک بجوییم؟

- (۱) **«إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ التَّوَبَّينَ وَيَحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ»**
- (۲) **«إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»**
- (۳) **«الْمُسْتَغْفِرُ مِنَ الذُّنُوبِ وَيَغْفِلُهُ، كَالْمُسْتَهْزِئِ بِرَبِّهِ»**

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- The sky was clear when we started our walk, ... the weather soon got ..... and conditions became dangerous.
- 1) but / worst   2) so / worse   3) but / worse   4) so / worst
- 77- I went to the police when I ..... that my wallet ..... stolen, but it was useless. It was never found.
- 1) discovered / had   2) had discovered / had been
3) discovered / had been   4) had discovered / had
- 78- After watching the documentary on global warming, we all felt a bit .....
- 1) depressing   2) depress   3) depressingly   4) depressed
- 79- The government is concerned about the amount of paper and plastic ....., so it is encouraging people to recycle their waste.
- 1) that is thrown away   2) which it is thrown out
3) that is throwing out   4) which is throwing away
- 80- One of the most fascinating ..... experiments of recent years showed that when people eat meal at a rapid rate they become hungry again more quickly than they eat precisely the same size of meal at a slower rate.
- 1) relative   2) reflective   3) scientific   4) kinetic
- 81- A lightning bolt ..... temperatures five times hotter than the 6,000° Centigrade found at the surface of the sun.
- 1) generates   2) regards   3) converts   4) absorbs
- 82- I didn't go to my graduation ..... when I finished college because I don't really enjoy that sort of thing.
- 1) performance   2) instruction   3) education   4) ceremony
- 83- I don't think I'll get the job because they want someone with a lot of ....., and I've only been working in the field for a year.
- 1) development   2) combination   3) experience   4) involvement
- 84- It's been more than fifteen years since Bam became the focus of the world's attention when an earthquake ..... buildings all over the city and left thousands of people dead.
- 1) compiled   2) destroyed   3) involved   4) suffered
- 85- The government has invited the ..... to view plans for the construction of a new arena and entertainment complex in the downtown core.
- 1) heritage   2) location   3) public   4) generation
- 86- We're trying to think of a new slogan for our business, so if anyone has any ....., please let me know.
- 1) discoveries   2) inventions   3) imaginations   4) suggestions
- 87- I couldn't ..... what the photograph was of because I was looking at it from the wrong angle.
- 1) take up   2) watch out   3) figure out   4) keep up

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

71A

More than two million years ago, stone was the most valuable raw material known to people. They made stone tools and weapons, usually from flint. These early people were called hominins, and were more apelike than modern humans. They ...88... learned to make specialized implements, such as knife blades. Stone Age people moved constantly, ...89... hunting areas and setting up camps in small groups. A few groups lived in caves during the coldest seasons. They gathered fruits, berries, and roots, and hunted wild animals. By the start of the Mesolithic Age (Middle Stone Age; 15,000 years ago) many types of larger animals ...90.... Mesolithic people, ...91... were "modern people" (*Homo sapiens*) like us, used new stone-edged tools to fish and hunt deer and wild pigs. About 10,000 years ago some Neolithic (New Stone) Age people learned how ...92.... They settled on farms.

88- 1) absolutely	2) heavily	3) differently	4) gradually
89- 1) looking up	2) looking for	3) checking in	4) checking up
90- 1) had died out	2) are dying out	3) were died out	4) have died out
91- 1) who	2) whose	3) which	4) whom
92- 1) domesticate animals and growing crop	2) domesticate animals and grow crops	3) to domesticate animals and growing crop	4) to domesticate animals and grow crops

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

Disposing of waste has been a problem since humans started producing it. As more and more people choose to live close together in cities, the waste-disposal problem becomes increasingly difficult. During the eighteenth century, it was usual for several neighboring towns to get together to select a faraway spot as a dump site. Residents or trash haulers would transport household rubbish, rotted wood, and old possessions to the site. Periodically, some of the trash was burned and the rest was buried. The unpleasant sights and smells caused no problem because nobody lived close by. Factories, mills, and other industrial sites also had waste to be disposed of. Those located on rivers often just dumped the unwanted remains into the water. Others built huge burners with chimneys to deal with the problem.

Several facts make these choices unacceptable to modern society. The first problem is that landfills are most needed in heavily populated areas. Such areas rarely have empty land suitable for this purpose. Property is either too expensive or too close to residential neighborhoods. Long-distance trash hauling has been a common practice, but most farm areas refuse to accept rubbish from elsewhere, so cheap land within trucking distance of major city areas is almost nonexistent. Awareness of pollution dangers has resulted in stricter rules of waste disposal. Pollution of rivers, ground water, land and air is a price people can no longer pay to get rid of waste. The amount of waste, however, continues to grow.

Recycling efforts have become commonplace, and many towns require their people to participate. Even the most efficient recycling programs, however, can hope to deal with only about 50 percent of a city's reusable waste.

93- The best title for this passage would be .....

- 1) Suitable Places to Dispose of Waste
- 2) Waste Pollution Dangers
- 3) Waste Disposal During the 18th Century
- 4) Waste Disposal Problem

- 94- The word “periodically” in the first paragraph is closest in meaning to ..... .
 1) at regular times   2) hardly ever   3) almost every day   4) not very commonly
- 95- During the 18th century, people disposed of their waste in all of the following ways EXCEPT by ..... .
 1) burying   2) recycling   3) burning   4) dumping in rivers
- 96- The author’s main purpose in writing this passage is to ..... .
 1) draw people’s attention to the waste disposal issue
 2) warn people of the pollution dangers we are facing
 3) call on people to take part in recycling programs
 4) introduce a better way to get rid of our waste

Passage 2:

Smoking has become unfashionable in most Western countries over the past decade or more, yet its incidence remains high. Even legislation against smoking in a shared workspace and banning it on public transport has had limited success, when measured by a decline in the percentage of people still addicted to smoking. In these countries, the highest rates of smoking tend to be found among people in the 20-29 age group, teenage girls, and working-class groups. Smokers tend to be well-informed about illnesses related to their habit, such as lung cancer and heart disease. Despite this knowledge, current smokers tend to underestimate the risk of dying from smoking when compared with former smokers and those who have never smoked.

Anti-smoking campaigns have used a wide variety of media and techniques to discourage smoking. For example, one campaign adopted a television commercial and poster, while another used a direct-mail approach, along with radio advertisements. Various celebrities have helped by performing at places of work and by recording verbal messages. There have been different target groups. One campaign aimed to reach women, who outnumber men in the under-18 smokers group, stressing the benefits of not smoking with respect to health, beauty and fitness. Another used baby stickers. Another campaign highlighted the benefits of a smoke-free workplace and was conducted in major clothing chain stores, supplemented by radio and television advertisements. There is a socially supportive context nowadays to quit, and the recognition that passive smoking is dangerous may help some in the future to quit permanently.

- 97- It is pointed out in the passage that today the social environment ..... .
 1) is the main reason why so many young people smoke
 2) is not taken into account in combating smoking
 3) gives a great deal of encouragement to smokers to give up smoking
 4) is focused more than ever before on the 20-29 age group
- 98- According to the passage, although everyone knows that smoking is harmful to health, ...
 1) it is generally recognized that it does not kill people
 2) governments have rarely taken any action against it
 3) smokers usually ignore the dangers
 4) non-smokers get irritated by anti-smoking campaigns
- 99- The author points out that although in most Western countries legal measures have been introduced against smoking, ...
 1) the results have not been as satisfying as expected
 2) teenage girls in particular violate these regulations
 3) a really smoke-free workplace is hard to find
 4) the media have not extended any support for these measures
- 100- It is clear from the passage that efforts to stop people from smoking ..... .
 1) concentrate on the dangers of passive smoking
 2) have been confined to media advertisements
 3) have largely focused upon women
 4) have been extremely varied and directed at different segments of society

گاج

دور دنیا در
۲۴ ساعت

دور دنیا در
۲۴ ساعت

ادورنکوارهای انسانی

Konkur.in

دور دنیا در ۲۴ ساعت رشته علوم انسانی | ویژه کنکور ۹۸ (نظام جدید)

فروش تلفنی کتاب

گاجت | ۰۲۱-۶۴۲۰

فروش اینترنتی کتاب و لوازم التحریر

www.gajmarket.com

دانشگاه
دانشگاه

گاج مارکت

اموال کتابای کمک درسی تو
با تخفیف ویژه بخر...
www.gajmarket.com

دانشگاه
دانشگاه

گاج مک

مجله‌ی دیجیتال دانش آموزی

مشاوره تحمیلی

اطلاع از تخفیف‌های کتاب‌های کمک درسی

اخبار فیلم، بازی و انیمیشن

www.mag.gaj.ir

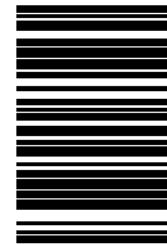
دفترچه شماره ۲

آزمون جامع (۱۳)

پنجشنبه ۹۸/۰۴/۰۶

741|D

741D

آزمون‌های سراسری
گاج

سال تحصیلی ۱۳۹۷-۹۸

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دورهی دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۶۵ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگیری

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال		مقدار سوال	مدت پاسخگویی
		تا	از		
۱	ریاضیات		۲۰	۱۲۰	۲۵ دقیقه
۲	اقتصاد		۱۵	۱۳۵	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی		۳۰	۱۶۵	۳۰ دقیقه
۴	زبان عربی (اختصاصی)		۲۰	۱۸۵	۲۰ دقیقه
۵	تاریخ		۱۵	۲۰۰	۲۵ دقیقه
۶	جغرافیا		۱۵	۲۱۵	۲۰ دقیقه
۷	جامعه‌شناسی		۲۰	۲۳۵	۱۵ دقیقه
۸	فلسفه و منطق		۲۵	۲۶۰	۲۵ دقیقه
۹	روان‌شناسی		۲۰	۲۸۰	۱۵ دقیقه

برای اطلاع از تنایی آزمون و زمان دهی اعلام آن در کاتالوگ نکرام گاج عضو شوید. @Gajir_ir

ریاضی و آمار

741D

۱۰۱ - اگر $a^3 + b^3 = 5$ باشد، مقدار $a - b$ کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۰۲ - حاصل عبارت $\frac{x}{\lambda} + \frac{2}{x-2} - \frac{x+2}{2x-4}$ کدام است؟ $\frac{1}{4}(x-2)$ (۴) $\frac{1}{4}(x-4)$ (۳) $\frac{1}{\lambda}(x-2)$ (۲) $\frac{1}{\lambda}(x-4)$ (۱)۱۰۳ - اگر ریشه‌های معادله $x^7 - 10x + m + 2 = 0$ معکوس یکدیگر باشند، ریشه‌ی بزرگ‌تر معادله کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۰۴ - اگر $x + 2y = 180$ باشد، مکزimum مقدار $A = xy$ کدام است؟

۴۶۰۰ (۴)

۲۷۰۰ (۳)

۱۸۰۰ (۲)

۱۶۰۰ (۱)

۱۰۵ - دو معنی به معادلات $y = 2x^7 - 5x + 16$ و $y = 2x^7 - 3x^5 - 5x + 16$ یکدیگر را در نقطه‌ای با کدام عرض قطع می‌کنند؟

۴۴ (۴)

۲۷ (۳)

۱۴ (۲)

۱ (۱)

۱۰۶ - نوع متغیر و مقیاس اندازه‌گیری در «حضور شرکت راز در نمایشگاه بین‌المللی سال‌های ۹۶ و ۹۸»، کدام است؟

(۱) کیفی اسامی

(۲) کیفی ترتیبی

(۳) کمی نسبتی

۱۰۷ - اگر گزاره‌های p و q به صورت زیر تعریف شوند، آن‌گاه ارزش گزاره‌ی کدام گزینه نادرست است؟عبارت $p: \sqrt{1-\sqrt{2}} = \sqrt{1-(\sqrt{2})}$ برابر است.۱۰۸ - $q: \text{در نمودار حبابی، مقدار متغیر سوم متناسب با مساحت دایره است.}$ $(p \wedge q) \Rightarrow (p \vee q)$ (۲) $p \Rightarrow (q \Rightarrow p \wedge q)$ (۱) $(q \Rightarrow p) \wedge (\neg p \vee \neg q)$ (۴) $[p \Rightarrow (q \wedge (p \Rightarrow \neg q))] \Leftrightarrow \neg p$ (۳)۱۰۹ - در تابع $f(x) = x - \lceil \frac{x}{\sqrt{2}} \rceil$ ، حاصل $f(-2) + f(2)$ کدام است؟ ( ) علامت جزء صحیح است.)

۴ (۴)

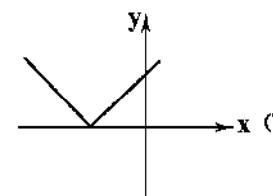
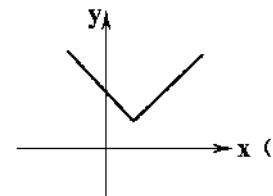
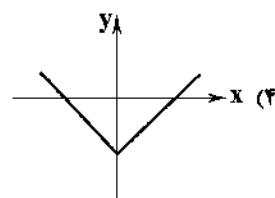
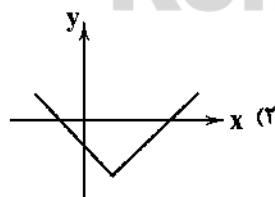
۳ صفر (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱۰ - اگر نمودار تابع $f(x)$ به صورت $g(x) = f(x+1) - 2$ باشد، نمودار تابع $f(x)$ کدام است؟

Konkur.in

۱۱۱ - اگر $g = \{(2, -1), (5, 2), (-1, 1), (4, -2)\}$ و $f = \{(1, 2), (2, 1), (4, 5), (3, 6)\}$ باشد، کدام زوج مرتب زیر متعلق به تابع $(2f+g)(x)$ است؟

(4, -8) (۴)

(4, 12) (۳)

(2, 7) (۲)

(2, 9) (۱)

۱۱۱- نمودار سری زمانی مقابل، مربوط به دمای هوا در شهر عسلویه در پنج روز ابتدایی خردادماه بوده است. دمای تخمینی این شهر در روز ششم خردادماه کدام است؟

- (۱) ۴۴
(۲) ۴۴/۵
(۳) ۴۵
(۴) ۴۵/۵

۱۱۲- با $\square$ نقطه واقع بر محیط یک دایره، می‌توان ۴۵ وتر رسم کرد. با همین تعداد نقطه، چند مثلث می‌توان رسم نمود؟

- (۱) ۱۲۰ (۴) ۹۶ (۳) ۸۴ (۲) ۵۶ (۱)

۱۱۳- اگر A و B دو پیشامد ناسازگار باشند، به طوری که $P(A \cup B) = \frac{1}{\varnothing} P(A) + P(B') = \frac{1}{\varnothing}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{4}{5}$ (۲) $\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۱۱۴- در گیسه‌ای ۳ مهره‌ی آبی، ۴ مهره‌ی قرمز و ۳ مهره‌ی زرد وجود دارد. از این گیسه سه مهره به تصادف انتخاب می‌کنیم. احتمال آن که هر سه مهره قرمز نباشد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{23}{30}$ (۴) $\frac{23}{25}$ (۳) $\frac{29}{30}$ (۲) $\frac{24}{25}$ (۱)

۱۱۵- هر یک از موارد زیر به ترتیب اجرای نادرست کدام گام است؟

- (الف) اندازه‌گیری قد افراد با دو واحد متفاوت (سانتری متر و اینچ) انجام شده است.
(ب) نتایج را فقط افراد متخصص آمار تفسیر کرده‌اند.

- (۱) ۱ و ۲ (۴) ۴ و ۲ (۳) ۳ و ۵ (۲) ۲ و ۴ (۱) ۱ و ۲

۱۱۶- در داده‌های آماری $3, 10, 6, 5, 11, 9, 7, 8, 4, 12, 11$ ، داده‌های کوچک‌تر از چارک اول و بزرگ‌تر از چارک سوم حذف شده و برای داده‌های

۱۱۷- جملات یک دنباله از قانون تابع خطی پیروی می‌کند. اگر در این تابع خطی $f(1) = 2$ و $f(3) = -4$ باشد، جمله‌ی پانزدهم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۴۱ (۴) ۴۰ (۳) ۳۹ (۲) ۳۸ (۱)
(۴) ۱۲۳۲۰۰ (۴) ۱۲۳۳۰۰ (۳) ۱۲۳۳۰۰ (۲) ۱۲۳۳۰۰ (۱)

۱۱۸- مجموع همهٔ اعداد سه‌ رقمی بخش‌پذیر بر ۴ کدام است؟

- (۱) ۱۲۲۳۰۰ (۴) ۱۰۲۳ (۳) ۱۰۲۳ (۲) ۵۱۱ (۱) ۵۱۱

$$\frac{1}{16} + \frac{1}{16} + \frac{1}{16} + \dots$$

- (۱) $\frac{511}{16}$ (۴) $\frac{511}{8}$ (۳) $\frac{511}{2}$ (۲) $\frac{511}{1}$ (۱)

۱۱۹- حاصل $32 + 32 + \dots + \frac{1}{16} + \frac{1}{16} + \frac{1}{8} + \frac{1}{4}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1023}{16}$ (۴) $\frac{1023}{8}$ (۳) $\frac{1023}{4}$ (۲) $\frac{1023}{2}$ (۱) $\frac{1023}{1}$

$$= 32 + 32 + \dots + \frac{1}{16} + \frac{1}{16} + \frac{1}{8} + \frac{1}{4}$$

۱۲۰- عدد $-\frac{1}{3^2}$ را به صورت m^{th} نوشته‌ایم. m کدام است؟

- (۱) ۶۴ (۴) ۵۶ (۳) ۴۸ (۲) ۴۰ (۱)

- ۱۲۱- کدام گزینه جزء اهداف اقتصادی دولت نمی‌باشد؟
(۱) جلوگیری از افزایش بی‌رویه و نوسانات قیمت‌ها
(۲) رساندن تراخ بیکاری به صفر
(۳) افزایش اندازه‌ی اقتصاد و رفاه مردم نسبت به گذشته
(۴) ارتقای سطح زندگی اقشار کم‌درآمد و فقیر جامعه

۱۲۲- کدام گزینه تکمیل کننده جمله زیر می باشد؟

«اداره کل خزانه داری در ..... است و مدیر کل آن را ..... تعیین می نماید.»

(۱) وزارت اقتصاد و امور دارایی - وزیر اقتصاد

(۲) بانک مرکزی جمهوری اسلامی - رئیس بانک مرکزی

(۳) بانک مرکزی جمهوری اسلامی - وزیر اقتصاد

۱۲۳- کدام گزینه تعریف موضوع مورد اشاره را به درستی بیان می کند؟

(۱) مؤید مالیات: صرفاً اشخاص حقیقی هستند که طبق قانون به دلایل مختلف موظف به پرداخت مالیات هستند.

(۲) پایه‌ی مالیاتی: حداقل دریافتی مالیات از پرداخت‌کنندگان مالیات را پایه‌ی مالیاتی می‌گویند.

(۳) مالیات مستقیم: مالیات‌هایی که تحقق آن به رفتار یا فعالیت اقتصادی بستگی دارد.

(۴) مالیات بر فروش: مالیاتی غیرمستقیم است که در مرحله خرده فروشی از مصرف‌کننده کالا به صورت جدا از قیمت کالا دریافت می‌شود.

۱۲۴- با توجه به نمودار تعادلی زیر:

(الف) در آمد تولیدکننده در قیمت ۱۰۰۰ تومان چقدر است؟

(ب) پرداختی مصرف‌کننده در قیمت ۱۰۰۰ ۴۰۰ تومان چقدر واحد است؟

(ج) میزان مازاد یا کمبود در قیمت ۱۰۰۰ تومان چند واحد است؟

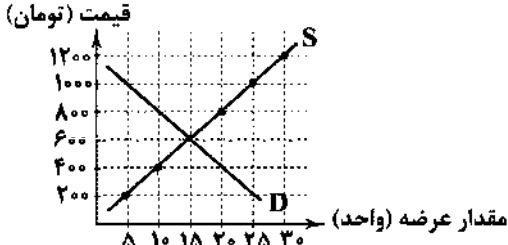
(۱) الف: ۲۵۰۰۰ تومان ب: ۲۵۰۰۰ تومان ج: ۱۰ واحد مازاد تقاضا

(۲) الف: ۲۵۰۰۰ تومان ب: ۵۰۰۰ تومان ج: ۱۰ واحد کمبود عرضه

(۳) الف: ۵۰۰۰ تومان ب: ۵۰۰۰ تومان ج: ۱۰ واحد کمبود عرضه

(۴) الف: ۵۰۰۰ تومان ب: ۲۵۰۰۰ تومان ج: ۱۰ واحد کمبود تقاضا

۱۲۵- اصل ۴۶ و ۴۷ قانون اساسی به ترتیب به کدام موارد اشاره می کند؟

(۱) هرکس مالک حاصل کسب و کار مشروع خوبیش است و هیچ‌کس نمی‌تواند به عنوان مالکیت نسبت به کسب و کار خود، امکان کسب و کار را از دیگری سلب کند - دولت موظف است ثروت‌های ناشی از فعالیت‌های غیرمشروع را پس گرفته و به صاحب حق رد کند و در صورت نامعلوم بودن به بیت‌المال بدهد.

(۲) هرکس مالک حاصل کسب و کار مشروع خوبیش است و هیچ‌کس نمی‌تواند به عنوان مالکیت نسبت به کسب و کار خود، امکان کسب و کار را از دیگری سلب کند - مالکیت شخصی که از راه مشروع باشد، محترم است و ضوابط آن را قانون معین می‌کند.

(۳) انفال و ثروت‌های عمومی از غاصبین مسترد می‌شود و در اختیار حکومت اسلامی قرار می‌گیرد - مالکیت شخصی که از راه مشروع باشد، محترم است و ضوابط آن را قانون معین می‌کند.

(۴) انفال و ثروت‌های عمومی از غاصبین مسترد می‌شود و در اختیار حکومت اسلامی قرار می‌گیرد - دولت موظف است ثروت‌های ناشی از فعالیت‌های غیرمشروع را پس گرفته و به صاحب حق رد کند و در صورت نامعلوم بودن به بیت‌المال بدهد.

۱۲۶- کدام گزینه پاسخ درست سوالات زیر است؟

(الف) در یک جامعه فرسی ۱۰ میلیون نفری، ۴۰ درصد از افراد واحد شرایط اشتغال می‌باشند. در این جامعه ۱ میلیون آن‌ها مهندسیتی هستند که به تازگی فارغ‌التحصیل شده‌اند و سابقه‌ی کاری خاصی ندارند و با وجود پیشنهاد کاری از یک شرکت مهندسی بروای تمامی آن‌ها، به دلیل پایین بودن حقوق پیشنهادی در وضعیت بیکاری به سر می‌برند. هم‌چنین ۱ میلیون دیگر از این اجتماع نیز به دلیل ترفیع رتبه، تا آماده شدن شرایط شغل جدید خود فعلی بیکار می‌باشند و ۲ میلیون افراد نیز با حقوق مکافی هر روز به محل کار خود می‌روند. با توجه به توضیحات بالا می‌توان گفت ..... ب) برگزاری دوره‌های آموزشی ضمن خدمت، مهارت‌آفرینی و اعطای، یارانه‌های تولید از فعالیت‌هایی در راستای ..... هستند.

(۱) الف: این جامعه در وضعیت اشتغال کامل به سر می‌برد. ب: جلوگیری از بیکار شدن افراد شاغل

(۲) الف: این جامعه دارای ۵٪ نرخ بیکاری افراد می‌باشد. ب: جلوگیری از بیکار شدن افراد شاغل

(۳) الف: این جامعه دارای ۵٪ نرخ بیکاری افراد می‌باشد. ب: اشتغال‌زایی برای افراد بیکار

(۴) الف: این جامعه در وضعیت اشتغال کامل به سر می‌برد. ب: اشتغال‌زایی برای افراد بیکار

۱۲۷- کدام گزینه پاسخ درست سوالات زیر می‌باشد؟

(الف) کدام گزینه از دلایل جایگاه و پژوهی اقتصادی ایران در جهان بوده و هست؟

(ب) در کدام گزینه تمام موارد ذکر شده مربوط به دوران اقتصادی ایران قبل از سال ۱۳۰۰ ه. ش می‌باشد؟

(ج) بخش کلی «اقتصاد و امور مالی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران» در فصل ..... و اصول ..... خلاصه می‌شود.

(۱) الف: قرار گرفتن ایران در چهارراه بین‌المللی ب: اعطای امتیازها به کشورها و شرکت‌های استعماری - پدید آمدن نظامی نوین در مالیات‌گیری کشور ج: پنجم - چهل و پنجم تا پنجم و سوم

(۲) الف: قرار گرفتن ایران در چهارراه بین‌المللی ب: تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی و سیل ورود کالاهای خارجی - مطرح شدن دولت به عنوان کارفرمای بزرگ در عرصه اقتصاد ج: چهارم - چهل و سوم تا پنجم و پنجم

(۳) الف: تلاقي سه قاره‌ی آسیا، اروپا و آفریقا ب: تأسیس شرکت اسلامیه و تحریم کالاهای خارجی - نبودن برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری اقتصادی ج: چهارم - چهل و سوم تا پنجم و پنجم

(۴) الف: تلاقي سه قاره‌ی آسیا، اروپا و آفریقا ب: تأسیس دارالفنون - مطرح شدن دولت به عنوان کارفرمای بزرگ در عرصه اقتصاد ج: پنجم - چهل و پنجم تا پنجم و سوم

وضعیت توزیع درآمد در یک جامعه‌ی فرضی	
٪۶	سهم دهک اول
٪۹	سهم دهک دوم
٪۸	سهم دهک سوم
٪۹	سهم دهک چهارم
٪۸/۵	سهم دهک پنجم
٪۹	سهم دهک ششم
٪۱۰	سهم دهک هفتم
٪۱۰/۵	سهم دهک هشتم
٪۹	سهم دهک نهم
٪۱۸	سهم دهک دهم
۸	جمعیت کل جامعه
۸ میلیون نفر	

۱۲۸- با توجه به جدول زیر، کدام گزینه پاسخ درست سوالات می‌باشد؟

(الف) سهم دهک‌های دوم، چهارم و نهم به ترتیب چند درصد می‌باشد؟

(ب) شاخص توزیع درآمد (دهک‌ها) این جامعه چه مقداری را به خود اختصاص می‌دهد؟

(ج) ۲۰ درصد پورآمد جامعه، چند درصد درآمد کل جامعه را به خود اختصاص داده‌اند؟

(۱) الف: ۷/۵ - ۸/۵ - ۱۴ - ۱۴ - ب: ۳ - ج: ۳۲

(۲) الف: ۶/۵ - ۸ - ۱۴ - ۱۴ - ب: ۳ - ج: ۱۴/۵

(۳) الف: ۶/۵ - ۸ - ۱۰ - ب: $\frac{1}{3}$ - ج: ۱۴/۵(۴) الف: ۷/۵ - ۸/۵ - ۱۰ - ب: $\frac{1}{3}$ - ج: ۳۲

۱۲۹- کدام گزینه پاسخ درست سوالات زیر می‌باشد؟

(الف) در کشور ایران بودجه‌ی سالانه به موجب کدام اصل، توسط چه نهادی تنظیم می‌شود؟

(ب) نظارت بر اجرای بودجه، توسط چه نهادی انجام می‌شود؟

(ج) کدام گزینه در رابطه با لایحه‌ی بودجه درست می‌باشد؟

(د) تغییر بودجه به چه معناست؟

(۱) الف: اصل پنجم و سوم قانون اساسی - دولت ب: قوه‌ی مجریه ج: لایحه‌ی بودجه ابتدا در کمیسیون بودجه‌ی مجلس مورد بررسی قرار می‌گیرد، سپس در جلسه‌ی علنی مجلس مطرح می‌شود. د: سندي است حاوی تفاوت ارقام پیش‌بینی شده با مخارج واقعی تحقیق‌یافته و درآمدهای واقعی وصول شده برای سازمان‌ها و نهادها.

(۲) الف: اصل پنجم و دوم قانون اساسی - دولت ب: مجلس شورای اسلامی ج: لایحه‌ی بودجه ابتدا در کمیسیون بودجه‌ی مجلس مورد بررسی قرار می‌گیرد، سپس در جلسه‌ی علنی مجلس مطرح می‌شود. د: سندي است حاوی تفاوت ارقام پیش‌بینی شده با مخارج واقعی تحقیق‌یافته و درآمدهای واقعی وصول شده برای سازمان‌ها و نهادها.

(۳) الف: اصل پنجم و دوم قانون اساسی - مجلس نمایندگان ب: مجلس شورای اسلامی ج: لایحه‌ی بودجه ابتدا در جلسه‌ی علنی مجلس مطرح می‌شود، سپس در کمیسیون بودجه‌ی مجلس مورد بررسی قرار می‌گیرد. د: سندي است حاوی تمامی هزینه‌های پیش‌بینی شده برای سازمان‌ها و نهادها در طول یک سال.

(۴) الف: اصل پنجم و سوم قانون اساسی - مجلس نمایندگان ب: قوه‌ی مجریه ج: لایحه‌ی بودجه ابتدا در جلسه‌ی علنی مجلس مطرح می‌شود، سپس در کمیسیون بودجه‌ی مجلس مورد بررسی قرار می‌گیرد. د: سندي است حاوی تمامی هزینه‌های پیش‌بینی شده برای سازمان‌ها و نهادها در طول یک سال.

۱۳۰- تولیدکننده‌ای از فروش ۵۰۰۰ واحد کالای تولیدی خود ۵۶ میلیون تومان سود حسابداری کسب کرده است. اگر برای خرید و اجاره‌ی عوامل تولید مبالغی را به صورت زیر پرداخت کرده باشد:

- اجاره‌ی کارگاه ۱۲ میلیون تومان

- حقوق و دستمزد کارکنان تولیدی ۱۵ میلیون تومان

- خرید عمده‌ی مواد اولیه ۲۰ میلیون تومان

- هزینه‌ی استهلاک ۵ میلیون تومان

- هزینه‌ی آب، برق، تلفن و گاز نیز جمماً ۶ میلیون تومان

- سرمایه‌ی فیزیکی که متعلق به خود تولیدکننده است و ارزش اجاره‌ی آن برابر ۱۰ میلیون تومان است.

در این صورت:

(الف) قیمت هر واحد کالای تولیدی چقدر است؟

(ب) سود ویژه‌ی تولیدکننده چقدر است؟

(ج) درآمد تولیدکننده چقدر است؟

(۱) الف: ۲۴۶۰۰ تومان ب: ۷۵ میلیون تومان ج: ۱۲۳ میلیون تومان

(۲) الف: ۲۶۶۰۰ تومان ب: ۷۵ میلیون تومان ج: ۱۳۳ میلیون تومان

(۳) الف: ۲۴۶۰۰ تومان ب: ۵۵ میلیون تومان ج: ۱۲۳ میلیون تومان

۱۳۱- کدام گزینه پاسخ درست سوالات زیر است؟

(الف) کدام عبارت در رابطه با اوراق مشاکلت درست نیست؟

(ب) کدام عبارت در رابطه با نحوه کسب درآمد بانک‌ها در نظام بانکی بدون ربا درست است؟

(۱) الف: مانند اوراق سهام در بازار سرمایه نمی‌توان آن‌ها را خرید و فروش کرد. ب: بانک‌ها با اعطای تسهیلات مالی به اشخاص به طور مستقیم در سرمایه‌گذاری‌ها شرکت می‌کنند.

(۲) الف: دولت، شهرداری‌ها و شرکت‌های دولتی و خصوصی به منظور تأمین اعتبار طرح‌های تجاری خود، این اوراق را منتشر می‌کنند. ب: بانک‌ها از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌های تولیدی و عمرانی کسب درآمد می‌کنند.

(۳) الف: تهیی دستورالعمل اجرایی و مقررات ناظر بر انتشار اوراق مشاکلت در ایران برعهده بانک مرکزی است. ب: بانک‌ها از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌های تولیدی و عمرانی کسب درآمد می‌کنند.

(۴) الف: جزء استناد اعتباری بلندمدت است که افراد یا مؤسسات خصوصی با خرید آن، سود علی‌الحساب در فواصل زمانی مشخص شده را دریافت می‌کنند. ب: بانک‌ها با اعطای تسهیلات مالی به اشخاص به طور مستقیم در سرمایه‌گذاری‌ها شرکت می‌کنند.

۱۳۲- کدام گزینه پاسخ درست سوالات زیر می‌باشد؟

(الف) قراردادی که طبق آن بانک سرمایه را تأمین می‌کند و طرف دیگر با آن به تجارت می‌پردازد و در نهایت، سود سرمایه بین بانک و طرف دیگر تقسیم می‌شود، چه نام دارد؟

(ب) در کدام گزینه، فرآیند بیان شده به تولید کالایی واسطه‌ای ختم می‌شود؟

(۱) الف: جعله ب: فعالیت شخصی که با استفاده از میوه‌های طبیعی رشدکرده‌ی کنار رودخانه و پختن و ترکیب آن‌ها با یکدیگر نوعی دمنوش گیاهی تولید می‌کند.

(۲) الف: مضاربه ب: فعالیت شخصی که با استفاده از میوه‌های طبیعی رشدکرده‌ی کنار رودخانه و پختن و ترکیب آن‌ها با یکدیگر نوعی دمنوش گیاهی تولید می‌کند.

(۳) الف: جعله ب: فعالیت فردی که با استفاده از پنبه‌های رشدکرده در زمین‌های کنار رودخانه و ریسندگی آن‌ها، پارچه از نخ‌های به دست آمده تولید می‌کند.

(۴) الف: مضاربه ب: فعالیت فردی که با استفاده از پنبه‌های رشدکرده در زمین‌های کنار رودخانه و ریسندگی آن‌ها، پارچه از نخ‌های به دست آمده تولید می‌کند.

۱۳۳- کدام گزینه پاسخ درست سوالات زیر است؟

(الف) مقدار تولید کالا و خدمات در طول یک سال اهمیت زیادی دارد، زیرا .....

(ب) ارزش ..... در محاسبه تولید ناخالص داخلی منظور نمی‌شود.

(ج) ارزش تولید کل در دو سال پی درپی به ترتیب ۱۱۸ و ۱۵۳ میلیون دلار است. بعد از انتخاب سال اول به عنوان سال پایه، تولید کل در سال دوم به ۱۲۸ میلیون دلار تغییر می‌کند در این صورت .....

(۱) الف: بیانگر میزان درآمد سرانهی کشور و سطح رفاه و مصرف و همچنین پس‌انداز افراد جامعه است. ب: تولید خارجیان مقیم کشور ج: از مجموع افزایش میزان تولید در سال دوم ۲۵ میلیون دلار آن ناشی از تورم است.

(۲) الف: بیانگر قدرت و توان اقتصادی جامعه، سطح رفاه و درآمد اعضاء، میزان پس‌انداز و سرمایه‌گذاری و امکان پیشرفت جامعه در آینده است. ب: کالاهای واسطه‌ای صادراتی ج: از ۳۵ میلیون دلار افزایش تولید کل در سال دوم، ۱۰ میلیون دلار آن ناشی از افزایش قیمت‌هاست.

(۳) الف: بیانگر میزان درآمد سرانهی کشور و سطح رفاه و همچنین پس‌انداز افراد جامعه است. ب: تولید افراد کشور که مقیم خارجند. ج: از مجموع افزایش میزان تولید در سال دوم ۲۵ میلیون دلار آن ناشی از رشد است.

(۴) الف: بیانگر قدرت و توان اقتصادی جامعه، سطح رفاه و درآمد اعضاء، میزان پس‌انداز و سرمایه‌گذاری و امکان پیشرفت جامعه در آینده است. ب: کالاهای واسطه‌ای ج: از ۳۵ میلیون دلار افزایش تولید کل در سال دوم، ۱۰ میلیون دلار آن ناشی از افزایش مقدار تولید است.

۱۳۴- کدام گزینه پاسخ درست سوالات زیر است؟

(الف) کدام یک از موارد زیر جزو موانع گسترش تجارت بین‌الملل در گذشته محسوب نمی‌شود؟

(ب) کدام گزینه به درستی «تاجر یا بازرگان» را توضیح می‌دهد؟

(ج) زمانی که یک کشور را از نظر توان تولیدی و مزیت تویید در کشور خودش و با خودش مقایسه می‌کنیم، در واقع به کدام یک از اصول مزیت پرداخته‌ایم؟

(۱) الف: یکسان نبودن منابع و عوامل تولید ب: افرادی که شغل آن‌ها خرید محصول در مرکز تولید و فروش آن در مناطق مصرف بین‌المللی است.

ج: مزیت نسبی

(۲) الف: یکسان نبودن منابع و عوامل تولید ب: افرادی که با بررسی بازارهای کشورهای دیگر و اطلاع از علائق و نیازهای مصرف‌کنندگان خارجی به تولیدکنندگان داخلی در تولید کالاهای کمک می‌کنند. ج: مزیت مطلق

(۳) الف: هزینه‌های تجارت ب: افرادی که با بررسی بازارهای کشورهای دیگر و اطلاع از علائق و نیازهای مصرف‌کنندگان خارجی به تولیدکنندگان داخلی در تولید کالاهای کمک می‌کنند. ج: مزیت نسبی

(۴) الف: هزینه‌های تجارت ب: افرادی که شغل آن‌ها خرید محصول در مرکز تولید و فروش آن در مناطق مصرف بین‌المللی است. ج: مزیت مطلق

معاف از پرداخت	درآمدهای تا ۱,۲۰۰,۰۰۰ تومان	A
با نرخ ۱۰٪ نسبت به مازاد طبقه‌ی قبل	درآمدهای تا ۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان	B
با نرخ ۲۰٪ نسبت به مازاد طبقه‌ی قبل	درآمدهای تا ۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان	C
با نرخ ۳۰٪ نسبت به مازاد طبقه‌ی قبل	درآمدهای تا ۶,۰۰۰,۰۰۰ تومان	D

۱۳۵- با توجه به جدول مالیات ماهیانه‌ی فردی که در

(الف) میزان مالیات ماهیانه‌ی فردی که در ماه ۴,۹۵۰,۰۰۰ تومان درآمد دارد را محاسبه کنید.

(ب) مانده‌ی خالص ماهیانه‌ی او چقدر است؟

(ج) در صورتی‌که شخص $\frac{1}{3}$ مانده‌ی خالص خود را در بازار بورس سرمایه‌گذاری کند و سودی برابر ۲۲٪ عاید

او شود، میزان سود را حساب کنید.

(۱) الف: ۷۱۵,۰۰۰ تومان ب: ۴,۵۳۲,۰۰۰ تومان ج: ۹۹۷,۴۰۰ تومان

(۲) الف: ۱,۴۸۵,۰۰۰ تومان ب: ۳,۴۵۶,۰۰۰ تومان ج: ۳۸۱,۱۵۰ تومان

(۳) الف: ۱,۴۸۵,۰۰۰ تومان ب: ۳,۵۶۴,۰۰۰ تومان ج: ۳۸۱,۵۱۰ تومان

(۴) الف: ۷۱۵,۰۰۰ تومان ب: ۴,۲۳۵,۰۰۰ تومان ج: ۴۶۵,۸۵۰ تومان

علوم و فنون ادبی

۱۳۶- با توجه به «ویژگی‌های سبکی ادبی» در عصرهای مختلف، کدام مورد نادرست است؟

(۱) فراوانی زهدستایی و ععظ و اندرز در شعر (ویژگی فکری سبک عراقی)

(۲) کم شدن به کارگیری حرف نشانه‌ی «مَرْ» در کنار مفعول جمله (ویژگی زبانی سبک خراسانی)

(۳) کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعد (ویژگی زبانی سبک خراسانی)

(۴) این که شعر در تکثیف خلاصه شده و طول و عرض معنا از یک بیت پیش‌تر نمی‌رود. (ویژگی فکری سبک هندی)

۱۳۷- در همه‌ی گزینه‌ها آرایه‌های پرکاربرد سبک هندی وجود دارند، به جز ..... .

(۱) به هوش باش که با عقل و حکمت محدود کمال مطلق گیتی کجا توانی یافت

(۲) ثمر تلخی ایام تهی دستی بود

(۳) هر که بست از گفت‌وگو لب، نیست بسی کیفیتی

(۴) ناخنی خورده است بر دل از هلال ابروی من

۱۳۸- با توجه به «نوع معشوق» کدام گزینه مناسب با سبک عراقی نیست؟

(۱) در ازل جان دل به مهرت داد و این تا اند مهری است بر رخسار ما

(۲) خیز بترویا اتا مجلس زی سبزه بریم

(۳) از نعیم روشه‌ی رضوان غرض دانی که چیست؟

(۴) آن زمان مهر تو می‌جست که پیمان می‌بست

۱۳۹- در همه‌ی گزینه‌ها مضمون سازی با واژه‌های عامیانه مطابق با سبک هندی است، به جز ..... .

(۱) نسیم دامن او گر وزد گاه خرامیدن سحر بی‌پرده گردد غنچه‌ی تصویر قالی را

(۲) دو هفته می‌گذرد کان مه دوهفته ندیدم به جان رسیدم از آن تا به خدمتش نرسیدم

(۳) نه برقی در کمین، نه تندبادی در نظر دارد به امید چه پارب کشت ما از خاک برخیزد

(۴) آسمان می‌بالد از ناکامی ما خاکیان می‌شوند از تشنجی سیراب این تفال‌ها

۱۴۰- در همه‌ی گزینه‌ها به «ویژگی‌های ادبی نثر دوره‌ی بهدادی» اشاره شده است، به جز ..... .

(۱) صنایع ادبی از نثر جدا می‌شود و نثر در خدمت بیان خواست و آمال مردم به شکلی پویا ظاهر می‌گردد.

(۲) حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان و سخن گفتن او با خواننده یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه است.

(۳) عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی‌های بی‌جا در نامه‌ها و نوشته‌ها کاهشی آشکار می‌یابد.

(۴) نثر، قید و بندهای نثر مصنوع و فتی را کنار می‌گذارد و گزارشی و ساده می‌شود.

- ۱۴۱- شاعر ترین شاعر حوزه‌ی مضمونی ابیات زیر چیست؟
- «من کارگرم ای دوست، داد از تو و آه از من
ما را و تو را دارا، یک نوع کند یغما
ما طعمه‌ی درباریم، مرغان گرفتاریم
سیریند ستمکاران گاه از تو و گاه از من»
- (۱) ادب‌الممالک فراهانی (۲) ملک‌الشعرا بیهار (۳) فخری بزدی (۴) علامه دهخدا
- ۱۴۲- کدام بیت یادآور نام «افری با نثر مرسل در دوره‌ی هندی با موضوع زندگی نامه» است؟
- (۱) سپه ز جمله جهان است و او سپهدار است
(۲) مشرب خضر است چون عین الحیات
(۳) بشنو ز گلشن رازها بی حرف و بی آوازها
(۴) آن که بریندد کمر در خدمت پیر مغان
- ۱۴۳- در همه‌ی گزینه‌ها به ویژگی‌های «نثر معاصر قبل از انقلاب» اشاره شده است، به‌جز.....
- (۱) اساطیر یونانی، «می، هندی و عبری رذای آشکاری در داستان‌نویسی معاصر دارند.
(۲) توصیف پدیده‌ها و شخصیت‌ها در نثر این دوره عینی، کوتاه، ببرونی و مشخص است.
(۳) بسیاری از افعال حذف می‌شوند و ساختار نحوی جمله‌ها به هم ریخته است و کوتاهی جملات و فعل‌ها، فراوان دیده می‌شود.
(۴) تفکر انسان‌گرایانه (ومانیسم) در آثار این دوره بسیار کم‌رنگ مشاهده می‌شود.
- ۱۴۴- عبارت درج شده در پوابر چند شخصیت ادبی درست است؟
- (الف) مهدی اخوان ثالث: بیان روایی و داستانی، حماسی بودن زبان، کهن‌گرایی، به کارگیری ترکیبات زیبا و خوش‌آهنج و برخی از کاربردهای نحوی سبک خراسانی، از ویژگی‌های شعر اوست.
(ب) علامه علی‌اکبر دهخدا: وی با روزنامه‌ی صور اسرافیل همکاری داشت و مجموعه‌ی نوشه‌های طنزآمیز سیاسی -اجتماعی او با عنوان «چرفند و پرند» در آن روزنامه منتشر می‌شد. دهخدا بعداً در استانبول روزنامه‌ی «سروش» را منتشر کرد.
(ج) عظام‌ملک جوینی: خاندان او از افراد با تفویض حکومت مغلولان بود. او از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت و در سفرهای متعددی حضور داشت و اطلاعات فراوانی درباره‌ی تاریخ مغلولان کسب کرد.
(د) بیدل دهلوی: از ویژگی‌های عمده‌ی شعرش، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های زنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.
(ه) سیدمه‌هدی شجاعی: «بدوگ» از فیلم‌نامه‌ها و «ضیافت»، «جای پای خون» و «گشتی پهلو گرفته» حاصل تجربه‌های داستانی او، خصوصاً در زمینه‌ی ادبیات مذهبی هستند.
- ۱۴۵- شعر زیر از سروده‌های پدید آورندۀ کدام اثر است؟
- «در شب تیره دیوانه‌ای کاو
دل به رنگی گریزان سپرده
در درهٔ سرد و خلقت نشسته
همچو ساقنی گیاهی فسرده
می‌کنند داستانی غم آور ...»
- (۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو
- ۱۴۶- عبارت درج شده در پوابر کدام اثر نادرست است؟
- (۱) زمستان (۲) حیدر بایله سلام (۳) صدای سبز (۴) قفسوس
- ۱) تاریخ گزیده: این کتاب، تاریخ پامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ ه. ق. در بر می‌گیرد.
۲) مجالس المؤمنین: کتابی در زمینه‌ی فقه که در تشریش لغات و ترکیبات عربی و اشاره به آیات و احادیث و درآمیختگی شعر و نثر کم نیست.
۳) مرصاد العباد: نثرش گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است. علیه بر این، نویسنده در خلال موضوعات کتاب، احادیث، آیات و اشعاری از خود و شاعران دیگر نقل می‌کند.
۴) تاریخ بلعمی: ایجاز و اختصار در لفظ و معنا، تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی، کوتاهی جملات؛ افزایش یافتن کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی از ویژگی‌های نثر این اثر است.
- ۱۴۷- در کدام گزینه به آثاری دیگر از پدیدآورندگان کتاب‌های «سیکشناسی - دید و بازدید - سنت و نوآوری در شعر معاصر - ظهور» اشاره شده است؟
- (۱) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران - زیارت - دستور زبان عشق - سفر ششم
(۲) داستان باستان - سه‌تار - ظهر روز دهم - ملاقات در شب آفتابی
(۳) تاریخ تطور نظام فارسی - خسی در میقات - در کوچه‌ی آفتاب - دو کبوتر دو پنجره یک پرواز
(۴) تاریخ بیداری ایرانیان - ارزیابی شتاب‌زده - تنفس صح - گشتی پهلو گرفته

- ۱۵۶- در کدام گزینه همهی آرایه‌های «تناسب - تشبیه فشرده - تناد - نغمه‌ی حروف - کنایه» وجود دارد؟
- در تو پیوستم و از هر دو جهان مهرگستم
نقش رخسار تو از لوح دل و دیده نشستم
به دو چشم که ز خود نیستم آگاه که هستم
دست بنهاده ز غم بر دل و جان برک دستم
- (۱) ترک سرگفتم و از پای تو سر برنگرفتم
(۲) دست شستم ز دل و دیده خونبار ولیکن
(۳) گفتی از چشم خوش دلکش من نیستی آگه
(۴) تا دل اندر گره زلف پریشان تو بستم
- ۱۵۷- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «لف و نثر - اغراق - جناس - موازنه - استعاره با ذکر مشبه» کدام است؟
- نه فاله کرد مرا در غم تو امدادی
که غیرت مه تبان و سرو آزادی
که آفت بش رو فتنه پریزادی
توای بنای محبت چه سخت بنیادی
که داد صورت و معنی به شاعری دادی؟
- (۱) هـ - دـ - جـ - الفـ - بـ - حـ
(۲) هـ - دـ - جـ - بـ - بـ - هـ - الفـ -
- ما در میان خلق همان بر کرانه‌ایم: تنافق
که این سفینه ز موج خطر برآورده است؟ استعاره با ذکر مشبه
که آتش از عرق شرم، آب گردیده است: تشبیه
من به یک چشم ز دیدار تو چون سیر شوم؟ مجاز
که این ز روز ازل تکیه‌گاه ما شده است: کنایه
- (۳) سه
(۴) دو
- که ماه مصر به این سیمه قلب ارزان است
(۱) تلمیح - استعاره با ذکر مشبه - ایهام تناسب - نغمه‌ی حروف
(۲) ایهام - نغمه‌ی حروف - استعاره با ذکر مشبه - تناد
- ز مامپرس که حال درون دل چون است?
ز طرف حرف و ز حد عبارت افزون است
سرشک چشمم از آن رو مقیم گلگون است
که در سلاسل زلگش هزار مجنون است
- (۱) فراق روی تو از شرح و بسط بیرون است
(۲) نمی‌کنم سخن اشتیاق، کان تقید
(۳) خیال روی تو دارم، مقام در چشمم
(۴) دل مقید سلمان اسیر آن لیلی است
- ۱۶۱- در کدام گزینه همهی آرایه‌های «کنایه - جناس تام - جناس ناقص - واژه‌آرایی - استعاره با ذکر مشبه» وجود دارد؟
- اگرچه من همه از دست دل به فریادم
گسته باد که در دست نیست جز بادم
امید وصل در این ره چو پای بنهادم
و گرنگه گر تو تویی کی رسی به فریادم
- (۱) ز دست دیده دلم روز و شب به فریاد است
(۲) عنان باد نخواهم ز دست داد کنون
(۳) مگر که سر بدhem ورنه من ز سر ننهم
(۴) مگر به گوش تو فریاد من رساند باد
- ۱۶۲- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «حس‌آمیزی - حسن تعلیل - کنایه - ایهام - تشبیه فشرده» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
- کف از سبک‌سری خود به ساحل افتاده است
که دست یار به دوشم حمایل افتاده است
تمام روز به میخانه‌ی دل افتاده است
که کار مابه جوان مردی دل افتاده است
کسی که یک دو قدم در پی دل افتاده است
- (۱) الف - ب - ج - هـ - د
(۲) د - الف - ب - هـ - ج
(۳) هـ - الف - ج - د - ب
(۴) ج - ب - الف - د - هـ

۱۶۳- در کدام گزینه به آرایه‌های بیت زیر اشاره شده است؟

«سپر تیر حوادث سپر انداختن است

- (۱) استعاره با ذکر مشبه - اشتقاد - مجاز - کنایه
- (۲) تناقض - کنایه - تشبیه فشرده - جناس ناقص اختلافی
- (۳) تشبیه فشرده - نغمه‌ی حروف - حسن تعلیل - جناس ناقص افزایشی
- (۴) استعاره با ذکر مشبه - ایهام - تناقض - استعاره با ذکر مشبه

۱۶۴- در کدام گزینه، مفهوم بیت «هر شب کواکب کم کنند از روزی ما پاره‌ای / هر روز گردد تنگتر سوراخ این غربال‌ها» برجسته‌تر است؟

ناله بی فریادرس تیر نشان گم کرده‌ای است

(۱) بی اجابت، آه، مرغ آشیان گم کرده‌ای است

در دل دوزخ بهشت جاودان گم کرده‌ای است

(۲) درنیابد هر که چون پروانه ذوق سوختن

در شب تاریک مرغ آشیان گم کرده‌ای است

(۳) دل که در زلف پریشان تو می‌جوید قرار

نیست چون قسمت طلب، دستِ دهان گم کرده‌ای است

(۴) بی نصیبان جست‌وجوی رزق بی جامی کنند

۱۶۵- مفهوم بیت «هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست / ما به فلک، می‌رویم عزم تماشا که راست» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

ساقی می شبانه بی‌اور که روز ماست

(۱) آمد نسیم گل به دمیدن ز چپ و راست

به نزد «خسرو» مسکین ناتوان انداخت

(۲) به هر نفس خم عشقت هزار تیر بلا

که وجودم همه او گشت و من این پیروهنم

(۳) پیروهن می‌بدرم دم به دم از غایت شوق

طایر قدس کجا با قفسی می‌سازد؟

(۴) روح در جسم محل است بماند «صائب»

زبان عربی (اختصاصی)

■■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم أو المفردات أو قراءة الكلمات (۱۷۵ - ۱۶۶):

۱۶۶- «فِيمَا رَحْمَةٌ مِّنَ اللَّهِ يُنْتَهِ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتُ فَقَطًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُوا مِنْ حُولِكَ»:

- (۱) پس به سبب رحمتی از جانب خداوند با آنان نرم خوش و سنگدل باشی، از پیرامون تو پراکنده می‌شوند!
- (۲) بی‌گمان این رحمتی است از سوی الله که با آنان نرم شدی و اگر با آنان تندخوبی و سنگدلی می‌کردی از تو پراکنده می‌شند!
- (۳) پس به سبب رحمتی از جانب خداوند با آنان نرم خوشی و اگر تندخوبی و سنگدل می‌بودی، قطعاً از پیرامون تو پراکنده می‌شند!
- (۴) پس به سبب رحمتی از جانب الله با آنان نرم شدی و اگر تندخوبی و سنگدل می‌بودی، آنان را از اطراف خود پراکنده می‌ساختی!

۱۶۷- «ما يقوم به الإنسان اليوم يهدّد حياة الطبيعية تهديدًا»:

- (۱) هر آن‌جهه امروزه انسان به آن دست می‌زند، حیات طبیعی را به شدت تهدید می‌کنند!
- (۲) آن‌جهه که انسان امروزی انجام می‌دهد، زندگی طبیعت را شدیداً تهدید می‌کنند!
- (۳) آن‌جهه که امروز انسان انجام‌شی می‌دهد، زندگی طبیعت را واقعاً تهدید می‌کنند!
- (۴) آن‌جهه که انسان امروز به آن می‌پردازد، زندگی طبیعی را تهدید می‌کنند!

۱۶۸- «إِيَّاكَ وَالظُّنُونِ؛ فَإِنَّهُ أَكْذَبُ حَدِيثٍ وَلَا تَفْعَلْ أَيُّ عَمَلٍ مَعْتَدِلاً عَلَيْهَا»:

- (۱) از سوء ظن بپرهیز؛ چه آن دروغ ترین سخن‌هast و هیچ کاری را با تکیه بر آن نکن!
- (۲) از گمان بپرهیز؛ چراکه آن دروغ ترین سخن است و هیچ کاری را با تکیه بر آن انجام مدها
- (۳) از گمان پرهیز کن؛ زیرا آن سخنی است دروغین و هرگز کاری را با تکیه بر آن انجام مدها
- (۴) مباداً که سوء ظن داشته باشی؛ چه آن سخنی دروغ است و کاری مکن که بر پایه گمان است!

۱۶۹- «لهذا الحيوان صوت خاص يعذر به بقية الحيوانات عندهما يشعر بالخططرة»:

- (۱) این حیوان صدای خاص دارد و هنگام احساس خطر از آن برای هشدار دادن به سایر حیوانات استفاده می‌کنند!
- (۲) این حیوان صدای خاصی دارد که با آن زمانی که احساس خطر می‌کند به بقیه حیوانات هشدار می‌دهد!
- (۳) صدای این حیوان خاص است و زمانی که خطری را احساس می‌کند با آن به دیگر حیوانات هشدار می‌دهد!
- (۴) این حیوان صدای خاص دارد که سایر حیوانات هنگام احساس خطر به وسیله آن هشدار داده می‌شوند!

۱۷۰- عین الصحيح:

- (۱) کاد النّاس يهتدون لولا دعوة الكفار إلى الباطل! اگر دعوت کافران به باطل نبود مردم هدایت می‌شوند!
- (۲) أَعِجَّبُ الْحَضَارَ بِأَشْعَارِيْ قَاتِلِيْنَ: يَا لَهُ مِنْ شِعْرٍ جَمِيلٍ! حضار از اشعارم خوششان آمد در حالی که می‌گفتند: شعر بسیار زیبایی است!
- (۳) كَانَتِ الْأُمَّ ثَدَاعَ عَنْ صَفَرِهَا مَجْرُوحًاً: مادر در حالی که زخمی شده بود از کودکش دفاع می‌کرد!
- (۴) مَا أَسْرَعَ إِنْمَارَ شَجَرَةِ الصَّدَاقَةِ: چقدر میوه دادن درخت دوستی سریع است!

١٧١ - عَيْنُ الْخَطَا:

- (١) هذا التفه يوصل هذه القرية بالمدن الأخرى؛ أين تولى أست كه أين روستا را به دیگر شهرها وصل می کندا
  - (٢) ثم تصليح الجهاز الذي لم يكن يعمل؛ تعمير دستگاهی که کار نمی تردد، صورت گرفت!
  - (٣) زب لذة قصيرة لا تبقى منها سوى التدامه؛ چه بسا الذئب کوتاه که از آن جز پشيماني نمی ماند!
  - (٤) راحت الطفلة نحو أبيها فأجلسها الأب عنده؛ کودک سوی پدرش رفت آن گاه پدر، او را نزد خود نشاند!

١٧٢- عين التصريح حسب الحقيقة و الواقع:

- ١) إن مياه البحار المالحة صالحة للزراعة!
  - ٢) عندما يصبح الإنسان يافعاً تنقص قدراته شيئاً فشيئاً
  - ٣) يستخدم التحاس في صناعة الأسلاك الكهربائية!
  - ٤) نتعلم في المدارس اللغة العربية الدارجة!

١٧٣- عيّن الخطأ في المترادفات:

- ١) دافعوا عن الحق وكأنكم بنين مرسوصون: محكم
 ٢) لقد تهديت على نظام الطبيعة بعملك هذا: خربت
 ٣) إن الدنيا عند العرقاء لأهون من ورقة يأكلها الحيوان: أحقر

■ عين الصحيح في قراءة الكلمات (١٧٤ و ١٧٥):

- ^{١٧٤} «إن المسلمين من سلم الآخرون من المستحب وآيديهم»:

(١) - المسلمين - مٌ (الثانية)

- ٣) إِنَّ - سَلَامٌ - الْسَّيْرَةُ
٤) مِنْ (الْأُولَى) - سَلَمٌ - أَسْتَهِمُ

^{١٧٥}- «العلم يدعوك إلى العمل فإذا عمل به تتقدم ويفتح لك آفاقاً جديدة».

- (١) العِلْمُ - عَمَلٌ - جَدِيدَةٌ
(٢) الْعَمَلُ - تَقْدِيمٌ - جَدِيدَةٌ
(٣) يَدْعُوكُ - عَمَلٌ - يَفْتَحُ

■■ عيّن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرف (١٧٨ - ١٧٩):

- ١٧٦- (ربنا و لا شعمنا ما لا طاقة لنا به):

١) رَبٌّ: اسم - مفرد مذكر - معرب / مبتدأ و مرفوع بالضمة

- ٢) **رتّيّا**: اسم - ضمير - مبنيٍ / مضارفٍ إليه و مبنيٍ
 ٣) لا تحمّل: فعل مضارع للنهاي - مزيدٌ ثلاثيٌ من باب «تفعل» - معلوم / فعل و فاعله ضمير «أنت» المستتر
 ٤) طاقة: اسم - مفرد مؤثث - نكرة / مفعول و منصوب

^{١٧٧} - «مع هؤلاء الأسرى يعاملون في السجون معاملة حسنة!»

- ١) الأسرى: اسم - جمع تكسير (مفرد «الأسير») - معرب / خبر
  - ٢) يعاملون: فعل مضارع - جمع مذكر غائب - معلوم - معرب / فعل
  - ٣) السجون: اسم - جمع سالم للمدحور - معرف بأل - معرب / مجرب
  - ٤) معاملة: اسم - مفرد مؤنث - نكرة - معرب / مفعول مطلق للتنوع

١٧٨- «إن ينقطع تيار الكهرباء يغرق كلّ مكان في الظلام»:

- ١) يتقطع: فعل مضارع - مفرد مذكر غائب - متعدد / فعل شرط
٢) تيّلار: اسم - مفرد مذكر - معرب / فاعل و مرفوع بالضمة
٣) يغرق: فعل مضارع - مفرد مذكر غائب - مجهول / فعل و نائب فاعله «كل»
٤) الظلام: اسم - جمع تكسير (مفرده «الظلمة») - معرف بـأى - معرب / مجرور بحرف الجز

■ عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (١٨٥ - ١٧٩):

^{١٧٩}- عَيْنِ فَعَلًا يَتَغَيَّرُ زَمْنُهُ فِي التَّرْجِمَةِ:

- ١) من يأخذ بيد المساكين يوقف الله في الحياة
٢) لم تعلم أخوك اللغة الصينية في السنة الماضية!
٣) لم تصل الحافلة في الوقت المحدد فوصلنا متأخرین!
٤) ما أنسدت في هذه القصيدة ذو تأثير عميق!

١٨٠ - عيّن ما فيه نون الوقاية:

- ١) لا تُمْتَنِي على الآخرين بما قدمت لهم من مساعدة!
 ٣) أطلب منك أن تُرشدني إلى ما يُسَبِّب تقدمي في العلم!

١٨١- عين ما ليس فيه «لا» النافية للجنس:

- ١) هذه الفاكهة لا طعم لها أبداً
٢) لا تُساعِر في الإجابة خطأً
٣) لا حتى إلّا وهو يتقدّس ويتنموا
٤) يُبدو أنه لا سبب آخر أمامنا

۱۸۲- عین النائب الفاعل ضمیراً مستترأ:

- (۲) إنَّ مَوَاطِينَ اثْنَيْنِ قُتِلَا فِي تِلْكَ الْحَادِثَةِ!
 (۴) هَذِهِ التَّلَمِيذَةُ حُذِفَ أَسْمَاهُ مِنْ قَائِمَةِ التَّلَمِيذَاتِ!

(۱) يجب أن لا يشرب الماء بارداً

(۳) هذه الأشجار غُرست قبل سنتين!

۱۸۳- عین ما ليس فيه الحال:

- (۲) لَا تَسْأَلْ مَعْلَمَكَ سُؤَالًا وَ أَنْتَ تَعْلَمُ الْجَوَابَ!
 (۴) لَيْسَ تَفْسِيرِكَ لِمَا حَدَثَ صَحِيحًا أَبْدًا!

(۱) الأطفال كانوا يطعون فرجين في الحديقة!

(۳) أليقث محاضرة في الجامعة واثقة بنفسها!

۱۸۴- عین المفعول المطلق أكثر تنوعاً:

- (۱) أَتَوْبُ إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً مِنْ نَدَمٍ مِنْ أَعْوَالِهِ نَدَمًا!
 (۲) مِنْ اجْتِهَادٍ فِي حَيَاتِهِ اجْتِهَادًا يَنْلِي إِلَى أَهْدَافِهِ نِيلًا!
 (۳) إِصْطَدَمَتِ السَّيَّارَةُ اصطدامًا شَدِيدًا وَلَكِنْ جَرْحُ الرَّاكِبِينَ خَرَحَ بِسِيطَاءٍ!
 (۴) كَانَ اسْتِقْبَالُنَا مِنَ الْتَّاجِحِينَ فِي الْمُسْلِبَقَةِ اسْتِقْبَالًا رَائِعًا فَفَرَحُوا مِنْهُ فَرَحَّا!

۱۸۵- عین «صديق» منادي:

- (۲) صَدِيقِي طَالِبٌ مُتَفَوِّقٌ فِي جَامِعَةِ طَهْرَانَ!
 (۴) صَدِيقِي تَنَبَّأَ بَعْدَ الْاسْتِمْاعِ إِلَى هَذِهِ التَّصَاحِحَ!

(۱) صَدِيقِي لَا يَتَوَاضَعُ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا إِلَّا الْعَظِيمُ!

(۳) صَدِيقِي شَارِكٌ فِي هَذِهِ الدُّورَةِ مِنَ الْمُسَابِقَاتِ!

تاریخ

۱۸۶- متن زیر مربوط به کدام گزینه است؟

«منقولمهای داستانی به زبان پهلوی ساسانی و متعلق به قرن ۵ م. است که به اعتقاد برخی پژوهشگران، ابتدا به زبان پارسی سروده شده است.»

- (۱) یادگار زریزان (۲) خسرو و شیرین (۳) بیزن و منیزه (۴) هزار افسان

۱۸۷- «بیانیه یا منتشر کوشش» که نماد فرهنگ انسانی و مدارج‌جویانه ایرانیان است، کدام واقعه‌ی مهم دوران کوشش را تصریح می‌دهد؟

- (۱) تسلط بر آسیای صغیر (۲) فتح سرزمین بابل (۳) پایان حکومت مادها (۴) جنگ با یونانیان

۱۸۸- اصلی‌ترین دلیل جنگ‌ها و کشمکش‌های طولانی میان دولت - شهرهای یونانی و امپراتوری هخامنشی در قرن ۵ ق.م. چه بود؟

- (۱) رقبت برای تسلط بر منطقه‌ی آسیای صغیر (۲) کمک ایران به اسپارت در جنگ‌های پلوپونزی (۳) یاری رساندن آتنی‌ها به شورش دولت - شهر ملطيه و آتش زدن سارد (۴) تلاش دولت - شهرهای یونانی برای گسترش نفوذ و سلطه‌ی اقتصادی و فرهنگی خود

۱۸۹- «سورنا» سردار معروف اشکانی با کدام روش، هراس بزرگی در سپاه کراسوس رومی ایجاد کرد و در نبرد حرمان پیروز شد؟

- (۱) استفاده از صدای طبل در آغاز حملات (۲) کشتی‌های جنگی پیش‌رفته (۳) سواره نظام سنتین اسلحه‌ی زره پوش

۱۹۰- جنبش مزدک در دوره‌ی پادشاهی کدام پادشاه ساسانی آغاز و در دوره‌ی کدام پادشاه سرکوب شد؟ (به ترتیب)

- (۱) قباد یکم - خسرو اونویرون (۲) خسرو پرویز - قباد یکم (۳) اونویرون - خسرو پرویز

۱۹۱- پیش از هجرت پیامبر، کدام شهر شبہ‌جزیوه‌ی عربستان برخی قبایل یهودی را در خود جای داده بود؟

- (۱) طائف (۲) نجران (۳) مکه (۴) یثرب

۱۹۲- کشفیات جغرافیایی کشورهای اروپایی در دوره‌ی رنسانس، در کدام حوزه پیش ترین تأثیر را بر جای گذاشت؟

- (۱) اقتصادی (۲) سیاسی (۳) اجتماعی (۴) فرهنگی

۱۹۳- نقش آثار اسلامی در تحولات هنری دوره‌ی صفویه چه بود؟

(۱) مؤسس مکتب نقاشی قزوین بود.

(۳) مکتب نقاشی اصفهان را پدید آورد.

۱۹۴- تفاوت شهرهای دوره‌ی سلجوکی با ادوار پیشین کدام است؟

- (۱) از بین رفتن ریض و باقی ماندن کهندز و شارستان

(۲) گسترش شهر بیرونی و انتقال عناصر شهر اسلامی به آن

(۴) از بین رفتن کهندز و رونق شارستان و شهر بیرونی

(۳) توسعه‌ی مسجد و بازار و انتقال آن به شارستان

- ۱۹۵- کدام موارد، از علل و عوامل مهم و اصلی مخالفت و دشمنی مشرکان مکه با اسلام بود؟
 (الف) ترس از تزلزل موقعیت تجاری و سیاسی مکه
 (ب) مخالفت رسول خدا با برتری طلبی قریش بر دیگر قبائل
 (ج) اعتقاد راسخ مشرکین به بت‌ها
 (د) رقابت‌های قبیله‌ای و حسادت طایفه‌ای
- (۱) الف - ب - د   (۲) ب - ج - ۵   (۳) ب - ج
- ۱۹۶- ریاست دولت وقت انقلاب اسلامی، بر عهده‌ی کدام‌یک از اشخاص زیر بود؟
 (۱) مهدی بازرگان
 (۲) ابوالحسن بنی صدر
 (۳) محمدعلی رجائی
- ۱۹۷- در سال‌های پس از قیام پانزده خرداد و تبعید امام خمینی، کدام گروه سیاسی در چارچوب قانون اساسی به مبارزات خود ادامه می‌داد؟
 (۱) حزب ملل اسلامی
 (۲) سازمان مجاهدین خلق
 (۳) نهضت آزادی
 (۴) هیئت‌های مؤتلفه‌ی اسلامی
- ۱۹۸- کدام واقعه در تاریخ انگلستان به «انقلاب باشکوه» شهرت دارد؟
 (۱) تبدیل انگلستان به قدرت اول جهان در دوران حکومت ملکه ویکتوریا
 (۲) پیروزی مجلس بر پادشاه و نفو منشاً الهی سلطنت
 (۳) اختراع و تکمیل ماشین بخار و جهش بزرگ اقتصادی انگلستان
 (۴) براندازی سلطنت و اعلام جمهوری به دست کرامول
- ۱۹۹- کدام گزینه، از اقدامات رضا شاه پهلوی در مبارزه با روحانیت و سنت‌های اسلامی نبود؟
 (۱) تعطیلی دفترخانه‌های شرعی
 (۲) تعطیلی حوزه‌های علمیه در سراسر کشور
 (۳) قدنگ کردن عزاداری سیدالشهدا
- ۲۰۰- نقش ظیوال نور من شوارتسکف آمریکایی در کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ چه بود؟
 (۱) فرماندهی نظامی کودتا
 (۲) ایجاد آشوب‌های خیابانی علیه مصدق
 (۳) متلاعده کردن محمدرضا پهلوی برای موافقت با کودتا
 (۴) به راه انداختن جنگ روانی علیه مصدق در مطبوعات وابسته به آمریکا
- ۲۰۱- مثال‌های زیر، به ترتیب مربوط به کدام مراحل پژوهش در جغرافیا استند؟
 (الف) به نظر می‌رسد وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.
 (ب) عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج در دهه‌ی اخیر چیست?
 (ج) بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.
 (۱) طرح سؤال - تدوین فرضیه - نتیجه‌گیری و ارائه‌ی پیشنهادها
 (۲) تدوین فرضیه - طرح سؤال - نتیجه‌گیری و ارائه‌ی پیشنهادها
 (۳) طرح سؤال - جمع‌آوری اطلاعات - تدوین فرضیه
 (۴) تدوین فرضیه - جمع‌آوری اطلاعات - بیان مسئله
- ۲۰۲- کدام گزینه مثلث کوه‌ها در خراسان رضوی، همدان و سیستان و بلوچستان را به درستی نشان می‌دهد؟
 (۱) قله‌ی کوه بزمان در همدان - گردنه‌ی آوج در خراسان رضوی - قله‌ی شیرکوه در سیستان و بلوچستان
 (۲) گردنه‌ی آوج در همدان - قله‌ی لاله‌زار در سیستان و بلوچستان - قله‌ی کرکس در خراسان رضوی
 (۳) کوه جفتای در خراسان رضوی - گردنه‌ی آوج در همدان - قله‌ی کوه بزمان در سیستان و بلوچستان
 (۴) کوه‌های کرکس در همدان - کوه جفتای در خراسان رضوی - قله‌ی لاله‌زار در سیستان و بلوچستان
- ۲۰۳- کدام گزینه مهم‌ترین عامل ریزش برف، باران و تأمین آب در ایران است؟
 (۱) رطوبت دریای مدیترانه و دریای سرخ
 (۲) رطوبت اقیانوس اطلس و اقیانوس هند
 (۳) رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس
- ۲۰۴- در گذشته ..... نقش مهمی در تصمیم‌گیری‌های برنامه‌ریزان در رابطه با مطالعات جمعیتی داشت ولی اکنون در مطالعات جمعیتی، بررسی ..... از اهمیت خاصی برخوردار است.
 (۱) آمار جمعیت - ساختمان یا ترکیب جمعیت
 (۲) امید به زندگی - وضعیت سنی و جنسی
 (۳) ساختمان یا ترکیب جمعیت - میزان رفاه در کشور
 (۴) وضعیت سنی و جنسی - آمار جمعیت

- ۲۰۵- کدام گزینه به ترتیب درست (من) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را در ارتباط با «نقش سکونتگاه‌ها» به درستی بیان می‌کند؟
- (الف) نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از انسانی یا طبیعی تعیین می‌شود.
- (ب) در سال‌های اخیر حرکت جمعیت از شهرهای بزرگ به مکان‌های کوچک‌تر یا روستاها آغاز شده است، این پدیده را روستاگریزی می‌نامند.
- (ج) نقش شهر «پیرانشهر»، بندری و شهر «بیشاپور در قدیم»، نظامی بوده است.
- (د) نقش هر سکونتگاه ممکن است در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد مثلاً سکونتگاه صنعتی به اداری-سیاسی تبدیل شود.
- (۱) غ - ص - غ - ص
(۲) ص - غ - ص - ص
(۳) غ - ص - ص - ص
- ۲۰۶- کدام گزینه به ترتیب پاسخ سوالات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
- (الف) بیابان لوت در بین بخش‌هایی از کدام استان‌ها واقع شده است؟
- (ب) فاصله‌ی انسانی «قوم پشتون» در کدام کشورها گستردۀ شده است؟
- (۱) الف: یزد - کرمان - فارس ب: افغانستان - ایران
(۲) الف: خراسان جنوبی - سیستان و بلوچستان - کرمان ب: افغانستان - پاکستان
(۳) الف: سیستان و بلوچستان - کرمان - یزد ب: افغانستان - پاکستان
(۴) الف: خراسان جنوبی - کرمان - اصفهان ب: افغانستان - ایران
- ۲۰۷- کدام گزینه به ترتیب درست (من) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را در ارتباط با «فشار هوا» به درستی بیان می‌کند؟
- (الف) هوای گرم نسبت به اطراف خود فشار کم‌تر دارد و در نتیجه بر روی منطقه‌ی گرم، یک مرکز کم‌فشار ایجاد می‌شود.
- (ب) وقتی هوای سرد می‌شود، مولکول‌های آن به هم نزدیک‌تر می‌شوند، هوای سرد سنگین است و به سمت پایین می‌رود.
- (ج) هوای گرم و سبک پایین می‌رود و هوای نسبتاً سرد و سنگین بالا می‌رود و باعث ایجاد باد می‌شود.
- (د) به مرکز کم‌فشار، آنتی‌سیکلون و به مرکز پرفشار، سیکلون می‌گویند.
- (۱) غ - ص - غ - غ
(۲) ص - غ - ص - غ
(۳) ص - غ - غ - غ
- ۲۰۸- چه عواملی باعث هوازدگی، فیزیکی و شیمیایی به صورت پیوسته در گوهستان‌ها می‌شود؟
- (۱) اکسیژن و رطوبت - امواج دریا
(۲) فرسایش بادی و آبی - اکسیژن و رطوبت
(۳) آب و هوا - جنس سنگها
- ۲۰۹- اتحادیه‌های منطقه‌ای «فتا» و «اکو» به ترتیب در گدام مناطق جهان قرار دارند؟
- (۱) آمریکای شمالی و مرکزی - آسیای شرقی
(۲) آمریکای شمالی - آسیای غربی
(۳) آمریکای مرکزی - آسیای جنوب‌شرقی
- ۲۱۰- کدام گزینه بیان‌گر مفهوم «نظام سیاسی تک‌ساخت» در رابطه با مدیریت فضای جغرافیایی کشورها و توزیع قدرت است؟
- (۱) هر شهر علاوه‌بر وجود حکومت و نیروی تصمیم‌گیری در سطح ملی، قوه‌ی مقننه و قضائیه مستقل دارد.
- (۲) کشور به واحدهای سیاسی و اداری کوچک‌تر مانند استان و شهرستان تقسیم می‌شود و حکومت مرکزی حدود اختیارات را تعیین می‌کند.
- (۳) هر شهر در امور و برنامه‌ریزی توسعه‌ی اقتصادی و اجتماعی خود به طور مستقل تصمیم‌گیری و عمل می‌کند.
- (۴) بخش اعظم کشور به صورت یکپارچه است و فقط یک یا چند بخش کوچک به صورت ناحیه‌ای و خودمختار اداره می‌شود.
- ۲۱۱- در گدام گزینه به ترتیب «مهم‌ترین» و «متداول‌ترین» ملاک تفاوت شهر و روستا به درستی بیان شده است؟
- (۱) میزان جمعیت - وسعت و فضای سکونت و فعالیت
(۲) دسترسی به خدمات و تسهیلات - فرهنگ و مناسبات اجتماعی
(۳) فرهنگ و مناسبات اجتماعی - فعالیت‌های اقتصادی
- ۲۱۲- کدام گزینه مهم‌ترین علل افزایش شهرنشینی سریع بعد از سال ۱۳۴۵ در ایران را به درستی نشان می‌دهد؟
- (۱) مهاجرت از روستا به شهر - رشد موالید (تولد)
(۲) سرمایه‌گذاری دولت در شهرها با استفاده از درآمد نفتی - اصلاحات ارضی
(۳) ورشکستگی تولیدات داخلی - کم‌آبی و قحطی در روستاها
(۴) اصلاحات ارضی - مشکلات تولیدات داخلی
- ۲۱۳- کدام گزینه در ارتباط با «وندالیسم شهری» به درستی بیان شده است؟
- (۱) بر اثر درآمد کم، بیکاری و مسکن نامناسب، به دزدی و غارت در شهرها می‌پردازند.
(۲) خسارت وارد کردن به اموال عمومی، بناها و آثار فرهنگی که از انحرافات اجتماعی در شهرها است.
(۳) بر اثر فقر، جرم و بزهکاری، به اعتیاد و خشونت روی می‌آورند.
(۴) در محله‌ها و ساختمان‌های متوجه، جرم‌خیز و فاقد امنیت به کج روی اجتماعی می‌پردازند.

۲۱۴- کدام گزینه علت اصلی انحراف خط روزگردان (خط بین‌المللی زمان) را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) جلوگیری از اختلاف زمانی در کشورهای مختلف و حفظ موقعیت جغرافیایی هر کشور در مکان خود

(۲) طلوع و غروب خورشیدی و جلوگیری از تأخیر در ساعت مکان‌های مختلف زمین

(۳) نشان دادن درست نصف‌النهارها از صفر تا ۱۸۰ درجه‌ی غربی و صفر تا ۱۸۰ درجه‌ی شرقی

(۴) جلوگیری از مشکلات روز تقویمی در مکان‌های مختلف کشورها یا جزوی که خط از آن‌ها عبور می‌کند

۲۱۵- امروزه با استفاده از دریافت کدام ویژگی پدیده‌های سطح زمین توسط ستونده‌ها، می‌توانیم اطلاعاتی را از سطح خشکی‌ها و دریاها ذخیره و پردازش کنیم و نمایش دهیم؟

(۱) عکس‌های باوضوح بالا

(۲) طیف‌های مرئی مادون قرمز

(۳) بازتاب‌های طیف الکترومغناطیسی

جامعه‌شناسی

۲۱۶- هر عبارت به ترتیب نشانگر کدام مفهوم است؟

- پدیده‌هایی که انسان‌ها آن‌ها را ایجاد نمی‌کنند، ولی به واسطه‌ی ارتباط با زندگی انسان به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

- رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه

- چنونگی شکل‌گیری و تداوم هویت اجتماعی

(۱) اعتباری - گسترش کنش‌های حسابگرانه معطوف به هدف - فرهنگ‌پذیری

(۲) تکوینی - گسترش عقلانیت ابزاری - بازتولید هویت اجتماعی

(۳) اعتباری - بسط عقلانیت ابزاری - کنترل اجتماعی

(۴) تکوینی - گسترش عقلانیت ذاتی - جامعه‌پذیری

۲۱۷- کدام گزینه عبارت‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

- برای تولید دانش تبیینی از ..... استفاده می‌شود.

- عموم مردم در ..... از ..... بهره می‌برند.

- مدینه‌ی خاله جامعه‌ای است که در آن ..... از مدینه‌ی فاضله شکل گرفته است.

(۱) عقل تجویزی - دانش علمی خود - عقل عام - انحراف نظری

(۲) عقل ابزاری - دانش عمومی خود - عقل خاص - انحراف عملی

(۳) عقل تجویزی - دانش علمی خود - عقل خاص - انحراف عملی

۲۱۸- هر عبارت به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- دریافتی که این خلدون به همه‌ی جوامع تعمیم می‌داد.

- علم مدنی از دیدگاه فارابی است.

- علت‌یابی واقعیت‌های اجتماعی

- ابزاری برای به دست آوردن هر نوع دانشی

(۱) جامعه‌ی آرمانی - علوم اجتماعی - تفہم - عقل ابزاری

(۲) عصبیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع - علوم اجتماعی - تبیین - عقل عام

(۳) جامعه‌ی آرمانی - علوم انسانی - تبیین - عقل خاص

(۴) عصبیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع - علوم انسانی - تفسیر - عقل عام

۲۱۹- در متن زیر مفاهیم جامعه‌شناسی را مشخص کنید. (به ترتیب)

«در راهپیمایی روز قدس، مرد و زن، پیر و جوان در کنار هم برای آزادی فلسطین، با مشتّهای گرده‌گرده، فریاد مرگ بر آمریکا و مرگ بر اسرائیل سر می‌دادند و پرچم آمریکا و اسرائیل را به آتش کشیدند»

(۱) ارزش اجتماعی - هویت اکتسابی، اجتماعی، متغیر - هویت انتسابی، اجتماعی، ثابت - واقعیت اجتماعی - کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی

(۲) هنجار اجتماعی - هویت انتسابی، فردی، متغیر - هویت انتسابی، اجتماعی، ثابت - آرمان اجتماعی - هنجار اجتماعی - نماد اجتماعی

(۳) کنش انسانی - هویت اکتسابی، اجتماعی، ثابت - هویت اکتسابی، فردی، ثابت - ارزش اجتماعی - کنش انسانی - نماد اجتماعی

(۴) کنش اجتماعی - هویت انتسابی، فردی، ثابت - هویت انتسابی، فردی، متغیر - آرمان اجتماعی - کنش اجتماعی - نماد اجتماعی

۲۲۰- کدام گزینه در ارتباط با «مقایسه‌ی انقلاب اسلامی و انقلاب‌های آزادی‌بخش» نادرست است؟

۱) انقلاب‌های آزادی‌بخش در جهان دوقطبی قرن بیستم، اغلب در مقابل بلوك غرب، مورد حمایت بلوك شرق واقع می‌شدند ولی انقلاب اسلامی ایران از آغاز جهت‌گیری ضد آمریکایی و ضد صهیونیستی را در کنار موضع گیری ضد مارکسیستی خود اعلام کرد.

۲) انقلاب‌های آزادی‌بخش در چارچوب نظریه‌ها و مکاتی شکل می‌گرفتند که برای حل مسائل و بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند ولی انقلاب اسلامی ایران از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد و تعلقی به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب نداشت.

۳) انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابل با استعمار قدیم و حذف کارگران خیر مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی سیاسی و فرهنگی توفیقی نداشتند اما انقلاب اسلامی ایران تنها یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت و قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی را به وجود آورد.

۴) انقلاب‌های آزادی‌بخش اغلب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند، برخی از نیروهای چپ در جامعه‌ی ایران با الگو گرفتن از جنبش‌های آزادی‌بخش به دنبال حرکت‌های چریکی بودند اما انقلاب اسلامی ایران یک انقلاب فraigیر مردمی بود و از عمق روابط مردم با مرجحیت و رهبری دینی پدید آمد.

۲۲۱- هر عبارت به ترتیب، پیامد چیست و از دیدگاه فوکویاما محصول نهایی تاریخ بشرگان است؟

- تسری سکولاریسم از سطح عملی فرهنگ غرب به سطح نظری آن

- تأکید هنر مدرن بر ابعاد جسمانی

۱) بسط تفاسیر پروتستانی از دین در سطح فرهنگ عمومی - دئیسم - مبارزات عقیدتی سیاسی

۲) پیدایش فلسفه‌های روشنگری - اوانانیسم - نظام سیاسی لیبرال دموکراسی

۳) حذف پوشش دینی - روشنگری خاص - نظام سیاسی لیبرال دموکراسی

۴) پیدایش روشنگری - سکولاریسم - شکاف فرهنگی

۲۲۲- هر عبارت به ترتیب نشانه‌ی کدام نوع آسیب یا بحران است؟

- بازگشت مجدد نگاه دینی به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها در غرب

- مود ماندن انسان‌ها از حقیقت خود و هستی

- کشاورزان به صورت کارگرانی درآمدند که سرمایه‌ی وجود خود را در معرض خرید صاحبان ثروت و صنعت قرار می‌دادند.

- مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب

۱) گریز و رویگردانی از سکولاریسم - خودباختگی فرهنگی - بحران اقتصادی - غرب‌زدگی

۲) بحران معرفت‌شناختی - از خودبیگانگی تاریخی - چالش فقر و غذا - خودباختگی فرهنگی

۳) از خودبیگانگی فطری - بحران معنویت - چالش شمال و جنوب - غرب‌زدگی

۴) بحران معنویت - از خودبیگانگی حقیقی - چالش فقر و غنا - خودباختگی فرهنگی

۲۲۳- کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟

مدل عدالت اجتماعی	(ج)	(د)	وقوع دو جنگ جهانی
(ب)	تقریب و تزدیکی به خداوند	پاسخ سلام	(الف)

- ابطال نظریه‌ی کنت

- پیامد ارادی

- نه با رهاسازی مطلق موافق است، نه با

کنترل مطلق.

- پیامد طبیعی

۱) الف - ۵ - ب - ج - ۴

۲) ب - ج - الف - ۵

۳) الف - ج - ب - ۵

۴) د - ج - الف - ب

۵) هر عبارت به ترتیب با کدام مفهوم مرتبط است؟

- در مواجهه با شیوه‌های زندگی، نظام‌های اجتماعی و به ویژه قدرت‌های اجتماعی موجود، فعال بوده است.

- از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد.

- شکل‌گیری جاله‌ی جمعیتی

۱) علم مدنی - مدل کمونیستی - تغییرات نظام اجتماعی در محیط

۲) علم فقه - جامعه‌ی آرمانی مارکس - نشانه‌ی جهان اجتماعی متعدد

۳) علوم اجتماعی جهان اسلام - مدل عدالت اجتماعی - تغییرات نظام اجتماعی در خود

۴) جامعه‌شناسی انتقادی - جامعه‌ی آرمانی مارکس - نشانه‌ی جهان اجتماعی اساطیری

- ۲۲۵- هر عبارت به ترتیب، به کدام نوع عقل یا علم اشاره دارد؟

- علوم انسانی را ایجاد می‌کند.

- درباره‌ی هنجارها، ارزش‌ها و آرمان‌های جوامع مختلف داوری علمی می‌کند و رویکرد انتقادی به جامعه‌ی خود و دیگر جوامع دارد.

- ارزیابی وضعیت حقوق انسانی و آزادگی در مناسبات و روابط انسانی

- درباره‌ی حقیقت انسان و آغاز و انجام او سخن می‌گویند.

(۱) عقل عملی - علم عمران - عقل تجویزی - علم نافع

(۴) دانش تبیینی - علم نافع - عقل تفسیری - علم فقه

- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی بیان می‌کند؟

(الف) غلبه‌ی رویکرد پوزیتیویستی در جامعه‌شناسی موجب شد تا گزاره‌های تجویزی و انتقادی بیرون از حوزه‌ی علوم اجتماعی قلمداد شوند، این باور با عنوان «جدایی دانش از ارزش» بیان می‌شد.

(ب) اشتراک نظام‌های سیاسی الیکاراشی و مونارشی، روش حکومت حاکمان است.

(ج) مطابق مدل لیبرال، تمام کرسی‌های مجلس سنای آمریکا در اختیار مردان میانسالی است که هر چه سال‌خورده تر باشند، قدرتمند‌ترند.

(۱) غ - ص - غ (۳) ص - غ - ص (۴) ص - ص - غ

- ۲۲۶- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

(ج)	(الف)	(ب)
تمادم شیوه‌ی زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی	تأکید بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی	تقلیل دادن انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی

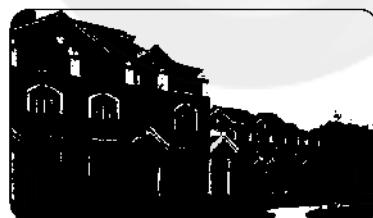
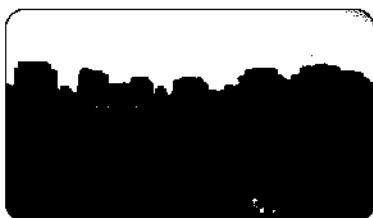
(۱) سیاست هویت - جامعه واقعیتی بیرونی است - تعارض اجتماعی

(۲) همانندسازی هویتی - تفاوت میان جوامع و انسان‌ها، تفاوتی کیفی است - بحران هویت

(۳) تکثیرگرایی هویتی - نظم اجتماعی براساس الگوی پوزیتیویستی - تغییرات اجتماعی

(۴) سیاست هویت - یکسان دانستن طبیعت و جامعه - تزلزل فرهنگی

- ۲۲۷- کدام گزینه با تصاویر زیر مرتبه نیست؟

(۱) رویکرد پوزیتیویستی بر آن چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب آن چه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد که پیامدهای نامطلوبی دارد.

(۲) کنش انسان را می‌توان صرفاً با روش تجزیی تحلیل کرد، زیرا حس و تجربه از مهم‌ترین ابزارهای شناخت علمی هستند و روش تجزیی توان فهم معانی کنش انسان‌ها را دارد.

(۳) رویکرد تفہمی - تفسیری یا تأکید بر آگاهی و معنا، زندگی اجتماعی انسان را مطالعه می‌کند و همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی پوزیتیویستی هموار ساخت.

(۴) انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی، آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است، آن‌ها در شرایط گوناگون، رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند.

- ۲۲۸- کدام گزینه در ارتباط با «روش‌های پژوهش کیفی» نادرست است؟

(۱) برخی از روش‌های آن برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره‌ی چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق آن‌ها را نادیده می‌گیرند و به پاسخ‌هایی سرواست دست می‌یابند.

(۲) مطالعه‌ی پدیده‌ی اجتماعی خلس مثلاً یک فرد، یک تهاد اجتماعی یا یک فرهنگ و پی بودن به عمق پنهان و منحصر به فرد آن از طریق مشاهده‌ی مشارکتی یکی از روش‌های آن می‌باشد.

(۳) در مقابل روش‌های کمی قرار می‌گیرند و در یکی از روش‌های آن، پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره‌ی آن‌ها را دارد، زندگی می‌کند، خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد و کنش‌هایشان را تجربه می‌کند تا آن‌ها را فهم کند.

(۴) مطالعه‌ی یکی از جامعه‌شناسان برای تحقیق درباره‌ی بیمارستان روانی به عنوان یک تهاد اجتماعی و اثر آن بر بیماران، ماهماها به عنوان کارمند در یک بیمارستان روانی، نمونه‌ای از مطالعه‌ی موردی است.

۲۳۰- هر عبارت به ترتیب به کدام جامعه اشاره دارد؟

- قصد ظلم به دیگر جوامع را ندارد، اما ظلم دیگران را هم نمی‌پذیرد.

- مردم با آن که حقیقت و عدالت را می‌شناسند یا امکان شناخت آن را دارند، براساس آن عمل نمی‌کنند.

- عصبیتی که در آن جا وجود داشته، عامل پویایی و پیشرفت جامعه بوده است.

- در آن جا علوم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد. اما علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.

(۱) جامعه‌ی آرمانی فارابی - مدینه‌ی ضاله - جامعه‌ی شهرنشین - مدینه‌ی فاسقه

(۲) جامعه‌ی آرمانی قرآن - مدینه‌ی فاسقه - جامعه‌ی بادیه‌نشین - مدینه‌ی ضاله

(۳) جامعه‌ی آرمانی ابن خلدون - مدینه‌ی ضاله - جامعه‌ی شهرنشین - جامعه‌ی اساطیری

(۴) جامعه‌ی آرمانی قرآن - مدینه‌ی فاسقه - جامعه‌ی بادیه‌نشین - مدینه‌ی جاهله

۲۳۱- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «مقبوليت» نادرست است، ولی در واپطه با «ویژگی‌های دانش علمی در جهان متعدد» درست است؟

(۱) مدار مقبوليت، خواست و اراده‌ی کسانی است که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود - براساس هویت فرهنگی خود، هر نوع تعریف از دانش علمی را می‌پذیرند و ارتباط متقابل با دانش عمومی خود را حفظ می‌کنند و باعث رشد و گسترش ذخیره‌ی دانشی می‌گردند.

(۲) قدرتی که با استفاده از تهدید و رضایت طرف مقابل به دست آید، درای مقبوليت است - براساس هویت دنیوی خود فقط علم تجربی را دانش علمی می‌دانست، ولی هم‌اکنون این رویکرد با مخالفت‌های اساسی متکران غربی مواجه شده است.

(۳) قدرتی است که مطابق با قانون و حکم الهی و رضایت مردم باشد - جهان اجتماعی متعدد براساس رویکرد دنیوی خود علوم عقلانی و وحیانی را معتبر نمی‌دانست و علوم انسانی و علوم اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند.

(۴) قدرتی است که با رضایت و میل درونی همراه است - اگر رویکرد جهان متعدد به جوامع دیگر که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند، سراحت کند، در ذخیره‌ی دانشی آن جوامع تعارضاتی شکل می‌گیرد.

۲۳۲- کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟

- فروپاشی بلوک شرق

- استفاده از قدرت نرم رسانه‌ها

- اتحاد بلوک شرق و بلوک غرب

ویژگی‌ها	موضوع
(ج)	اشتراك ديدگاه هانتينگتون و فوكوياما
(الف)	افتراق جنگ ايران و عراق با همه‌ی جنگ‌های قرن بیستم
(ب)	اشتراك انقلاب نارنجی در اوکراین و عملکرد ادوارد استوندن

۴) ج - ب - الف

۳) ج - الف - ب

۲) الف - ب - ج

۱) ب - الف - ج

۲۳۳- به ترتیب هر یک از عبارات زیر مربوط به کدام مورد است؟

- سپردن داوری در مورد ارزش‌ها و آرمان‌های بشری به تمایلات افراد

- مستقل از پذیرش یا عدم پذیرش جهان‌های اجتماعی می‌باشند.

- در جوامع مختلف شیوه‌ی واحد و ثابتی ندارد.

(۱) زوال معنا - قلمرو واقعی و آرمانی - جامعه‌پذیری

(۲) بسط کنش‌های عاطفی - پدیده‌های تکوینی - کنترل اجتماعی

(۳) زوال عقلانیت ذاتی - حق و باطل - جامعه‌پذیری

(۴) کنش‌های حسابگرانه‌ی معطوف به هدف - پدیده‌های اعتباری - کنترل اجتماعی

۲۳۴- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی بیان می‌کند؟

(الف) اقتصاد سرمایه‌داری، نه براساس رفع نیاز انسان‌ها بلکه بر محور سود شکل می‌گیرد.

(ب) تقسیم‌بندی امت و ملت اسلامی به اقوام مختلف نظری ترک، عرب و فارس، پیامد شکل‌گیری هویت‌های سکولار مانند هویت‌های ناسیونالیستی بود.

(ج) جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، با پیوستن به جهان اسلام تحولات هویتی پیدا کرد.

(د) علت بازآمدیشی درباره‌ی بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی توسط دانشمندان غربی، عبور از مرزهای هویتی فرهنگ غربی بود.

(۱) غ - غ - ص - ص

(۲) ص - ص - غ - غ

(۳) غ - ص - ص - ص

۲۳۵- به ترتیب هر عبارت پیامد، علت و توضیح کدام گزینه را نشان می‌دهد؟

- تهدید دوام و بقای جهان اجتماعی

- قفس آهنین

- فرآیندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد.

(۱) ایجاد اشکال در بازتوانی جهان اجتماعی - از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها - جهانی شدن از دیدگاه برخی نظریه‌پردازان

(۲) عدم وجود روش‌های مناسب کنترل اجتماعی - سلطه‌ی نظمی که ساختار بیرونی دارد - انحراف از فرهنگ توحیدی

(۳) موقع آسیب‌های اجتماعی - طرد شدن عناصر مقدس و معنوی - غربی شدن

(۴) عدم وجود روش‌های مناسب امر به معروف و نهی از منکر - رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا - استعمار فرانسه

فلسفه و منطق

۲۳۶- نسبت «حساس» به «جسم نامی» مثل نسبت ..... .

(۱) عدد است به مقدار

(۳) نویسنده است به انسان

(۲) سه‌ضلعی است به مثلث

(۴) مکعب مستطیل است به آجر

۲۳۷- حد ناقص یک نوع می‌تواند ..... آن باشد، ولی نمی‌تواند ..... آن باشد.

(۱) رسم تام جنس - رسم ناقص جنس

(۳) شرح اسم جنس - رسم تام جنس

(۲) رسم ناقص جنس - شرح اسم خود

(۴) شرح اسم خود - حد تام جنس

۲۳۸- اگر بین دو مفهوم «عموم و خصوص من‌وجه» بقرار باشد و هر دو با مفهوم سومی «عموم و خصوص مطلق» داشته باشند و مفهوم چهارمی با مفهوم سوم «عموم و خصوص من‌وجه» داشته باشد، بین مفهوم چهارم و دو مفهوم اول کدام نسبت نمی‌تواند بقرار باشد؟

(۱) تساوی (۲) تباین (۳) عموم و خصوص مطلق (۴) عموم و خصوص من‌وجه

۲۳۹- مفهومی که هیچ مصدقی در خارج ندارد ..... و مفهومی که یک مصدقی دارد و نمی‌تواند مصدقی دیگری داشته باشد .....

(۱) می‌تواند جزئی باشد - می‌تواند کلی باشد

(۲) حتماً کلی است - حتماً جزئی است.

(۳) می‌تواند کلی باشد - حتماً جزئی است.

(۴) حتماً جزئی است - می‌تواند کلی باشد.

۲۴۰- کدام گزینه تصویر است؟

(۱) هر آن کس که دندان دهد نان دهد

(۳) مرا کیفیت چشم توکافی است

(۲) آن یارکزوگشت سر دار بلند

(۴) ریاضت کش به بادامی بسازد

۲۴۱- از صدق دو قضیه‌ی «هر ب الف است» و «هیچ ب ج نیست» کدام قضیه به دست می‌آید؟

(۱) هیچ الف ج نیست.

(۳) بعضی الف ج نیست.

(۲) بعضی الف ج نیست.

(۴) هیچ ج الف نیست.

۲۴۲- کدام گزینه در مورد «قیاسی که نتیجه‌ی حملی دارد» درست است؟

(۱) حتماً اقتراضی است.

(۳) حتماً مقدمه‌ی دومش حملی است.

(۲) حتماً استثنایی است.

(۴) حتماً مقدمه‌ی اولش شرطی است.

۲۴۳- اگر صدق «بعضی غیر الف غیر ب نیست» را بدانیم، کدام قضیه صادق است؟

(۱) بعضی غیر ب غیر الف نیست.

(۳) بعضی غیر ب غیر الف است.

(۲) بعضی ب غیر الف است.

(۴) بعضی ب غیر الف نیست.

۲۴۴- «پی بردن به بارش باران از لطفات هوا» و برعکس به ترتیب کدام نوع از برهان است؟

(۱) آنی - آنی

(۳) لتمی - آنی

(۲) لتمی - آنی

(۴) آنی - آنی

۲۴۵- کدام مغالطه در استدلال «چون عکس مستوی «هر متشی سه‌ضلعی است»، «هر سه‌ضلعی مثلث است» می‌باشد، پس عکس مستوی هر موجبه‌ی کلی موجبه‌ی کلی دیگری است» وجود ندارد؟

(۱) مغالطه در ماده

(۳) مغالطه‌ی استقرای ناقص

(۲) مغالطه‌ی تقسیم

(۴) مغالطه‌ی ایهام انکاس

۲۴۶- پاسخ پرسش‌هایی که در مورد قوانین علوم تجربی مطرح می‌شود،.....

(۱) در خود این علوم قابل بررسی است.

(۳) نیازمند پاسخی عقلاتی است.

(۲) به روش تجربی قابل ارزیابی است.

(۴) موضوع همه‌ی علوم انسانی است.

- (۲) از ظواهر اشیاء عبور می‌کند، هر چند جنبه‌ی هنری داشته باشد.
 (۴) مثل بقیه‌ی هنرمندان با زیبایی سروکار ندارد.

-۲۴۷- هنرمندی که بیشنش اسلامی دارد، .....

- (۱) جلوه‌ای از نگاه جهان به انسان در هنر پیداست.
 (۳) به فلسفه‌ی هنر بیشتر از خود هنر اهمیت می‌دهد.

-۲۴۸- نسبت بین «فلسفه‌ی اولی به فلسفه»، مثل نسبت .....

- (۲) وجود است به ماهیت
 (۴) کثرت است به وحدت

-۲۴۹- با پذیرش کدام موضوع، هم نظر «کلیبان» و هم نظر «رواقیون» تأیید می‌شود؟

- (۲) قبول حوادث تلح و سخت در زندگی
 (۴) مطالعه‌ی فلسفه برای زندگی بافضلات

-۲۵۰- «تفاوت در افراد مختلف یک جنس» و «تفاوت افراد یک نوع در مرحله‌ی یکسان» به ترتیب به ..... و ..... بومی‌گردد.
 (۳) صورت - ماده   (۲) ماده - صورت
 (۴) ماده - ماده

- (۲) ممکن است از ناحیه‌ی علت به معلول عطا شود.
 (۴) حالت برخی از واقعیت‌های عالم است.

- (۲) وجود، عین یا جزء ماهیت پدیده‌ها نیست.
 (۴) ماهیت با وجود پدیده‌ها سازگار نیست.

- (۲) برهان وجوب و امکان
 (۴) امتناع دور و تسلسل در مراتب هستی

-۲۵۱- حالت تساوی بین وجود و عدم، .....

- (۱) حتماً در خود ماهیت وجود دارد.
 (۳) بدین معنی است که حالتی بین وجود و عدم نیست.

-۲۵۲- زیادت وجود بر ماهیت، یعنی .....

- (۱) وجود پدیده‌ها برتر از ماهیت آن‌ها است.
 (۳) وجود، جزء ماهیت پدیده‌ها است.

-۲۵۳- دلیل این‌که خداوند فاعل مختار است، کدام گزینه می‌باشد؟

- (۱) حادث بودن عالم

- (۳) قدیم بودن ذات واجب الوجود

-۲۵۴- درباره‌ی دین و فلسفه، نمی‌توان گفت:

- (۱) هر دو یک مطلب را بیان می‌کنند، اما زبان متفاوتی دارند.

- (۲) با این‌که منشأ فلسفه عقل بشر و منشأ دین آسمان است، اشتراک محتوایی دارند.

- (۳) دین علاوه بر مطالب عمیق فلسفی شامل مطالب غیرفلسفی هم هست.

- (۴) اختلاف در تعبیر فلسفی دین و فلسفه باعث جدایی قلمرو آن‌ها ننمی‌شود.

-۲۵۵- هر جاکه سهپروردی از خورشید طلوع‌کننده و غروب‌کننده سخن می‌گوید، تفسیر کلام او را باید بر مبنای ..... انجام داد.

- (۲) معنای دووجهی کلمه‌ی اشراق

- (۴) چهارگاهی نور و ظلمت

- ۲۵۶- کدامیک توانایی فرهنگ اسلامی را در وسعت نظر، بیشتر به نمایش می‌گذارد؟

- (۲) حکمت مشایی این‌سیتا

- (۴) عرقان نظری محی‌الدین عربی

-۲۵۷- ابتکاراتی که فیلسوفان غربی در اثر ترجمه‌ی آثار فلسفه‌ی اسلامی پس از قرون دوازدهم میلادی، با آن‌ها آشنا شدند، در چه زمینه‌ای بود؟

- (۱) تفسیر عقلانی از اندیشه‌های ارسطو

- (۲) سازگاری اعتقادات دینی با استدلال‌های عقلی

- (۴) بررسی مباحث علمی با مبانی فلسفی و مابعدالطبیعی

- (۱) حکمت اشرافی سهپروردی

- (۳) کلام عقل‌گرای معتزله

-۲۵۸- عدل در مدینه‌ی فاضله، یعنی .....

- (۱) بهره‌مندی همه‌ی افراد از امکانات اجتماعی به یک میزان

- (۳) سعادتمند شدن همه‌ی افراد مدینه‌ی فاضله

-۲۵۹- با توجه به نظریه‌ی ملاصدرا آثار و خواصی که از هر موجودی ظاهر می‌گردد، چیست؟

- (۲) توزیع امکانات اجتماعی به اندازه‌ی طرفیت افراد

- (۴) تدبیر زعیم و رئیس مدینه‌ی فاضله

- (۱) ارتباط آن موجود با واجب الوجود

- (۳) فقر وجودی آن نسبت به واجب الوجود

- (۲) دامنه‌ی یاد وجودی او

- (۴) اصلی بودن یا اعتباری بودن وجود او

-۲۶۰- قضایا و اصول بدیهی که ..... هستند، خود مبتنی بر ..... می‌باشند که .....

- (۱) مبنای تأسیس ریاضی و منطق - مفاهیم فلسفی - انکاس واقعیت‌های درونی و علم حصولی هستند.

- (۲) پایه‌ی مفاهیم فلسفی - مصادیق مفاهیم فلسفی در درون ما - با علم حضوری درگ می‌شوند.

- (۳) مصادیق مفاهیم فلسفی در خارج - اصول فلسفی بدیهی مثل هویت - تکیه‌گاه محکم علم حصولی به شمار می‌آیند.

- (۴) اساس و پایه‌ی منطق و ریاضیات - انکاس واقعیت‌های درونی - علم حضوری محسوب می‌شوند.

روان‌شناسی

741D

- ۲۶۱**- در کدام گزینه پیامد حاصل از فشار روانی، مطلوب و سازنده است؟
- (۱) از بین رفتن قدرت تمرکز در هنگام امتحان رانندگی به علت اضطراب و ترس از رد شدن
  - (۲) تحت فشار بودن دانشجویان ایرانی در مسابقات جهانی رباتیک
  - (۳) خبر فوت یکی از نزدیکان را به پدر بیمار خود دادن
  - (۴) تحت فشار بودن برای افشاءی رازی که ممکن است بثیان خانواده را از هم بپاشد.
- ۲۶۲**- به ترتیب استفاده از «استدلال قیاسی» و «گذراندن دوره‌های خودشناسی و درون‌نگری»، نشان‌دهنده‌ی کدام روش‌های کسب شناخت هستند؟
- (۱) استناد به نظر صاحب‌نظران - روش علمی
  - (۲) شیوه‌ی خردگرایانه - روش علمی
  - (۳) شیوه‌ی خردگرایانه - شیوه‌های صبتنی بر سیر و سلوک
  - (۴) استناد به نظر صاحب‌نظران - شیوه‌های صبتنی بر سیر و سلوک
- ۲۶۳**- کدام فعالیت زیر از نظر رفتار یا شناخت بودن با بقیه متفاوت است؟
- (۱) رژیه سربازان در مراسم ملی و آیینی
  - (۲) لیخند زدن کودک هنگام ورود مادر به اتاق
  - (۳) بازی‌یابی گذشته و عبرت گرفتن از آن
- ۲۶۴**- کدام یک از ایات زیر از نظر عوامل مؤثر بر رشد با بقیه متفاوت است؟
- (۱) اصل بد نیکو نگردد چون که بنیادش بد است / توله‌سگ تازی نگردد چون که بنیادش سگ است
  - (۲) گو بیندی اسب تازی را زمانی پیش خر / رنگشان همگون نگردد، طبعشان همگون شود
  - (۳) بر نشوی تو به جهان بیرین / تات همی دیو تود هم‌نشین
  - (۴) مار بد تنها ترا بر جان زند / یار بد بر جان و بر ایمان زند
- ۲۶۵**- حامد در هنگام خواندن و مور درس روان‌شناسی، تمامی نکات مهم را خلاصه کرده و برای آن‌ها جدول می‌آشند، او هم‌چنین برای یادگیری مفاهیم توجه و تمرکز سعی می‌کند تفاوت‌های این دو مفهوم را نام ببرد. به ترتیب حامد از چه فنونی برای بهسازی حافظه استفاده کرده است؟
- (۱) رمزگردانی معنادار - تمایزبخشی
  - (۲) استفاده از سایر اندام‌های بدن - بسط معنایی
  - (۳) رمزگردانی معنادار - تمایزبخشی
  - (۴) استفاده از سایر اندام‌های بدن - تمایزبخشی
- ۲۶۶**- به ترتیب «طبقه‌بندی کودکان هم‌سن در یک گروه» و «تمایل به کامل کردن تصویر یک ساختمان نیمه‌کاره» اشاره به کدام اصول گشتالت دارند؟
- (۱) مجاورت - استمرار
  - (۲) مشابهت - مشابهت
  - (۳) مجاورت - تقارب
  - (۴) مجاورت - تقارب
- ۲۶۷**- یک شرکت غذایی برای تولید محصولی جدید، سعی می‌کند ابتدا از تولید موادی شروع کند که فناوری آن را در اختیار دارد. به ترتیب این روش حل مسئله چه نام دارد و در طبقه‌بندی کلی کدام روش‌های حل مسئله قرار می‌گیرد؟
- (۱) بارش مغزی - روش اکتشافی
  - (۲) مهندسی معکوس - روش اکتشافی
  - (۳) خرد کردن - روش تحلیلی
  - (۴) مهندسی معکوس - روش تحلیلی
- ۲۶۸**- به ترتیب «محصول ناتوانی در انتخاب بین ازدواج و ترک تحصیل» و «محصول ناتوانی در رسیدن به جواب صحیح در معماهی برج هانوی به دلیل نداشتن مهارت» چه نامیده می‌شوند؟
- (۱) ناکامی - فشار روانی
  - (۲) تعارض - درمان‌گری آموخته شده
  - (۳) تعارض - ناکامی
- ۲۶۹**- کدام دو عبارت زیر در رابطه با «سبک‌های تصمیم‌گیری» نادرست هستند؟
- (۱) به روش‌های متغیر و متنوع تصمیم‌گیری افراد گفته می‌شود - در سبک تصمیم‌گیری اجتنابی، فرد قصد تصمیم‌گیری ندارد و هیچ‌گاه تصمیم‌وی عملی نمی‌شود.
  - (۲) اکثر سبک‌های تصمیم‌گیری کارآمد هستند - افراد دارای سبک تصمیم‌گیری اجتنابی معتقدند همه چیز خود به خود درست می‌شود.
  - (۳) افراد دارای سبک تصمیم‌گیری اجتنابی معتقدند همه چیز خود به خود درست می‌شود - «کار امروز را به فردا می‌فکن» در واقع نصیحتی به افراد دارای یک سبک تصمیم‌گیری اجتنابی است.
  - (۴) «کار امروز را به فردا می‌فکن» در واقع نصیحتی به افراد دارای یک سبک تصمیم‌گیری اجتنابی است - به روش‌های متغیر و متنوع تصمیم‌گیری افراد گفته می‌شود.

۲۷۰- اسنادهای به کار رفته در کدام گزینه به ترتیب ویژگی‌های «غیرقابل کنترل»، «بیرونی» و «نایابدار» را دارا می‌باشند؟

- (۱) برنامه‌ریزی - تلاش - استعداد
- (۲) توانایی - تلاش - تلاش
- (۳) دشواری تکلیف - دشواری تکلیف - تلاش
- (۴) دشواری تکلیف - توانایی - استعداد

۲۷۱- پاسخ هر یک از سوالات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟ (به ترتیب)

(الف) کدام تحول در نوجوانی بیش از هر دوره‌ی دیگری است؟

(ب) به ترتیب اندازه و ظرفیت «قلب» و «شش» در دوره‌ی نوجوانی چند برابر قبل می‌شود؟

(ج) قضاوت بهتر و بیشتر در مورد مسائل دینی در دوره‌ی نوجوانی و جوانی در گرو رشد سریع در کدام حوزه است؟

- (۱) اخلاقی و اجتماعی - دو برابر و سه برابر - اخلاقی
- (۲) ارزشی و دینی - سه برابر و دو برابر - شناختی
- (۳) شناختی و هیجانی - سه برابر و دو برابر - اخلاقی
- (۴) ارزشی و اخلاقی - دو برابر و سه برابر - شناختی

۲۷۲- امیر به دلیل فشار روانی، دستانش شروع به لرزیدن کرد و سیلی محکمی به بودار کوچک ترش زد، زیرا قوه‌ی استدلال خود را از دست داده بود. به ترتیب نوع واکنش‌های امیر در برابر فشار روانی کدام است؟

- (۱) رفتاری - رفتاری - هیجانی
- (۲) جسمانی - رفتاری - شناختی
- (۳) جسمانی - هیجانی - شناختی
- (۴) رفتاری - هیجانی - رفتاری

۲۷۳- ایجاد هر چیزی که انسان سعی دارد به آن برسد و فکر می‌کند بر او مؤثر و مفید است، به کدام عامل مؤثر در تمثیل مربوط می‌شود؟

- (۱) یکنواختی و ثبات نسبی
- (۲) آشنازی نسبی با محرك
- (۳) تغییرات درونی محرك
- (۴) درگیری و انگیختگی ذهنی

۲۷۴- هنگام یادآوری کدام دو جفت از واژگان زیر احتمال خطأ کمتر است؟

- (۱) خودرو - لاستیک / فرش - کلاس
- (۲) پنجه - استخر / گوجه‌فرنگی - سالاد
- (۳) خودرو - لاستیک / گوجه‌فرنگی - سالاد
- (۴) پنجه - استخر / فرش - کلاس

۲۷۵- در کدام گزینه مسیر آینده با خطأ طی نمی‌شود؟

- (۱) ماده به دلیل واریز شهریه‌ی داشگاه حاضر است رشته‌ی تحصیلی‌ای که مورد علاقه‌اش نیست را ادامه دهد.
- (۲) شاهین با وجود پرداخت شهریه‌ی آموزشگاه حسلنگاری، به دلیل شدغ استایند، انصراف می‌دهد.
- (۳) آقای رستمی با وجود خطرهای آنگرفتگی ناٹی از سیل، حاضر نیست خانه‌ی خود را ترک کند.
- (۴) احمد جاده‌ی پرخطر را طی می‌کند، به این دلیل که ماشین خود را برای مسافت تعییر کرده است.

۲۷۶- کدام دو عبارت زیر در رابطه با ویژگی‌های مسئله و حل آن صحیح هستند؟

- (۱) فقط این راه مرا به هدف می‌رساند» مربوط به حل مسئله است - فرد در جریان حل مسئله کاملاً به آن چه که انجام می‌دهد، آگاهی کامل دارد.
- (۲) سروکار داشتن با اولویت‌ها مربوط به حل مسئله است - وقتی توانمندی محدود باشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.
- (۳) سروکار داشتن با اولویت‌ها مربوط به حل مسئله است - «فقط این راه مرا به هدف می‌رساند» مربوط به حل مسئله است.
- (۴) فرد در جریان حل مسئله کاملاً به آن چه که انجام می‌دهد، آگاهی کامل دارد - توجه به موضوع انتخاب‌ها مربوط به حل مسئله است.

۲۷۷- به ترتیب در کدام گزینه یک «پردازش ادراکی» و یک «پردازش مفهومی» بیان شده است؟

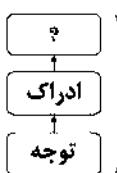
(۱) خرید رایانه براساس قابلیت‌های آن - انتخاب فرش براساس تراکم بالا

(۲) هر لباسی را فقط برای داشتن رنگ قرمز خریدن - خرید یخچال براساس بزرگی اندازه

(۳) خرید رایانه براساس قابلیت‌های آن - هر لباسی را فقط برای داشتن رنگ قرمز خریدن

(۴) خرید یخچال براساس بزرگی اندازه - انتخاب فرش براساس تراکم بالا

۲۷۸- مرحله‌ی دوم قسمت مشخص شده در شکل زیر چه نام دارد؟

(۱) رمزگردانی

(۲) اندوزش

(۳) استدلال

(۴) بازیابی

۲۷۹- هنگام رویه‌رو شدن با فشار روانی اگر پاسخ فرد به سؤال «آیا خطرنی مرا تهدید می‌کند؟» مثبت باشد، اقدام بعدی کدام است؟

- (۱) فراخوانی روش‌های مقابله‌ای
- (۲) حذف عامل فشارآور
- (۳) ارزیابی موقعیت
- (۴) ارزیابی کنترل شخصی

۲۸۰- در کدام گزینه، عامل برانگیزش‌اندده با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) درس خواندن با هدف کسب رتبه‌ی ۱ کنکور
- (۲) فردی که هدفش از تناسب اندام، تشویق دیگران است.
- (۳) ارائه‌ی استعداد خود در برنامه‌ی استعدادیابی برای دیده شدن
- (۴) تماشای سریال مورد علاقه با وجود خستگی و خواب آلودگی زیاد

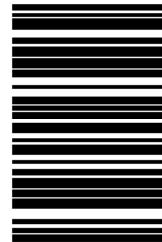
دفترچه شماره ۳

آزمون جامع (۳)

پنجشنبه ۰۶/۰۴/۹۸

آزموزه‌هاک سراسر کاج

گروهه درس‌های انتظامی کنند.

سال تحصیلی ۹۷-۹۸

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره‌ی دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۲۴۰ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۸۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
۶	اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰ دقیقه
۸	زبان عربی (اخصاصی)	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه
۹	تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵ دقیقه
۱۰	جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	
۱۱	جامعه‌شناسی	۲۰	۲۱۶	۲۲۵	۱۵ دقیقه
۱۲	فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵ دقیقه
۱۳	روان‌شناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵ دقیقه

برای اطلاع از ثانیه آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کتابل تکمیل گاج عضو شوید. [@Gaj_ir](http://Gaj_ir)

آزمودهای سراسری کاج

ویراستاران علمی	طراحان	دوسوس
ابوالفضل مرعنی - اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری بیان	امیرنحوات شجاعی - مهدی نظری	فلرسی
حسام حاج مؤمن - سید مهدی میرفتحی شاهو مرادیان - مختار حسامی	پهلوی حیدریکی - روح الله اصغری	زبان عربی
بهاره سلیمانی	مرتضی محسنی کبیر محمد رضایی بغا	تعین و زنگنه
حسین طبیبی - مریم پارسائیان	امید یعقوبی فرد	زبان انگلیسی
ندا فرهنگی - پگاه افتخار سودابه آزاد	محمد بگانه	پیغامبر
مریم پارسائیان - سیده مریم میرفاسی الهام مقدادیان	میلاد اکبری	لاقتصاد
سیده مریم میرفاسی - مریم پارسائیان فاطمه ساریخانی - لیلا عباسی	محمد اسماعیل سلمان پور	تاریخ
محمد اسماعیل سلمان پور سیده مریم میرفاسی - مریم پارسائیان لیلا عباسی	محسن مصلایی	جغرافیا
سیده مریم میرفاسی مریم پارسائیان - لیلا عباسی	مینا تاجیک	جامعه‌شناسی
مریم پارسائیان - نیما جواهری	سید حسام الدین جلالی	فلسفه و منطق
مریم پارسائیان - سیده مریم میرفاسی لیلا عباسی	نگار کاغذگران	روان‌شناسی

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلابه بین
چهارراه ولی‌عصر (عج) و
خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹

اطلاع رسانی: ۰۲۱-۶۴۲۰
نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مهنا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمانی - سانا فلاحی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

طراح شکل: فاطمه میناشرشت

حروف نگاری: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - نرگس اسودی - فرهاد عبدی - الناز دارانی

امور چاپ: عباس جعفری

فارسی

۱۲ بروسی آرایه‌ها در گزینه‌ی (۲): استعاره: بت استعاره از معشوق

امه استعاره از معشوق / الفی استعاره از گیو / تشییه: رخ معشوق به جام جم ایهام تناسب: ضحاکه ۱- خندل (معنی درست) ۲- نام فرماینده‌ی در اساطیر ایران (معنی ندرست، مناسب با الفی و جم)

۱۳ بروسی آرایه‌ها در گزینه‌ی (۳): کنایه: روش بوض خانه

کنایه از رونق و صفا داشتن آن خانه / حسن تعطیل: دلیل روش بودن خانه‌ی صدفه صفاتی وجود شاعر داشته شده است / استعاره: این که بحر به چیزی بالارد استعاره از نوع تشخیص است / مواعنهات نظیر: گهر، بحر، صدف / لفظی حروف: تکرار صامت «ن»

۱۴ ماه نو و مرغان آواره: رابیندراتان تاگور / فيه ما فیه: مولوی

قبوس‌نامه: عنصرالمعالی / داستان‌های صاحبدلان: محمدی اشتهاردی / مرصاد العباد من القبدأ الى القعاد: نجم رازی (معروف به دایه)

۱۵ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۳): توصیه به

وحدت / اتحاد رمز پیروزی است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) اشک موجب صفاتی دل است. (۲) شرح اندوه فراگیر

(۳) ناکامی باکان و گله از روزگار

۱۶ مفهوم گزینه‌ی (۳): نایابداری وجود انسان و نکوهش غرور

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: اعتقاد به زندگی پس از مرگ و بازگشت به اصل

۱۷ مفهوم گزینه‌ی (۳): نکوهش سرکشی و نافرمانی نفس

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: نایابداری دنیا و وجود انسان

۱۸ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): بلاکشی عاشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) دل فربی معشوق و فراوانی دلدادگان او

(۲) نکوهش زهد ریایی

(۳) تقابل عشق با صبر و عقل

۱۹ بیام گزینه‌ی (۱): ارزشمندی وفاداری

بیام مشترک سایر گزینه‌ها: ترجیح باطن بر ظاهر

۲۰ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۱): عشق تجلی گاه

مفاهیم متضاد است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) گدازندگی غم هجران و طلب ترحم از معشوق

(۳) پاک بازی عاشق

(۴) افشاگری عشق / ظاهر آیینه‌ی باطن است.

۲۱ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۲): همنشینی با نیکان موجب خوش‌نامی است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: اهمیت بر جاگذاشتن نام نیک

۲۲ مفهوم بیت سؤال: خاموشی عاشق

مفهوم مقابل در گزینه‌ی (۳): تقابل عشق با خاموشی / افشاگری عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تقابل عشق و زهد

(۲) خاموشی عاشق هنگام وصال

(۴) نایابداری وجود انسان و گله‌مندی همیشگی او از روزگار

۱ معنی درست واژه‌ها: تربیق: پذیرفته / پذیره / از شخص: قدره، تراویث کرده و چکیده / دیهیم: افسر

۲ معنی درست واژه‌ها: رایت: بیرق، بترجمه بزفشن / چنبر: چنبره، گوهن بند، طبق، حلقه / هنگله: غوغای دل و فریاد شلوغی، جمعیت مردم اینها: سرود، نغمه، نستگاه موسیقی، آوازخوانی

۳ معنی درست واژه‌ها: آنجا: اصرار کردن، پاششاری / سندرروس: صمفي زرد رنگ / مهمل: بیهوده، سست (تمحیل: کجاوه) / جافی: جفاکار، ستمکار

خدنگ: چوبی سخت و محکم که از آن تیر و نیزه می‌سازند. / مناسک: جاهای عبادت حاجیان، جمیع منسک یا منسک

۴ اسلامی درست واژه‌ها: فراغ: آسایش (فراق: دوری) / موهبت: بخشش

۵ اسلامی درست واژه: صعب: دشوار

۶ «یم» در این گزینه در معنی استنادی به کار نرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) قابله‌ی ریگ روان (۲) زبان (۴) موقوف نسیمی / آماده‌ی پرواز

۷ واپسنه‌ی واپسته: در سرای تج (مضاد الیه مضاد الیه)

۸ بروسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نوشته شد (۲) کشته گشت (۴) کرده آمد

۹ فعل «است» در مصراح دوم به قرینه‌ی معنوی حذف شده است: خدمت را هر که فرمایی کمر بندد به طوع / لیکن آن بهتر [است] که فرمایی به خدمتکار خویش

۱۰ (الف) تو خود حال من بین (بدل)

(د) تا نگذری ز راحت و رنج (معطوف)

۱۱ بروسی آرایه‌ها: استعاره (بیت «ه»): دل شبها (اضافه‌ی استعاری) / این که انجم تیرگی را از دل شب بشوید، تشخیص و استعاره ممکنیت به شمار می‌رود.

تشییه (بیت «ج»): گرد غم (اضافه‌ی تشییه‌ی)

اسلوب معادله (بیت «الف»): چشم خون‌پلا / زنگ کدورت / ز دل / نشستن = می گل زنگ / سبزی / از مینا / نشستن

حس آمیزی (بیت «ب»): شیرینی گفتار / شوریختی

تلمیح (بیت «د»): اشاره به روایت زندگی و معجزه‌ی حضرت موسی (ع)

۱۲ اسلوب معادله: — / استعاره: روش‌دلی صحیح

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تشییه: ناک آه (اضافه‌ی تشییه‌ی) / بار گنه (اضافه‌ی تشییه‌ی) / خود

[شاعر] به کمان / جناس قاتم: بار (دفعه) و بار (حمله)

(۲) کنایه: سر انگشت گزیدن: کنایه از پیشمانی / ایهام: راستی: ۱- درست‌کاری

۲- استواری قامت

(۴) استعاره: باغ استعاره از جهان / مجاز: حرف مجاز از سخن

- ۱) **اشتباهات باز سایر گزینه‌ها:**
 ۱ و ۴) «به این که» و «شلید» نظرست‌نده
 ۲) فعل «بَتَّخْرُجَ» به لشته مجهول ترجمه شده است.
۲۰) ترجمه صحیح: «ای انسان آنچه تو را زیبا می‌سازد اخلاق نیکو فست»
۲۱) بروزی سایر گزینه‌ها:

- ۱) تأکیدش بر «دوری کردن و عدم معاشرت با نادانان» است. این عبارت تناسب معنایی کامل ندارد، چون بر عنصر «تنهایی» تأکید نکرده است.
 ۳) پیامش «تأثیرپذیری از همنشین» است که باز هم عنصر «تنهایی» در آن نیست.
 ۴) فقط به این اشاره دارد که کلاً تنهایی و عزلت نیکو است، اما در عبارت سوال «تنهایی بر همنشین بد» ترجیح داده شده است نه در همه شرایط.
۲۲) ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) هر کس پدر و مادر، وی را در حالی که کوچک است ادب نکند، روزگار وی را ادب می‌کندا - روزگار خوب ادب‌کنندگان است (✓)
 ۲) دنیا از صلح و دوستی پر کن که همه جا را در بر می‌گیرد - پیش از صحبت کردن، سلام کردن است! (✗) (شباهت لفظی سلام نباید ما را به اشتباہ بیناندازد).
 ۳) خداوند رحم نمی‌کند به کسی که به مردم رحم نمی‌کندا - رحم کن تا به تو رحم شودا (✗) (اگر کسی به مردم رحم کند خداوند به او رحم می‌کند، پس رحم کن تا به تو رحم شود).
 ۴) هیچ جهادی همچون جهاد با نفس نیست - رزمnde کسی است که در راه خدا با نفسش جهاد کندا (✗)

- ۲۳) ترجمه و بررسی گزینه‌ها:**
 ۱) ناشناکسی است که قدرت صحبت کردنش را از دست داده است (✗)
 (تعريف «الأَبْكَم»: لال است).
 ۲) مفرض عضوی از اعضای سر است که با آن بوها را استشمام می‌کنیم! (✗)
 (این تعريف برای «الآفَف»: بینی است).
 ۳) مار حیوانی است که پا ندارد و روی شکمش راه می‌رودا (✗)
 ۴) مخفی کردن بیان چیزی است که انسان در درونش احساس می‌کندا (✗)
 («الإِضْمَار» نادرست است).

- ۲۴) ترجمه و بررسی گزینه‌ها:**
 ۱) برای چه نمی‌توانم با گوشی موبایل تماس بگیرم؟ شاید نیاز به شارژ اعتبار مالی دارد.
 ۲) آیا بار دیگر تیم شما در مسابقه مساوی کرد؟ خیر؛ تیم ما دوباره مساوی نخواهد کردا (نادرست است؛ چون فعل سوال در زمان گذشته است اما پاسخ در زمان آینده است).
 ۳) آیا این داروها در داروخانه شما وجود ندارد؟ بله؛ اما فروشش بدون نسخه منوع است.
 ۴) این شوارهای زنانه چند است؟ بسیار ارزان؛ بعد تخفیف فقط بیست درهم!
- ۲۵) «موظفوں» اسم مفعول است نه اسم فاعل؛ بنابراین «موظفوں» درست است. به خاطر بسپارید «موظف»؛ کارمند» اسم مفعول است.**

- ۲۶) مفهوم مشترک بین سؤال و گزینه‌ی (۳): برتری داشت و آگاهی بر نیرومندی ظلمی / الزوم همراهی علم و عمل**
مفهوم سایر گزینه‌ها:

- ۱) توصیف زورآزمایی با حریف بی‌همتا
 ۲) توصیف نعمت و سعادت خدایادی
 ۳) ارزشمندی جزء

- ۲۷) مفهوم مشترک بین سؤال و گزینه‌ی (۲): بی‌اعتباری جایگاهی دنیوی در عشق**
مفهوم سایر گزینه‌ها:
 ۱) بی‌اعتباری ملاک‌های دنیوی در وادی فروتنی و تواضع
 ۲) کار نیازمند، خواستن و وظیفه‌ی دارا، بخشیدن است. / طلب ترجم و بخشایش از خداوند
 ۳) ارزشمندی پاکی درون

زبان عربی (عمومی)

- درست ترین و دقیق ترین جواب را در ترجمه بی‌مفهوم بالاتر یا گفتگوهای یا خواشن کلمات مشخص کن (۲۶ - ۳۵) :

- ۲۶) ترجمه کلمات مهم: پاؤواههم: با دهان‌هایشان / أَعْلَم: داناتر / يَكْتَمُون: پنهان می‌کنند**
اشتباهات باز سایر گزینه‌ها:
 ۱) «يقولون: می‌گویند» فعل معلوم است، «قلوب» بهتر است همان «دل‌ها» ترجمه شود، «أَعْلَم» به معنای «داناتر» است؛ «أَكَادُر» دقیق نیست.
 ۲) «جاری است» معادل درستی برای «يقولون» نیست، «درونشان» نادرست است، «و» بهتر است «حال آن‌که» ترجمه نشودا
 ۳) «يَكْتَمُون» فعل مضارع است، «أَكَادُر» دقیق نیست.

- ۲۷) ترجمه کلمات مهم: سیرة: سرگذشت، شرح حال، منش و سلوک / ثماریق ثریویة: نمونه‌هایی پرورشی (تریتی) / یهندی: هدایت می‌شود، راهنمایی می‌شود / تتمال: به دقت بینگرد، تأمل کند**
اشتباهات باز سایر گزینه‌ها:
 ۱) «در» معادلی در متن ندارد، اسلوب «ما هي إلّا» درست ترجمه نشده است، «یهندی: راهنمایی می‌شود»، «تتمال» است؛ «أَكَادُر»: راهنمایی می‌کند]
 ۲) «در» معادلی در متن ندارد، ساختار متن اصلاً رعایت نشده است، ساختار متن شرطی نیست، اما شرطی ترجمه شده استا
 ۳) یهندی: هدایت می‌شود

- ۲۸) ترجمه کلمات مهم: أَخْقَ: شایسته‌تر، سزاوارتر / أَنْ يَتَّبِعَ: پیروی شود (مجهول است)**
اشتباهات باز سایر گزینه‌ها:
 ۱) «برايمان» در متن وجود ندارد، «پیروی کنیم» نادرست است، «يَتَّبِعَ» مجھول است و در صیغه مفرد مذکور غایب.
 ۲) «الأَبْيَاء» فاعل است و «الله» مجرور به حرف جزء
 ۳) فعل «جاء ب» متعدد است، اما لازم ترجمه شده است، «الله» معادلی در متن ندارد، «من الله» ترجمه نشده است، «ليست: نیست» به معنای «نبوده» نمی‌باشد.

- ۲۹) ترجمه کلمات مهم: بن قدیم الزمان: از دیرباز، از زمان قدیم / باطن الأرض: دل زمین / ليعيش حياة أكثر رفاهية: تا زندگی مرتفعتری کند توجہ، عبارت «ليعيش حياة أكثر رفاهية: تا زندگی مرتفعتری بکند» فقط در گزینه (۳) درست ترجمه شده است.**

۲۹ ۳) متخصص کن آنچه را که از خسارت‌ها و زیان‌هایی نیست که ممکن است موش‌های صحرایی باعث آن شوند.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها
(۱) انتقال دادن میکروب‌های کشنده (در متن به انتقال بیماری‌های کشنده مثل طاعون اشاره شده است)

(۲) آتش‌سوزی خلمنها و غرق شدن‌شان در آب. (با توجه به جویدن لوله‌های گاز و آب ممکن است)

(۳) آلووه کردن طبیعت مخصوصاً خاک و هوا (در متن به این مورد اشاره نشده است)

(۴) از بین بردن محصولات کشاورزی و غذاها. (به طور مستقیم و در اولین مورد از زیان‌های موش‌ها اشاره شده است)

۴۰ ۳) بررسی سایر گزینه‌ها

(۱) «یعادل» معلوم است نه مجھول! (من: از» درست است.

(۲) «سبب» مبتداً و مرفوع است ← سبب ← (۴) «تلاف» معلوم است.

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۱ و ۴۲):

۴۱ ۳) بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) خبر نادرست است. (← جمله وصفیه)

(۲) متعدد ← لازم

(۴) این فعل ثالثی مجرد است نه مزیداً

۴۲ ۱) بررسی سایر گزینه‌ها،

(۲ و ۳) «الجرذان» جمع مکثّر است نه مثنّی مذکور.

(۴) نقش مفعول دارد برای فعل «شقّل: شامل چیزی شدن، چیزی را شامل شدن».

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۵۰ - ۵۳):

۴۳ در عربی یک نوع «لام» مفتوح (ـ) هست که برای تأکید می‌آید و معنای «قطعاً» دارد.

دقت کنید، این نوع «ـ» لام جز نیستند در گزینه (۳) در «لمهتمون: قطعاً توجه می‌کنند»، «لام» از نوع تأکید است.

۴۴ ۴) یکی از مواردی که معادل ماضی بعید در فارسی است، ترکیب «کان» و فعل ماضی است (کان + فعل ماضی = ماضی بعید در فارسی) در گزینه (۴) دقیقاً این ساختار وجود دارد: (کائت تعبت: خسته شده بود)

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱ و (۲) (کان + فعل مضارع) معادل ماضی استمراری است.

(۳) (لم + مضارع ← ماضی منفی)،

۴۵ ۳) بررسی و ترجمه گزینه‌ها،

(۱) «تسأل» مجھول است.

ترجمه: زمانی که در مورد چیزی از تو پرسیده می‌شود به سرعت پاسخ ندها (۲) «ینقد» مجھول است.

ترجمه: هر کس در این حادثه نجات داده شود باید بسیار خدا را سپاسگزار باشد.

(۳) «یوجد: پدید می‌آورد» معلوم است.

ترجمه: پروردگار ماکسی است که چیزها را از عدم پدید می‌آوردا

(۴) «ستیحَرَب» مجھول است.

ترجمه: پس از سه هفته این ساختمان قدیمی تخریب خواهد شد!

۴۶ ۲) برای بیان درصد، عدد باید اصلی باشد ← سنته فی المثلة

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس مناسب با آن به سوالات پاسخ بده (۴۲ - ۴۶):

حیوانی مانند موش صحرایی (نوعی از موش‌ها) وجود ندارد که انسان با او در هر مکانی و (در طول) زمان مبارزه کرده باشد. انواع بسیاری از موش‌های صحرایی وجود دارد که اغلب‌شان بی‌آزاداند اما فقط دو گروه وجود دارند که در پس این کینه شدید ایستاده‌اند که همه موش‌های صحرایی را شامل شده است و آن دو موش سیاه و موش قهوه‌ای هستند و علت آن این است که این موش‌ها سالیانه جیزی معادل صدها میلیون دلار از دانه‌ها و غذاها را در انبارها و خانه‌ها و کشتی‌ها از بین می‌برند موش‌های صحرایی لوله‌های گاز و آب و سیم‌های برق را می‌جوند و ممکن است اسباب و وسائل خانه‌ها به خاطر این حیوان کوچک در معرض ضرر قرار بگیرند علاوه بر این، ساید خط‌رنگ ترین کاری که موش‌های صحرایی انجام می‌دهند، انتقال بیماری‌های کشنده مانند طاعون است. اما با این وجود، موش‌ها برای انسان خالی از منفعت نیستند. چه با توجه به این که اعضای آن همانند بدن انسان کار می‌کنند لذا در بسیاری از آزمایشات پژوهشی مورد استفاده قرار می‌گیرند!

۴۶ ۴) ترجمه و بررسی گزینه‌ها،

(۱) انسان در زمان‌های دور، با موش‌ها مبارزه می‌کرده است؛ اما در عین حال از آن در آزمایشات بهره می‌برده است (طبیعی است که در گذشته‌های دور علم پژوهشی پیشرفت نبوده و این مورد برای دوران عصر جدید است).

(۲) انسان فقط از دو نوع از موش‌های صحرایی تنفر نداشته است؛ موش سیاه و موش قهوه‌ای! (نادرست است؛ چون در متن مستقیم اشاره شده است که تنفر و کینه او شامل همه موش‌ها بوده است: شمل الجرذان گلهای).

(۳) انسان نباید با موش‌ها مبارزه کند؛ چرا که فوایدی دارد که تاکنون کشف نشده است (طبعاً این جمله درست نیست؛ چون ضررهای زیادی دارد و طبعیتاً باید با آن‌ها مبارزه شود).

(۴) هر قدر علم انسان افزایش باید، در می‌باید که همه موجودات منفعتی را به او می‌رسانند (کامل‌ا درست است).

۴۷ ۳) معمولاً موش‌ها را ..... می‌بینیم.

[گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها،

(۱) بر روی عرشه کشته (درست است؛ چون در متن اشاره شد که غذاها را در کشته‌ها از بین می‌برند)

(۲) در کشتزارها و مزارع (درست است).

(۳) در لوله‌های گاز (نادرست است؛ چون در متن اشاره شد که غذاها را در را می‌جونند نه این که داخل آن هستند)

(۴) در آزمایشگاه‌ها (درست است؛ چون اشاره شده است که در آزمایش‌های پژوهشی استفاده می‌شوند. پس طبعیتاً در آزمایشگاه آن‌ها را می‌بینیم)

۴۸ ۱) ترجمه و بررسی گزینه‌ها،

(۱) موش صحرایی اولین و قدرتمندترین دشمن برای انسان بوده و هست. (در هیچ جای متن نگفته است که موش‌ها دشمن اول و قوی تر انسان بوده‌اند. متن می‌گوید انسان با هیچ حیوانی مثل موش‌های صحرایی مبارزه نکرده است)

(۲) انسان همیشه برای از بین بودن موش‌ها تلاش می‌کرده است.

(۳) انسان و موش‌های صحرایی دو دشمن هستند که از یکدیگر بدشان می‌آید (در متن هم صحبت از «المقت» شده است)

(۴) موش‌های صحرایی ممکن است باعث مرگ انسان شوند همچنان که ممکن است علتی برای نجات زندگی او باشند. (درست است؛ چون با انتقال مرض طاعون ممکن است باعث مرگش شوند و با مورد آزمایش قرار گرفتن ممکن است باعث پیشرفت علم پژوهشی و زنده ماندن انسان شوند)

دین و زندگی ۷

طل و پذیری سوالات این درچه را در
 وبسایت DriQ.com مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم انسانی

۵۴ ۳) پس از مرگ، گرچه فعالیتهای جیانی بدن متوقف می‌شود اما فرشتگان، حقیقت وجود انسان را که همان روح است، «توافقی» می‌کنند، یعنی آن را به صورت تمام و کمال دریافت می‌نمایند.
در آیه‌ی «قالَ رَبُّ لِرْجَعِنَ لَعْنَى أَعْقَلَ صَالِحًا فِيمَا ثُرِكَتْ» می‌گویند: پروردگار! مرآ باز گردند! بلند که عمل صالح نیجم دهم، آگاه شدن انسان به کلامی اعمال صالح نشان‌دهنده وجود شعر و آگاهی انسان در عالم بزخ است. دلیل رد طیور گزینه‌ها،
۴) آیه‌ی «يَأَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّمَا مَا تَنْهَاكُ عَنِ الْمُحْسِنِيْنَ» به لغایتش آگاهی انسان در عالم قیامت اشاره دارد، نه بزخ.

۵۵ طبق آیه‌ی شریفه‌ی «وَ مَنْ يَتَوَلَّ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ وَ إِنَّ اللَّهَ بِالْعَلْمِ أَمُومٍ» آن کس که در راه حق به خدا توکل کند، خداوند او را بس است. خداوند امر خوبی را به سرانجام می‌رساند. چون خداوند امور خوبی را به عاقبت نیکویی ختم می‌کند، پس برای بندگان متولک، کافی است.

۵۶ ۱) اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خدا بر همه‌چیز توجه داشته باشیم، به آن چه در مقابل خداوند قرار دارد، توجه نخواهیم کرد. امام صادق (ع) می‌فرماید: «هر کس می‌خواهد بداند آیا نمازش پذیرفته شده یا نه، باید ببیند که نماز، او را از گناه باز داشته است یا نه.»

۵۷ ۲) اگر شخصیت انسان به جسم او (بعد غیر مجرّد) وابسته بود، شخصیت انسان باید در طول عمر بارها تغییر می‌کرد؛ در حالی که هر کس می‌داند که شخصیت او تغییری نکرده است و همان فرد است (ثبات شخصیت انسان در طول زمان).

در رویاهای صادقه، انسان از گرف زمان و مکان خارج و فارغ می‌شود، زیرا جسم او در رخت‌خواب است و چشم و گوش او خواب است، اما از حوادث و مکان‌های گذشته یا آینده آگاه می‌شود.

۵۸ ۳) قرآن کریم در مورد روابط نامشروع جنسی (زن) می‌فرماید: «وَ لَا تَقْرِبُوا الرِّبْنَى إِنَّهُوكَانَ فَاجِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلًا» به زنا نزدیک نشوید،قطعاً آن عملی بسیار رشت و راهی ناپسند است. رایج شدن این ارتباط، بازگشته به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده را متزلزل می‌کند، قرآن کریم در مورد بازگشته به دوران جاهلیت هشدار می‌دهد و می‌فرماید: «أَقْلَمَ مَاتَ أَوْ قُلِّلَ الْقَلْبُمُ عَلَى أَعْقَابِكُمْ».

۵۹ ۱) یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا (ص) اجرای عدالت بود و ایشان در این مورد با قاطعیت عمل کرد. با همه‌ی بردباری و ملایعتی که در برابر ضایع شدن حق شخصی خود داشت، در برابر ضایع شدن حقوق افراد جامعه می‌ایستاد و کوتاه نمی‌آمد و متجاوزان حقوق مردم را در هر موقعیت و مقامی که بودند، مجازات می‌کرد.

۶۰ ۲) پاسخ به سؤال‌های اساسی و نیازهای برتر انسان، باید همه‌جانبه و دربرگیرنده باشد؛ به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد. زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی، دینی و اخروی وی، بیرونی و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد.

با توجه به ویژگی ذکر شده، کسی می‌تواند پاسخ صحیحی به این سؤال‌ها بدهد که بداند که انسان‌ها، پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند و چه عاقبتی در انتظار آن‌هاست.

بورسی گزینه‌ها

- ۱) التَّجَفُ → اسم علم
۲) جَوَادٌ → اسم علم
۳) هَرَشَامٌ؛ يَكْنَفُشُ → نکره

بورسی گزینه‌ها

- ۱) «ضَاحِحٌ» حال نیسته چون قید زمان نیست به علاوه شرایط حال مفرد (الله خالق، اسم مفعول، وزن همی **حَذَلٌ**، **عَقِيلٌ** و ...) را ندارد
۲) «أَنْشُوَ الْأَمْلُونَ» جمله حالی است
۳) «مَخْلُوقٌ» حال مفرد است
۴) جمله «وَ هَمَا كَانَا مَسْرُوزِينَ» حال است

بررسی گزینه‌ها

- ۱) در این گزینه اصلاً مفعول مطلق نیامده است. «هشاهد: صحنه‌ها» اسم مکان است.
دققت کنید، مصدر فعل عبارت «مُشَاهِدَة» است نه «مُشَاهِدَه». ترجمه: چیزی که از آن بسیار می‌ترسم این است که صحنه‌های ترسناک را ببینم.
۲) «تَحْذِيرٌ» مفعول مطلق نوعی است؛ چون بعد آن صفت «كثِيرٌ» آمده است.
۳) «إِخْتِلَافٌ» مفعول مطلق نوعی است؛
۴) «تَدْبِيرٌ» مفعول مطلق تأکیدی است.

در گزینه (۴) از فعل «لَمْ يَنْتَدِ» جمله باید لحاظ شود. در این

- عبارت قبل از «إِلَّا» مستثنی منه وجود ندارد و بنابراین از نوع حصر است.
بررسی سایر گزینه‌ها،
۱) أحَدٌ ← مستثنی منه
۲) التَّمَارِين ← مستثنی منه
۳) أَصْدَاقَيْ ← مستثنی منه

دین و زندگی

- ۱) امیرالمؤمنین (ع) می‌فرماید: «ذُو الْفَيْوِبِ يَعْجِبُونَ إِشَاعَةَ قَاعِيبٍ النَّاسِ لِتَشْيُعِ لَهُمُ الْغَذَرَ فِي فَعَيْبِهِمْ» کسانی که خود عیب دارند، علاقه‌مند به شایع کردن عیب‌های مردم هستند، تا جایی عذر و بهانه برای عیب‌های خودشان باز شود.

اشاعه و ترویج گناه، عذاب دردنگ دنیا و آخرت را به دنبال دارد: «إِنَّ الَّذِينَ يَعْجِبُونَ أَنْ تُشْيَعَ الْفَاجِشَةُ فِي الَّذِينَ أَقْنَوُا لَهُمْ عَذَابَ أَلِيمٍ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ» بی‌گمان کسانی که دوست دارند کارهای بسیار زشت در میان مؤمنان شایع شود، در دنیا و آخرت عذابی دردناک دارند.

- ۲) برخی افراد و جوامع، در واقع خود را مالک، ولی و پرورش‌دهنده (رب) جهان می‌پندارند، که از جمله پیامدهای آن تخریب محیط‌زیست، آلوده شدن طبیعت، پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در گزاره جوامع بسیار ثروتمند و مانند آن خاست که مورث اخیر، پیامت اجتماعی است، ولی موارد اول و دوم از پیامدهای طبیعی‌اند. (رد گزینه‌های (۱) و (۴))

در جهان امروز گوئی هوی و هوس اغلب مردم و آن چه و آن کس که آنان را به هوش‌هایشان می‌رساند، بست و معبودشان شده و آن‌ها را همچون خدا می‌پرستند و از ابزارهای جدید، مانند سینما، تلویزیون، ماهواره، اینترنت و سایر رسانه‌ها در این راه بهره می‌گیرند و یکسره از خدا و آخرت غافل شده‌اند.

- ۳) مطلبی آیه ۲۴ سوره‌ی جاثیه، آنکه می‌گویند «قَالَوا مَا هُنَّ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا؛ زَنْدَگِي وَ حَيَاتِي جَزْ هَمِينَ زَنْدَگِي وَ حَيَاتِي دُنْيَايِي ما نِيَسْتَ»، زندگی را محدود به دنیا می‌دانند. مبنای سخن آنان در انتهای آیه، غیرعلمی و بلکه از روی ظن و خیال معرفی شده است «وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظْنُونَ».

۶۰ ۴) بطلان فرض مکوت قرآن و پیامبر اکرم (ص) در مورد مستولیت‌های پیامبر پس از ایشان، روشن است؛ زیرا قرآن کریم، هدایتگر مردم در همهٔ امور زندگی است و بی‌توجهی به این مستولیت‌ها، خود دلیلی بر تقصی دین اسلام است؛ و لین در حالی است که دین اسلام کامل ترین دین الهی است.

۶۱ ۴) به دلیل غایب بودن حضرت مهدی (عج) بهرمندی از امام در عصر غیبت کاوش می‌پنداشد. این رو آن حضرت خود را به خورشید پشت لبر تشییه کردند. این بهرمندی، منحصر به «ولایت معنوی» می‌شود که از نامه‌ی اعلم عصر (عج) به شیخ مفید، لین مسئولیت برداشت می‌شود.

۶۲ ۴) امیرالمؤمنین (ع)، مسلمانان را سبب به عاقبت رفتارشان بیم می‌داد: «به زودی پس از من، زمانی فرا می‌رسد که در آن زمان، چیزی پوشیده‌تر از حق و آشکارتر از باطل و رایج‌تر از دروغ بر خدا و پیامبرش نیاشد». قرآن زمانی (کالای) رایج است که به صورت وارونه و به نفع دنیاطبلان معتبر شدند. اسم شیعه باید همراه با عمل باشد تا پیرو حقیقی پیدید آید. امام صادق (ع) خطاب به شیعیان خود فرمودند: «ماهیه‌ی زینت ما باشید، نه ماهیه‌ی زشتی و عیب».

۶۳ ۲) ترجمه‌ی آیه‌ی «لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْخَيْرَ وَ زِيَادَةً» برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فروزن تر است» به لطف بیشتر خداوند به بندگان نیکوکارش اشاره می‌کند که موجب ازدیاد پاداش آن‌ها می‌شود. در آیه‌ی «وَ الَّذِينَ أَنْكَبُوا الشَّيْنَاتِ جَرَأَهُ سُبْتَهَا بِمِثْلِهَا وَ تَرَهُفُهُمْ ذَلِيلَةً آثَانَ كَه بَدِي پیشه کردند، جزای بد به اندازه‌ی عمل خود می‌پینند و بر چهره‌ی آنان غیار ذلت می‌نشینند.» علت نشستن غبار ذلت بر چهره‌ی ذلیل، آلوگی به گناهان است.

۶۴ ۲) خانواده کانون رشد فضیلت‌ها و پاکی‌ها و محل تربیت نسل‌های خلاق، توانمند و باهقت است. تحکیم این بنيان سبب رشد فضائل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد، جرم و حضور انسان‌های بافضیلت و کارآمد می‌گردد.

وقتی حضرت ابراهیم و حضرت اسماعیل (ع) پایه‌های خانه‌ی کعبه را بالا بردن و بنای یک جامعه‌ی توحیدی را گذاشتند، نه تنها برای خود دعا کردند، بلکه از خداوند خواستند ذریه و نوادگانی به آنان عطا کنند که ادامه‌دهنده‌ی راه توحید و اسلام باشند.

۶۵ ۱) تکرار توبه، اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می‌شود. خداوند می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ» خداوند کسانی را که زیاد توبه می‌کنند، دوست دارد و پاکیگان را دوست دارد.» دقت شود که لفظ «توبّا»، به معنای بسیار توبه‌کننده، به موضوع تکرار توبه اشاره کرده است.

زبان انگلیسی

۶۶ ۳) وقتی پیاده‌روی‌مان را شروع کردیم آسمان صاف بود، ولی هوا به زودی بدتر شد و شرایط خطربنا کشید.

توضیح: از حرف ربط همپایه‌ساز "but" برای انجام مقایسه و بیان تضاد استفاده می‌کنیم. در اینجا بین جمله‌ی نخست و جمله‌ی دوم تضاد وجود دارد، به این صورت که ابتداء آسمان صاف بوده، ولی پس از مدتی هوا بدتر و خطربنا شده، بنابراین باید از حرف ربط "but" استفاده کرد.

همچنین، از صفت برتری برای مقایسه بین دو چیز استفاده می‌کنیم. در اینجا هم مقایسه بین دو وضعیت آبوهواهی است و به همین دلیل از صفت برتری "Worse" استفاده می‌کنیم.

دقت کنید، از "SO" برای بیان نتیجه و پیامد یک کار استفاده می‌کنیم. همچنین، از صفت عالی برای مقایسه بین یک چیز با تمام اعضای یک گروه استفاده می‌کنیم.

۶۷ ۲) قاعده‌ی نفی حرج بین معنیست که: «خداوند بر دین برای شما مشقت و سختی قلل نداش است.» و به یکی از قولین ثابت اسلام که پاسخگوی نیازهای ثابت انسان است و فقهیان و مجتهدان از روی آن به نیازهای متغیر پاسخ می‌دهند، اشاره نمود (توجه به نیازهای متغیر، در عین توجه به نیازهای ثابت).

محدود کردن تجلیل برخی کالاهای در حیطه‌ی اختیارات حاکم نظام اسلامی است که هو قلمروی ولایت و حکومت اسلامی قدر به اجرای آن است.

۶۸ ۴) قرآن کریم، از نظر محتوا (محتوایی) و مطالب آن ویژگی‌هایی دارد که نشان می‌دهد از قلم هیچ دانشمندی تراویش نکرده است. قرآن کریم نه تنها از فرهنگ جاهلیت تأثیر نهیزیرفت، بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت. (تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت)

۶۹ ۴) براساس آیه‌ی شریفه‌ی «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تَدْرِكَ الْقَمَرَ وَ لَا أَلَيْلٌ سَابِقُ النَّهَارِ وَ كُلُّ فِي قَلْلَى يَسْبَحُونَ» نه خورشید را سزد که به ماه برسد، و نه شب بر روز پیشی چوید، و هر یک در مداری در گردشند. علت نرسیدن خورشید به ماه و سبقت نگرفتن شب از روز، گردش هر یک از اجرام آسمانی حول یک مدار است. خداوند، درباره‌ی قدر و قضای الهی و قانونمندی تخلف‌ناپذیر و استوار جهان، این مثال را به کار برده است.

۷۰ ۱) براساس تقدیر الهی، جهان خلقت قانونمند است و پدیده‌های آن در دایره‌ی قوانین خاصی مسیر تکاملی خود را می‌پیمایند. امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد خان و به ظهور رساندن اسعادة‌هاست و این موضوع بیانگر سنت امتحان و ابتلاء می‌باشد.

۷۱ ۳) امیرالمؤمنین علی (ع) می‌فرماید: «خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد که تا اخلاص مردم را بیازماید.»

بیت مذکور با اشاره به عدم دسترسی شیطان به مقام بلند شخص بالاخلاص، بیانگر نفوذناپذیری در برابر سوسوه‌های شیطان از ثمرات اخلاق می‌باشد. **۷۲** ۴) پوشش سبب می‌شود که زن به علف و پاکی شناخته شود (آن یعنی) و افراد بی‌بندوبار که اسیر هوی و هوس خود هستند، به خود اجازه‌ی تعرض به او را ندهند (فلا يُؤذِّيْنَ). (قسمت اول هر چهار گزینه صحیح است.) چگونگی و نوع پوشش، تا حدود زیادی تابع آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام است و حد و حدود حجاب را خداوند معین فرموده است.

۷۳ ۲) مطلب‌هه‌ی آیه‌ی شریفه‌ی «مَنْ كَانَ يَرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعَنِ الدُّنْيَا ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَة» هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.» هر کس مستمرتاً به دنیا نعمت و پاداش دنیاست، باید خدا را به عنوان هدف قرار دهد تا هم به نعمت دنیا برسد و هم به پاداش آخرت.

۷۴ ۲) اگر بخواهیم خدا در قلبمان خانه کنید باید محبت کسانی که رنگ و نشانی از او را دارند و خداوند دوستی آن‌ها را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم. این مفهوم، اشاره به دوستی با دوستان خدا دارد که بیانگر «تولی» است.

۷۵ ۳) با توجه به این‌که خداوند از پذیرش داوری طاغوت نهی کرده است و امر کرده است تا نسبت به طاغوت کفر بورزیم، پیروی از طاغوت و انجام دستورات وی بر مسلمانان حرام است. این حقیقت در عبارت «وَ قَدْ أَمْرَوْا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ» به آنان دستور داده شده که به آن (طاغوت) کفر بورزند جلوه کرده است.

زبان انگلیسی | ۹

حل ویدئویی سوالات این درجه را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید

پاسخ دوازدهم انسانی

- ۸۴** بیش از پانزده سال [گذشته] است از زمانی که بم مرکز توجه جهان شد، وقتی یک زمین لرزه ساختمان‌های سراسر شهر را ویران کرد و هزاران نفر کشته [برجا] گذاشت.
- (۱) تأثیف کردن، گردآوری کردن
  - (۲) نایبود کردن، ویران کردن
  - (۳) درگیر کردن؛ شامل ... شدن
  - (۴) رنج بردن؛ صدمه دیدن

- ۸۵** دولت از مردم دعوت کرده است تا از نقشه‌ها برای ساخت یک میدان مسابقه و مجتمع تفریحی جدید در قلب مرکز شهر دیدن کنند.
- (۱) میراث
  - (۲) موقعیت، مکان
  - (۳) عموم، مردم
  - (۴) تولید؛ نسل

- ۸۶** ما در تلاشیم تا به شعار جدیدی برای کسب‌وکارمان فکر کنیم، بنابراین اگر هر کسی هر بیشهادی دارد، لطفاً به من اطلاع بدهد.
- (۱) کشف، یافته
  - (۲) اختراع، ابداع
  - (۳) تخیل، تصور
  - (۴) بیشهاد

- ۸۷** نمی‌توانستم بفهمم آن عکس از چه چیزی بود، چون داشتم از راویه‌ی اشتباه به آن نگاه می‌کردم.
- (۱) شروع کردن، عهده‌دار ... شدن
  - (۲) مراقب بودن
  - (۳) فهمیدن، دریافت
  - (۴) ادامه دادن

بیش از دو میلیون سال پیش، سنگ بالارزش‌ترین ماده‌ی خام شناخته شده برای انسان بود. آن‌ها ابزارها و سلاح‌های سنگی، معمولاً از سنگ چخماق می‌ساختند. این انسان‌های اولیه، انسان‌تباران نامیده می‌شدند و بیش تر شبهمیمون بودند تا انسان‌های مدرن. آن‌ها به تدریج آموختند که ابزارهای تخصصی، هم‌جون تیغه‌های چاقو بسازند. انسان‌های عصر حجر مدام جابه‌جا می‌شدند، [و به دنبال] مناطق شکار می‌گشتند و در گروههای کوچک اردو می‌زنند. تعدادی از گروه‌ها در طول سردهرین فصول در غارها زندگی می‌کردند. آن‌ها میوه‌ها، توت‌ها و ریشه‌ها را جمع‌آوری می‌کردند و حیوانات وحشی را شکار می‌کردند. با شروع عصر میان‌سنگی (عصر حجر میانه؛ ۱۵,۰۰۰ سال پیش) انواع بسیاری از حیوانات بزرگ تر متقرض شده بودند. انسان‌های میان‌سنگی که «انسان‌های مدرن» (انسان‌های خردمند) مثل ما بودند، از ابزارهای حاشیه‌سنگی جدید برای ماهی‌گیری و شکار گوزن و خوک‌های وحشی استفاده می‌کردند. حدود ۱۰,۰۰۰ سال پیش، برخی انسان‌های عصر نوسنگی (حجر جدید) آموختند چگونه حیوانات را اهلی کنند و محصولات کشاورزی را پرورش دهند. آن‌ها در مزارع استقرار یافتند.

- ۸۸**
- (۱) قطعاً، حتماً
  - (۲) به شدت
  - (۳) به طور متفاوت
  - (۴) به تدریج

- ۸۹**
- (۱) [در کتاب] لفت، لیست و ... [دنبال] ... گشتن
  - (۲) جستجو کردن، به دنبال ... گشتن
  - (۳) [هتل] اتفاق گرفتن
  - (۴) معاینه کردن؛ بررسی کردن

۷۷ وقتی بی بردم که کیف پولم دزدیده شده بود، نزد پلیس رفتم، ولی بی فایده بود. آن هیچ وقت پیدا نشد.

توضیح: وقتی دو عمل در گذشته پشت سر هم و با فاصله‌ی زمانی اندک رخ می‌دهند، برای هر دوی آن‌ها از زمان گذشته‌ی ساده استفاده می‌کنیم. در این جا نیز رفتن نزد پلیس اندکی پس از بی بردن (discover) به دزدی رخ داده، بنابراین هر دو فعل در ساختار گذشته‌ی ساده به کار می‌روند. هم‌چنین فعل "steal" (دزدیدن) گذراست و به مفعول نیاز دارد، اما در این جا مفعول این فعل (my wallet) پیش از جای خالی آمده و بنابراین باید از ساختار مجهول استفاده کنیم.

دقت گنبد: عمل دزدیدن کیف پول، مدتی پیش از رفتن نزد پلیس رخ داده است، بنابراین، این فعل در ساختار گذشته‌ی کامل (ماضی بعید) به کار می‌رود.

۷۸ پس از تماساً کردن آن مستند درباره‌ی گرمایش جهانی، ما همگی کسی احساس افسردگی کردیم.

توضیح: صفات مفعولی (که معمولاً به "ed" ختم می‌شوند) معمولاً به انسان‌ها بر می‌گردند و برای اشاره به احساسات و عواطف انسانی به کار می‌روند. در این جا نیز فاعل جمله‌ی دوم (We) انسان است و به همین دلیل برای اشاره به احساس برانگیخته شده از صفت مفعولی (depressed) استفاده می‌کنیم.

۷۹ دولت در مورد میزان کاغذ و پلاستیکی که دور ریخته می‌شود نگران است، بنابراین مردم را تشویق می‌کند تا ضایعات را بازیافت کنند.

توضیح: فعل مناسب برای دور ریختن زباله و ضایعات "throw away" (دور ریختن) است. از طرفی این فعل، گذراست و به مفعول نیاز دارد و از آن جا که مفعول آن پیش از جای خالی آمده، آن را در ساختار مجهول (to be + p.p.) به کار می‌بریم.

دقت گنبد: در این جا ضمیر موصولی به چیزی غیر از انسان اشاره دارد و به همین دلیل کاربرد "that" و "which" هر دو صحیح است.

۸۰ یکی از شگفت‌انگیزترین آزمایش‌های علمی سال‌های اخیر

نشان داد که وقتی افراد غذایی را با سرعت تند می‌خورند، سریع‌تر از [وقتی که] دقیقاً همان اندازه از غذا را با سرعت گندتی می‌خورند، دوباره گرسنه می‌شوند.

- (۱) نسبی
- (۲) متغّر: متغّرله
- (۳) علمی

۸۱ یک ساعه‌ی دماهای پنج برابر داغ‌تر از ۶۰۰۰ درجه‌ی سانتی‌گراد موجود در سطح خورشید تولید می‌کند.

- (۱) تولید کردن؛ ایجاد کردن
- (۲) به شمار آوردن؛ توجه کردن به
- (۳) تغییر دادن؛ تبدیل کردن
- (۴) جذب کردن

۸۲ من وقتی کالج را تمام کردم به جشن فارغ‌التحصیلی ام نرفتم، چون واقعاً از آن جور چیزها لذت نمی‌برم.

- (۱) اجراء، عملکرد
- (۲) دستورالعمل
- (۳) آموزش؛ تحصیلات
- (۴) مراسم؛ جشن

۸۳ فکر نمی‌کنم آن شغل را به دست بیاورم، چون آن‌ها کسی با تجربه‌ی زیاد می‌خواهند و من فقط برای یک سال در این زمینه مشغول کار بوده‌ام.

- (۱) توسعه، گسترش
- (۲) ترکیب، تلفیق
- (۳) تجربه
- (۴) مشغولیت؛ درگیری

- ۹۳) بهترین عنوان برای این متن ..... می باشد.
- (۱) مکان های مناسب برای دفع کردن زباله
  - (۲) خطرات آودگی زباله
  - (۳) دفع زباله در طول قرن هجدهم
  - (۴) مستلهی دفع زباله

۹۴) لغت "periodically" (به صورت دوره ای) از نظر معنا به "at regular times" نزدیکتر است.

- (۱) در زمان های منظم
- (۲) به ندرت
- (۳) تقریباً هر روز
- (۴) نه چندان معمول

۹۵) در طول قرن هجدهم، مردم زباله هایشان را با تمام راه های زیر دفع می کردند، به جز ..... .

- (۱) دفن کردن
- (۲) بازیافت کردن
- (۳) سوراندن
- (۴) اندختن در رودها

۹۶) قصد اصلی نویسنده از نوشتن این متن [این] است که ..... .

- (۱) توجه مردم را به مستلهی دفع زباله جلب کند
- (۲) به مردم در مورد خطرات آودگی که [با آن ها] مواجهیم، هشدار دهد
- (۳) مردم را به شرکت کردن در برنامه های بازیافت فرا بخواند
- (۴) راه بهتری برای رها شدن از زباله هایمان معرفی کند

سیگار کشیدن در بسیاری از کشورهای غربی در طول دهه‌ی گذشته یا پیش‌تر، امر مفهومی شده است. ولی شیوه آن بالا مانده است. حتی قانون‌گذاری علیه سیگار کشیدن در فضای کاری مشترک و منمنع کردن آن در [وسایل] حمل و نقل عمومی موقفيت محدودی داشته است، وقتی با کاهش درصد افراد هم‌چنان معتقد به سیگار کشیدن، سنجیده می شود. در این کشورها، پیش‌ترین نوخ سیگار کشیدن اغلب در میان افرادی در گروه سنی ۲۰-۲۵ [سال]. دختران نوجوان و گروههای طبقه‌ی کارگر یافته می شود. سیگاری‌ها اغلب در مردم بیماری‌های مرتبط با عادت‌شان، هم‌جون سرطان ریه و بیماری قلبی اطلاع خوبی دارند. علی‌رغم این داشتن، سیگاری‌های کنونی اغلب خطر مردن از سیگار کشیدن را، در مقایسه با سیگاری‌های پیشین و آن‌هایی که هرگز سیگار نکشیده‌اند، دست کم می‌گیرند.

پویش‌های ضد سیگار کشیدن از طیف گسترده‌ای از رسانه‌ها و تکنیک‌ها برای بازداشت از سیگار کشیدن استفاده کرده‌اند. برای مثال، یک پویش تبلیغات تلویزیونی و پوستر را به کار گرفت. در حالی که [پویش] دیگری از رویکرد نامه‌ی مستقیم در کنار تبلیغات رادیویی بهره برد. افراد مشهور مختلف با اجرا در محل‌های کار و ضبط کردن پیام‌های کلامی کمک کرده‌اند. گروههای هدف مختلفی وجود داشته‌اند. یک پویش، با تأکید بر مزایای سیگار نکشیدن در رابطه با سلامت، زیبایی و تناسب [اندام] قصد ارتباط برقوار کردن با زنان را داشت. که در گروه سیگاری‌های زیر ۱۸ سال از مردها پیش‌ترند. [پویش] دیگری از برجسب‌های کودک استفاده کرد. پویش دیگری مزایای محیط‌کاری بدون سیگار را پرورنگ کرد و در فروشگاه‌های زنجیره‌ای عمدتی لباس به همراه تبلیغات رادیویی و تلویزیونی اجرا شد. اصره زینه‌ی حمایتی اجتماعی برای ترک کردن وجود دارد و فهم [این] که سیگار کشیدن انفعای خطرناک است، ممکن است در آینده به بعضی‌ها کمک کند تا برای همیشه ترک کنند.

۹۵) اگر اتفاقی در گذشته پیش از زمان دیگری رخ داده باشد، آن را با ساختار گذشته کامل (had + p.p.) نشان می‌دهیم. در اینجا انقراض حیوانات بزرگ، پیش از شروع عصر میان‌ستگی رخ داده است، پس برای اشاره به آن از گذشته کامل استفاده می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) این گزینه به دلیل استفاده از زمان حال استمراری صحیح نیست چون موضوع جمله مربوط به گذشته است.

(۳) فعل "die out" ناگفراست و به مفعول نیازی ندارد، پس کاربرد آن در ساختار مجھول اشتباه است.

(۴) از ساختار حال کامل زمانی استفاده می‌کنیم که کاری در گذشته شروع شده باشد و تاکنون ادامه داشته باشد، اما در اینجا صحبت از انقراض است که در گذشته انجام شده و به پایان رسیده است.

۹۶) برای یک کدن جای خالی به ضمیر موصولی نیاز داریم و از آن جا که این ضمیر جای فاعل جمله را گرفته و فاعل جمله انسان است، از ضمیر موصولی فاعلی برای انسان، یعنی "who" استفاده می‌کنیم.

۹۷) اگر بخواهیم بعد از کلمات پرسشی whar (دار) where when how what ... به جز "why" از فعل استفاده کنیم، این فعل به صورت مصدر با "to" می‌آید. از طرفی، دو عبارت با حرف ربط "and" "به هم متصل شده‌اند و فعل دوم این عبارت (gtow) نیز باید مانند فعل اول به صورت ساده باید.

دفع زباله از زمانی که انسان شروع به تولید آن کرد، یک مشکل بوده است. در حالی که افراد پیش تر و پیش تر زندگی کردن در کنار هم در شهرها را انتساب می‌کنند، مستلهی دفع زباله به طرز غذاخنده‌ای مشکل می‌شود. در طول قرن هجدهم، معمول بود که چند شهر همسایه دور هم جمع شوند تا نقطه‌ای دور دست را به عنوان مکان تخلیه‌ی زباله انتخاب کنند. ساکنان یا حمل کنندگان زباله آشغال‌های خانگی، چوب فرسوده و دارایی‌های قدیمی را به آن مکان منتقل می‌کردند. به صورت دوره‌ای، مقداری از زباله سوزانده می‌شد و بقیه دفن می‌گشت. مناظر و بوهای نامطبوع مشکلی ایجاد نمی‌کرد. چون هیچ کس در آن نزدیکی زندگی نمی‌کرد. کارخانه‌ها، کارگاه‌ها و اماكن صنعتی دیگر هم زباله برای دفع کردن داشتند. آن‌هایی [که] در کنار رودها قرار داشتند، معمولاً بقایای ناخواسته را صرف به درون آب می‌ریختند. دیگران کوره‌های عظیمی با دودکش می‌ساختند تا این مستله را حل و قصل کنند.

چندین واقعیت این گزینه‌ها را برای جامعه‌ی مدرن غیرقابل قبول می‌کند. نخستین مشکل [آن] است که گورستان‌های زباله پیش از همه در مناطق به شدت پر جمعیت مورود نیاز است. این قبیل مناطق به ندرت زمین خالی مناسب برای این هدف دارند. ولک یا بسیار گران یا بسیار نزدیک به محله‌های مسکونی است. حمل زباله [به] فواصل طولانی یک راهکار متدابول بوده است، ولی پیش تر مناطق کشاورزی از پذیرفتن آشغال از جای دیگر امتناع می‌کنند، بنابراین زمین ازان در فاصله‌ی [قابل] حمل مناطق عمده‌ی شهری تقریباً ناموجود است. آگاهی از خطرات آودگی به قوانین سفت و سخت تر دفع زباله انجامیده است. آودگی رودها، آبدهای زیرزمینی، زمین و هوا بهایی است [که] انسان‌ها دیگر نمی‌توانند برای رها شدن از زباله بپردازند. با وجود این، میزان زباله به رشد [خود] ادامه می‌دهد.

تلash‌ها [برای] بازیافت عادی شده است و بسیاری از شهرها از مردم‌شان می‌خواهند که مشارکت کنند. با وجود این، حتی مؤثثین برنامه‌های بازیافت، تنها می‌توانند به مواجهه با حدود ۵۰ درصد از زباله‌ی قابل استفاده مجدد یک شهر امیدوار باشند.

ریاضی و آمار ۱۱

حل ویدئویی سوالات این دفعه را در
وبایت DriQ.com مشاهده کنید

پاسخ دوازدهم انسانی

$$\text{وقتی ریشه‌ها معکوس یکدیگرند، پس حاصل ضرب ریشه‌ها} = 1 \quad (103)$$

برابر ۱ است:

$$P = \frac{c}{a} = 1 \Rightarrow a = c$$

$$3x^2 - 10x + m + 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 3 \\ b = -10 \\ c = m + 2 \end{cases}$$

$$a = c \Rightarrow m + 2 = 3 \Rightarrow m = 1$$

$$\frac{m=1}{\text{جایگذاری در معادله}} \rightarrow 3x^2 - 10x + 1 + 2 = 0$$

$$\Rightarrow 3x^2 - 10x + 3 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-10)^2 - 4(3)(3) = 100 - 36 = 64$$

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-10) \pm \sqrt{64}}{2(3)} = \frac{10 \pm 8}{6}$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{10+8}{6} = \frac{18}{6} = 3 \\ x_2 = \frac{10-8}{6} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3} \end{cases} \quad (\text{ریشه‌ی بزرگ تر})$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{10+8}{6} = \frac{18}{6} = 3 \\ x_2 = \frac{10-8}{6} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3} \end{cases}$$

۱۰۴ عدد ثابت را نصف می‌کنیم:

$$x + 3y = 180 \quad 180 \div 2 = 90$$

مقدار به دست آمده را یک بار به x و یک بار به $3y$ می‌دهیم:

$$\begin{cases} x = 90 \\ 3y = 90 \Rightarrow y = \frac{90}{3} = 30 \end{cases}$$

ماکریم مقدار حاصل ضرب x و y برابر است با:

$$xy = 90 \times 30 = 2700$$

۱۰۵

$$\begin{aligned} & \left\{ \begin{array}{l} y = 2x^2 - 5x + 16 \Rightarrow 2x^2 - 5x + 16 = 2x^2 + 3x \\ y = 2x^2 + 3x \end{array} \right. \\ & \Rightarrow 2x^2 - 5x + 16 - 2x^2 - 3x = 0 \Rightarrow -8x = -16 \Rightarrow x = \frac{-16}{-8} = 2 \\ & \underline{x=2} \rightarrow y = 2(2)^2 + 3(2) = 2(4) + 6 = 14 \end{aligned}$$

۱۰۶ سال‌های حضور شرکت در نمایشگاه بین‌المللی مانند سال‌های ۹۶ و ۹۸، هم قابل مرتب کردن است و هم اختلاف یا فاصله‌ی آن‌ها قبل محاسبه و بامنا است، پس نوع متغیر کمی و مقیاس آن فاصله‌ای است.

۱۰۷ گزاره‌ی p نادرست است، زیرا:

$$\sqrt{(1-\sqrt{2})^2} = |1-\sqrt{2}| = -(1-\sqrt{2}) = -1+\sqrt{2} = \sqrt{2}-1$$

گزاره‌ی q درست است. از آن جا که q درست و p نادرست است، پس ارزش گزاره‌ی شرطی $p \Rightarrow q$ $\Rightarrow p$ نادرست و بالطبع ارزش گزاره‌ی $p \wedge (\neg p \vee \neg q)$ نیز نادرست خواهد بود.

$$f(x) = x - \left[\frac{x}{3} \right] \quad (108)$$

$$f(3) = 3 - \left[\frac{3}{3} \right] = 3 - [1/5] = 3 - 1 = 2$$

$$f(-3) = -3 - \left[\frac{-3}{3} \right] = -3 - [-1/5] = -3 - (-1/5) = -3 + 1/5 = -2.8$$

$$f(3) + f(-3) = 2 + (-2.8) = 1$$

۱۰۳ در متن اشاره شده است که امروزه محیط اجتماعی ..... .

۱) دلیل اصلی [آن] است [که] چرا افراد جوان بسیاری سیگار می‌کشند

۲) در مبارزه کردن با سیگار کشیدن به حساب نیامده است

۳) انگیزه‌ی بسیار زیادی به سیگاری‌ها می‌دهد تا سیگار کشیدن را کنار بگذارند

۴) بیش از هر زمانی در گذشته برگره سنتی ۲۰-۲۹ [سال] متمرکز شده است

۱۰۴ ۳ بر اساس متن، اگرچه همه می‌دانند که سیگار کشیدن برای سلامتی خطوطاًک است، ..... .

۱) عموماً در بافت‌های [سیگار] افراد را رنمی کشد

۲) دولتها به ندرت اقدامی علیه آن اتخاذ کرده‌اند

۳) سیگاری‌ها معمولاً خطرات را نادیده می‌گیرند

۴) غیرسیگاری‌ها از پویش‌های ضد سیگار عصبانی می‌شوند

۱۰۵ ۱ نویسنده اشاره می‌کند که اگرچه در اکثر کشورهای غربی اقدامات قانونی علیه سیگار کشیدن ارائه شده است، ..... .

۱) نتایج به میزان مورد انتظار رضایت‌بخش نبوده است

۲) دختران نوجوان به طور خاص این قوانین را ناقض می‌کنند

۳) پیدا کردن یک محیط کاری واقعاً بدون سیگار سخت است

۴) رسانه‌ها هیچ حمایتی را برای این اقدامات گسترش نداده‌اند

۱۰۶ ۴ از این متن مشخص است که تلاش‌ها برای بازداشت افراد از سیگار کشیدن ..... .

۱) بر خطرات سیگار کشیدن انفعای تمرکز می‌کنند

۲) محدود به تبلیغات رسانه‌ای بوده‌اند

۳) به طور گسترده بر زنان تمرکز کرده‌اند

۴) به شدت متنوع و در جهت بخش‌های مختلف جامعه بوده‌اند

ریاضی و آمار

$$a - b = -1, \quad a^2 + b^2 = 5$$

$$\underbrace{a^2 + b^2 - 2ab}_{= 5} = (a - b)^2 \Rightarrow 5 - 2ab = (-1)^2$$

$$\Rightarrow 5 - 2ab = 1 \Rightarrow 5 - 1 = 2ab \Rightarrow 4 = 2ab \Rightarrow ab = 2$$

$$a^2 - b^2 = ?$$

$$(a - b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

$$\Rightarrow (a - b)^2 = \underbrace{a^2 - b^2}_{x} - 2ab(a - b)$$

$$\frac{a - b = -1}{ab = 2} \Rightarrow (-1)^2 = x - 2(-1)(-1) \Rightarrow -1 = x + 6$$

$$\Rightarrow -1 - 6 = x \Rightarrow x = -7$$

۱۰۷ ۱ مخرج های ۸ و ۲ $x - 2$ هستند که

مخرج مشترک آن‌ها به صورت $(x - 2)^8$ خواهد بود:

$$\frac{x(x - 2) + 2(x - 2) - 4(x + 2)}{8(x - 2)} = \frac{x^2 - 2x + 16 - 4x - 8}{8(x - 2)}$$

$$= \frac{x^2 - 6x + 8}{8(x - 2)} = \frac{(x - 2)(x - 4)}{8(x - 2)} = \frac{x - 4}{8} = \frac{1}{8}(x - 4)$$

حال می خواهیم بدانیم با این ^{10} نقطه، چند مثلث می توان رسم کرد. برای رسم هر مثلث سه نقطه لازم است:

$$\binom{10}{3} = \frac{10!}{7!3!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{7! \times 3 \times 2 \times 1} = 120$$

(۳) در مورد دو پیشامد ناسارگار A و B داریم:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B)$$

$$\Rightarrow \frac{2}{3} = \frac{1}{6} + P(B) \Rightarrow P(B) = \frac{2}{3} - \frac{1}{6} = \frac{4-1}{6} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} P(A') = 1 - P(A) = 1 - \frac{1}{6} = \frac{5}{6} \\ P(B') = 1 - P(B) = 1 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow P(A') + P(B') = \frac{5}{6} + \frac{1}{2} = \frac{5+3}{6} = \frac{8}{6} = \frac{4}{3}$$

(۴) فضای نمونه‌ای، انتخاب‌های ۳ مهره از مجموع ۳+۴+۳=۱۰ مهره است:

$$n(S) = \binom{10}{3} = \frac{10!}{7!3!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{7! \times 3 \times 2 \times 1} = 120$$

می خواهیم هر سه مهره قرمز نباشد، پس از پیشامد متمم استفاده می کنیم:

$$A = \text{هر سه مهره قرمز نباشد.} \Rightarrow P(A') = \frac{\binom{4}{3}}{\binom{10}{3}} = \frac{4}{120} = \frac{1}{30}$$

$$A' = \text{هر سه مهره قرمز باشد.}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{30} = \frac{29}{30}$$

(۵) گام ۲: طرح و برنامه‌بزی / گام ۵: بحث و نتیجه‌گیری

(۶) تعداد داده‌ها ۹ تا است. ابتدا داده‌ها را مرتب می کنیم:

$$3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12$$

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$$

$$Q_1 \quad Q_2 \quad Q_3$$

$$Q_1 = \frac{4+6}{2} = 5 \quad Q_3 = \frac{10+11}{2} = 10.5$$

داده‌های کوچکتر از چارک اول و بزرگتر از چارک سوم را حذف می کنیم.
داده‌های باقیمانده به صورت $9, 6, 7, 8, 10, 11, 12$ خواهد بود.

$$\bar{x} = \frac{6+7+8+9+10}{5} = \frac{40}{5} = 8$$

$$\sigma^2 = \frac{(x-\bar{x})^2 + (y-\bar{x})^2 + (z-\bar{x})^2 + (w-\bar{x})^2 + (v-\bar{x})^2}{5}$$

$$= \frac{4+1+0+1+4}{5} = \frac{10}{5} = 2 \Rightarrow \sqrt{2} = 1/\sqrt{2}$$

بنابراین عدد a که مجموع میانگین و انحراف معیار است تقریباً برابر است با:

$$a = \bar{x} + 1/\sqrt{2} = 8 + 1/\sqrt{2} = 9/\sqrt{2}$$

(۷) نمودار تابع خطی از دو نقطه‌ی (-۴, ۱) و (۳, ۲) می‌گذرد.
پس:

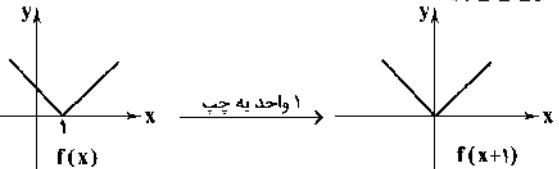
$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{-4 - 2}{1 - 3} = \frac{-6}{-2} = 3$$

$$y = mx + n \Rightarrow 2 = 3(1) + n \Rightarrow 2 - 3 = n \Rightarrow n = -1$$

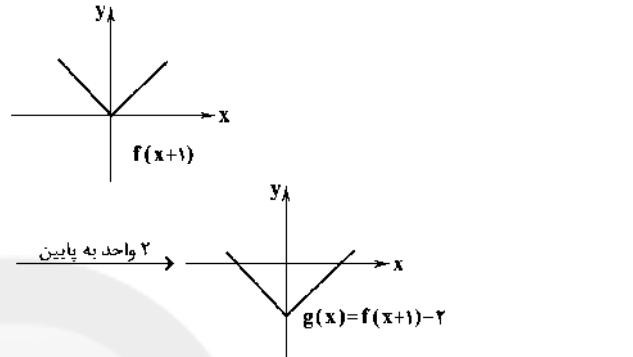
$$y = mx + n \Rightarrow y = 3x - 1$$

پس ضابطه‌ی این دنباله به صورت $y = 3n - 1$ است. جمله‌ی پانزدهم $a_{15} = 3(15) - 1 = 45 - 1 = 44$ است. دنباله برابر است با:

(۸) ابتدا نمودار تابع $f(x)$ را یک واحد به سمت چپ می برویم:

حال می خواهیم نمودار تابع $g(x) = f(x+1) - 2$ را رسم کنیم که کافیست نمودار $f(x+1)$ را دو واحد به سمت پایین منتقل دهیم تا به شکل نمودار گزینه‌ی (۴) برسیم:

(۹) ابتدا تابع $2f$ را تشکیل می دهیم:
 $2f = \{(1, 6), (2, 8), (4, 10), (3, 12)\}$

تابع g به صورت زیر است:

$$g = \{(2, -1), (5, 2), (-1, 1), (4, -2)\}$$

$$D_{2f+g} = D_{2f} \cap D_g = \{2, 4\}$$

$$2f + g = \{(2, 8+(-1)), (4, 10+(-2))\} = \{(2, 7), (4, 8)\}$$

(۱۰)

$$\left. \begin{array}{l} \text{میانگین شماره‌ی روزها} \\ = \frac{1+2+3+4+5}{5} = \frac{15}{5} = 3 \end{array} \right\}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{میانگین دما} \\ = \frac{32+39+43+38+43}{5} = \frac{200}{5} = 40 \end{array} \right\}$$

(۱۱) نقطه‌ی میانگین

معادله‌ی خط بین نقطه‌ی میانگین و نقطه‌ی انتهایی یعنی نقطه‌ی (۵, ۴۳) را می‌بلایم:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{43 - 40}{5 - 3} = \frac{3}{2}$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 40 = \frac{3}{2}(x - 3)$$

حال عدد ۶ را جایگزین می کنیم:
 $\frac{x=6}{y-40=\frac{3}{2}(6-3)}$

$$\Rightarrow y = \frac{3}{2}(3) + 40 = \frac{4}{5} + 40 = \frac{44}{5}$$

(۱۱) برای رسم هر وتر، دو نقطه لازم است. پس:

$$\binom{n}{2} = 45$$

$$\frac{n!}{(n-2)!2!} = 45 \Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-2)!2!} = 45$$

$$\Rightarrow n(n-1) = 90 \Rightarrow n^2 - n - 90 = 0 \Rightarrow (n+9)(n-10) = 0$$

$$\left\{ \begin{array}{l} n+9=0 \Rightarrow n=-9 \\ n-10=0 \Rightarrow n=10 \end{array} \right.$$

(۱۱)

اقتصاد

حل ویدئویی سوالات این درجه را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید

پاسخ دوازدهم انسانی

۱۲۴ (الف) در قیمت ۱۰۰۰ تومان اگرچه تولید کننده ۲۵ واحد کالا تولید و عرضه کرده اما به دلیل گران بودن کالا فقط ۵ واحد تقاضا بوده که همان ۵ واحد به فروش می‌رسد.

$$\text{تومان} = ۵۰۰۰ \times ۵ = ۱۰۰۰۰ \text{ (واحد)}$$

ب) در قیمت ۱۰۰۰ تومان میزان پرداختی مصرف‌کننده برابر با درآمد تولید کننده است، زیرا از ۲۵ واحد کالا تولید شده ۵ واحد توسط مشتری خردباری شده است.

$$\text{تومان} = ۵۰۰۰ \times ۵ = ۱۰۰۰۰ \text{ (واحد)}$$

ج) قیمت ۴۰۰ تومان کمتر از قیمت تعادلی است. پس کمبود عرضه (یا مازاد تقاضا) داریم:

$$\text{میزان عرضه} - \text{میزان تقاضا} = \text{کمبود عرضه در قیمت} ۴۰۰ \text{ تومان}$$

$$= ۲۰ - ۱۰ = ۱۰ \text{ (واحد)}$$

۱۲۵ اصل ۴۶ بیان می‌کند: هرگز مالک حاصل کسب و کار مشروع خوبیست و هیچ‌کس نمی‌تواند به عنوان مالکیت نسبت به کسب و کار خود، امکان کسب و کار را از دیگری سلب کند - اصل ۴۷ بیان می‌کند: مالکیت شخصی که از راه مشروع باشد، محترم است و ضوابط آن را قانون معین می‌کند.

۱۲۶ (الف) از آن جاکه مهندسین تازه فارغ‌التحصیل شده و افراد ترفیع رتبه یافته و ۲ میلیون افراد مشغول به کار مجموعاً ۴ میلیون یعنی ۴۰٪ از کل افراد جامعه را تشکیل می‌دهند، افراد دیگری شرایط اشتغال به کار را دارا نیستند. پس باید همین سه گروه را بررسی کنیم:

۱- مهندسین تازه فارغ‌التحصیل شده با این که شرایط کار مهیا است، ولی به دلایل شخصی حاضر به انجام کار و شاغل شدن نمی‌باشند.

۲- افراد ترفیع رتبه یافته نیز به دلیل مهیا نبودن شرایط شغل جدید موقتاً بیکار هستند.

۳- افرادی که با حقوق مکلفی مشغول به کار هستند.

پس این جامعه در وضعیت اشتغال کامل به سر می‌برد.

ب) چون پیشگیری بهتر از درمان است، دولت سعی می‌کند از بیکار شدن افراد شاغل جلوگیری کند. برگزاری دوره‌های آموزش ضمن خدمت و مهارت‌افزایی حین کار و اعطای یارانه‌های تولید از جمله راهکارهای پیشگیری از افزایش بیکاری است.

۱۲۷ (الف) ایران و اقتصاد آن به دلیل وسعت و پهناوری جغرافیایی، برخورداری از منابع طبیعی و قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی و تلاقی سه قاره‌ی آسیا، اروپا و آفریقا از دوران باستان جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد جهان داشته است.

ب) اقتصاد ایران در سال‌های قبل از ۱۳۰۰ ه. ش: نبودن برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری اقتصادی، اعطای امتیازها به شرکت‌ها و کشورهای استعماری و ... صدمات جدی بر ساختار اقتصاد ایران وارد کرد. محدود حرکت‌های مذهبی و ملی مثل تأسیس شرکت اسلامیه و تحریم کالاهای خارجی متأسفانه در اقتصاد ایران اثربخش نبود.

ج) فصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که شامل اصول چهل و سوم تا پنجم و پنجم می‌شود با عنوان اقتصاد و امور مالی به مسائل اقتصادی کشور پرداخته و چارچوب کلی نظام اقتصادی مطلوب خود را ترسیم کرده است.

۱۱۸ (۲) اعداد خواسته شده عبارتند از: ۹۹۶، ۱۰۴, ۱۰۸, ..., ۱۰۰. یک دنباله‌ی حسابی با $a_1 = ۱۰۰$ و $d = ۴$. $a_n = ۹۹۶$ داریم که ابتدا باید تعداد جملات را حساب کنیم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow ۹۹۶ = ۱۰۰ + (n-1) \times ۴$$

$$\Rightarrow ۹۹۶ - ۱۰۰ = ۴(n-1) \Rightarrow ۸۹۶ = ۴(n-1)$$

$$\Rightarrow n-1 = ۲۲۴ \Rightarrow n = ۲۲۵$$

حال با استفاده از فرمول $S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n)$ ، مجموع جملات را حساب می‌کنیم:

$$S_{225} = \frac{225}{2}(100 + 996) = \frac{225}{2}(1096) = 225 \times 548 = 123300$$

۱۱۹ (۴) ابتدا نوع دنباله را مشخص می‌کنیم:

$$a, b, c \xrightarrow{\text{دباله‌ی حسابی}} 2b = a+c$$

$$\frac{1}{16}, \frac{1}{8}, \frac{1}{4} \xrightarrow{\text{دباله‌ی حسابی}} 2(\frac{1}{4}) = \frac{1}{4} + \frac{1}{16} \Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{1}{4} + \frac{1}{16}$$

تساوی نادرست است، پس دنباله حسابی نیست.

$$a, b, c \xrightarrow{\text{دباله‌ی هندسی}} b = ac$$

$$\frac{1}{16}, \frac{1}{8}, \frac{1}{4} \xrightarrow{\text{دباله‌ی هندسی}} (\frac{1}{4})^2 = \frac{1}{4} \times \frac{1}{16} = \frac{1}{64}$$

تساوی درست است، پس دنباله هندسی می‌باشد.

پس تعداد جملات را مشخص می‌کنیم:

$$a_1 = \frac{1}{16}, r = \frac{1}{4} = \frac{1}{4} = 2, a_n = 32, n = ?$$

$$a_n = a_1 \times r^{n-1} \Rightarrow 32 = \frac{1}{16} \times (\frac{1}{4})^{n-1} \Rightarrow 32 = \frac{2^{n-1}}{16}$$

$$\Rightarrow 2^{n-1} = 32 \times 16 \Rightarrow 2^{n-1} = 2^5 \times 2^4 \Rightarrow 2^{n-1} = 2^9$$

$$\Rightarrow n-1 = 9 \Rightarrow n = 10$$

حال مجموع جملات را می‌یابیم:

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_{10} = \frac{1}{16} \times \frac{1-2^{10}}{1-2} = \frac{1}{16} \times \frac{1-1024}{-1} = \frac{1}{16} \times \frac{-1023}{-1} = \frac{1023}{16}$$

$$(\frac{1}{16})^{-1} = 32^8 = (2^5)^8 = 2^{40} = 2^m \Rightarrow m = 40$$

۱۲۰

اقتصاد

۱۲۱ (۲) اشتغال کامل یکی از اهداف دولت در عرصه‌ی اقتصاد می‌باشد، ولی این به معنای صفر بودن نرخ بیکاری نیست، چراکه برخی افراد حاضر به کار نیستند (بیکاری داوطبلانه) و برخی دیگر نیز در حال جایه‌جایی از کاری به کار دیگر (بیکاری اصطکاکی) هستند.

۱۲۲ (۱) اداره‌ی کل خزانه‌داری در وزارت اقتصاد و امور دارایی است و مدیر کل آن را وزیر اقتصاد تعیین می‌نماید.

۱۲۳ (۴) مالیات بر فروش، مالیاتی غیرمستقیم است که در مرحله‌ی خرده‌فروشی از مصرف‌کننده‌ی کالا به صورت جدا از قیمت کالا دریافت می‌شود.

۱۲۲ (الف) فرادرادی که به موجب آن، بانک سرمایه را تأمین می‌کند و طرف دیگر با آن به تجارت می‌پردازد و در نهایت سود سرمایه بین بانک و طرف دیگر تقسیم می‌شود، مصاریه نام دارد.
ب) کالایی که در نهایت این فرآیند به دست می‌آید، پارچه و یک کالای واسطه‌ای می‌باشد.

۱۲۳ (الف) دلیل اهمیت مقدار تولید کالا و خدمات بیانگر قدرت و توان اقتصادی جامعه، سطح رفاه و درآمد اعضای جامعه، میزان پسانداز و سرمایه‌گذاری و امکان پیشرفت آن جامعه در آینده است.
ب) ارزش کالاهای واسطه‌ای در محاسبه تولید کل جامعه با شاخص‌های تولید داخلی و تولید ملی منظور نمی‌شود.
ج) با توجه به اطلاعات، مسئله را حل می‌کنیم.

سال دوم	سال اول	سال تولید کل
۱۵۳	۱۱۸	قیمت جاری
۱۲۸	۱۱۸	قیمت واقعی

$$\text{میلیون دلار } ۳۵ - ۱۱۸ = ۱۵۳ - ۱۱۸ = \text{افزایش کل تولید در سال دوم} \\ \downarrow \\ \text{قیمت سال پایه (قیمت جاری سال دوم)}$$

$$\text{میلیون دلار } ۲۵ - ۱۲۸ = ۱۵۳ - ۱۲۸ = \text{افزایش قیمت تولید در سال دوم (تورم)} \\ \downarrow \\ \text{قیمت واقعی سال دوم (قیمت جاری سال دوم)}$$

$$\text{میلیون دلار } ۱۰ - ۱۱۸ = ۱۲۸ - ۱۱۸ = \text{افزایش میزان تولید در سال دوم (رشد)} \\ \downarrow \\ \text{قیمت سال پایه (قیمت واقعی سال دوم)}$$

بنابراین از ۳۵ میلیون دلار افزایش تولید کل در سال دوم ۱۰ میلیون دلار آن ناشی از افزایش میزان تولید (یعنی رشد) و ۲۵ میلیون دلار آن ناشی از افزایش قیمت‌ها (یعنی تورم) است.

۱۲۴ (الف) عواملی که در گذشته مانع گسترش تجارت بین‌الملل شدند، عبارتند از:

- (۱) موانع قانونی، ناامنی و ضعف دولتها
- (۲) هزینه‌های تجارت

یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به منابع و عوامل تولید از دلایل روی آوردن کشورها به تجارت بین‌الملل می‌باشد.

ب) تاجر یا بازرگان به کسی اطلاق می‌شود که شغلش خرید محصولات در مرکز تولید و فروش آن در بازارها و مناطق مصرف بین‌المللی است.
ج) هرگاه توان تولیدی یک کشور را نسبت به خودش و در همان کشور مورد بررسی قرار دهیم، در واقع مزیت نسبی را مورد مطالعه قرار داده‌ایم، مثلاً زمانی که می‌گوییم در ایران تولید چرم نسبت به تولید لوازم برقی دارای مزیت است، همین مورد را بررسی کردہ‌ایم.

۱۲۵ نرخ مالیاتی مورد استفاده، نرخ تصاعدی طبقه‌ای است، پس مطلوب الگوی این نرخ، میزان مالیات ماهیانه را محاسبه می‌کنیم.

فرآیند محاسبه‌ی مالیات ماهیانه

$$\left\{ \begin{array}{l} A \rightarrow \text{معاف} \\ B \rightarrow ۲,۵۰۰,۰۰۰ - ۱,۲۰۰,۰۰۰ = ۱,۳۰۰,۰۰۰ \\ C \rightarrow ۴,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۵۰۰,۰۰۰ = ۱,۵۰۰,۰۰۰ \\ D \rightarrow ۴,۹۵۰,۰۰۰ - ۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۹۵۰,۰۰۰ \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \Rightarrow ۱,۳۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱}{۱۰۰} = ۱۳,۰۰۰ \\ \Rightarrow ۱,۵۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲}{۱۰۰} = ۳۰,۰۰۰ \\ \Rightarrow ۹۵۰,۰۰۰ \times \frac{۳}{۱۰۰} = ۲۸۵,۰۰۰ \end{array} \right. \\ \text{تومان } ۷۱۵,۰۰۰ = A + B + C + D = \text{مالیات}$$

۱۲۸ (الف) نکته، در جدول دهک‌ها همیشه هر دهک برابر با دهک قبلی یا بیشتر از آن و برابر با دهک بعدی یا کمتر از آن می‌باشد.

نکته؛ مجموع تمامی دهک‌ها در جدول دهک‌ها همیشه برابر 100 می‌باشد.

$$(ب) \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{۱۸}{۶} = ۳ = \text{شاخص توزیع درآمد (دهک‌ها)}$$

ج) درصد پردرآمد جامعه سهمی برابر با ۳۲% را می‌توانند به خود اختصاص دهند:

$$18 + 14 = ۳۲$$

۱۲۹ (الف) در جمهوری اسلامی ایران به موجب اصل ۵۲ قانون

اساسی، بودجه‌ی سالانه کشور توسط دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌شود.

ب) اگرچه بودجه‌ی یکی از اهرم‌های قوی هدایت اقتصاد جامعه است، تصویب آن به تنهایی کفایت نمی‌کند و مجلس شورای اسلامی که تصویب‌کننده‌ی بودجه است، باید بر اجرای آن نیز نظارت کند.

ج) لایحه‌ی بودجه‌ی ابتداء در گیمسیون بودجه‌ی مجلس مورد بررسی قرار می‌گیرد، سپس در جلسه‌ی علنی مجلس مطرح می‌شود.

د) در پایان سال پس از اجرای بودجه، تفاوت ارقام پیش‌بینی شده با مخارج واقعی تحقیق‌بافته و درآمدهای واقعی وصول شده در سندي به نام «تفصیل بودجه» مشخص می‌شود.

۱۳۰ در صورت مسئله عنوان شده سود حسابداری برابر 65 میلیون

تومان است، یعنی برای محاسبه‌ی هزینه‌های تولید فقط هزینه‌های مستقیم را در نظر گرفته پس:

$$+ \text{خرید مواد اولیه} + \text{حقوق} + \text{اجاره} = \text{هزینه‌های مستقیم}$$

$$\text{هزینه‌ی آب و برق و ...} + \text{هزینه‌ی استهلاک}$$

$$\text{میلیون تومان } ۱۲ + ۱۵ + ۲۰ + ۵ + ۶ = ۵۸ = \text{هزینه‌های مستقیم}$$

ج) برای محاسبه‌ی درآمد از فرمول زیر استفاده می‌کنیم:

$$\text{سود حسابداری} + \text{هزینه‌های مستقیم} = \text{درآمد}$$

$$\text{میلیون تومان } ۵۸ + ۶۵ = ۱۲۳ = \text{درآمد}$$

الف) تومان $۲۴۶,۰۰۰ = \frac{۱۲۳,۰۰۰,۰۰۰}{۵۰۰} = \text{درآمد}$ قیمت هر واحد کالا برای محاسبه‌ی سود ویژه از این فرمول استفاده می‌کنیم:

(مجموع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم) - درآمد = سود ویژه

$$\text{میلیون تومان } ۵۵ = ۱۲۳ - (۵۸ + ۶۵) = ۱۲۳ - ۱۲۳ = \text{سود ویژه}$$

یادآوری؛ گاهی نمی‌توان به ترتیب خواسته شده در مسئله پاسخ‌ها را محاسبه کنیم مثل اینجا که اول قسمت «ج» بعد «الف» و «نهایتاً ب» را محاسبه کردیم.

۱۳۱ (الف) دولت، شهرداری‌ها و شرکت‌های دولتی و خصوصی به منظور تأمین اعتبار طرح‌های توسعه‌ای و عمرانی در کشور اوراق مشارکت منتشر می‌کنند.

ب) براساس فقه اسلامی، هر نوع دریافت پول اضافی از وام‌گیرنده، ربا تلقی می‌شود و حرام است.

- ۱- سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌های تولیدی و عمرانی
- ۲- سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از طریق راههای کسب درآمد برای بانک‌ها
- ۳- اعطای تسهیلات مالی به اشخاص

- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- (۲) واژگان قافیه: «پود» و «گشود» / حروف قافیه: «ود» (مصطفت + صامت) / قاعده: (۲)
- (۳) واژگان قافیه: «جلیل» و «جیریل» / حروف قافیه: «بیل» (مصطفت + صامت) / قاعده: (۲)
- (۴) واژگان قافیه: «جنین» و «زمین» / حروف قافیه: «بن» (مصطفت + صامت) / قاعده: (۲)

۱۴۹: برورسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) گه جانب خوابش کشی، گه سوی اسبابش کشی / گه جانب شهر بقا، گه جانب دشت فنا
- (۲) بر خواجه‌ی روی زمین بگشاد از گردون گمین / تیری زدش کز زخم او همچون کمانی شد دوتا
- (۳) ای عقل کلّ ذوق‌نون، تعلیم فرما یک فسون / کز وی بخیزد در درون، رحمی نگارین بار را

۱۵۰:

فولون	فولون	فولون	فولون	فولون
-	-	-	-	-
فولون	فولون	فولون	فولون	فولون
-	-	-	-	-
فولون	فولون	فولون	فولون	فولون

۱۵۱:

بلند بودن هجای پایان مصراج (و)	به کار بردن فاعلان	تغیر کیتیت مصوت کوتاه به بلند (ر)
↓		
دست	ف	ز
-	ل	ل
ش	نی	ن
-	د	د
↑		
ابدال (و)	فعلان	فعلان

نکته: ماندمی خالص ماهیانه، باقی ماندمی درآمد فرد پس از کسر مالیات می‌باشد.

مالیات ماهیانه - کل درآمد ماهیانه = ماندمی خالص ماهیانه
= ۴,۹۵۰,۰۰۰ - ۷۱۴,۰۰۰ = ۴,۲۳۵,۰۰۰

$$\frac{۱}{۲} \times ۴,۲۳۵,۰۰۰ = ۲,۱۱۷,۵۰۰ : \text{سرماهه‌گذاری خالص}$$

$$\Rightarrow ۲,۱۱۷,۵۰۰ \times \frac{۲۲}{۱۰۰} = ۴۶۵,۸۵۰$$

علوم و فنون ادبی:

- (۱) کم شدن به کارگیری حرف نشانه «تر» در کنار مفعول، ویزگی زبانی سبک عراقی است، نه خراسانی.

۱۳۷: برورسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) حسن آمیزی
(۲) اسلوب معادله
(۳) حسن تعامل

(۲) «فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی» یکی از ویزگی‌های فکری سبک عراقی است که در همه‌ی گزینه‌ها، به جز گزینه (۲) دیده می‌شود.

(۳) در سایر گزینه‌ها به ترتیب «قالی»، «تندباد» و «تبخال» از واژه‌های رایج در مضمون‌سازی‌های سبک هندی هستند.

(۴) عبارت گزینه (۳) از ویزگی‌های زبانی نظر دوره‌ی بینلری است.

(۵) حوزه‌ی مضمونی بیت‌های سؤال، توجه به کارگران و ضعیفان است. ابوالقاسم لاهوتی و فخری بزدی از شاخص‌ترین شاعران این حوزه‌اند.

(۶) عبارت «هفت اقلیم» در گزینه (۴) یادآور اثری است به همین نام از امین‌احمد رازی، با نثر مرسل که در دوره‌ی هندی و با موضوع زندگی نامه نوشته شده است.

(۷) عبارت گزینه (۴) با نثر معاصر بعد از انقلاب مناسب‌تر است. تفکر انسان‌گرایانه (اومنیسم) که در آثار قبل از انقلاب وجود داشت، گاهی در برخی از آثار بعد از انقلاب به گونه‌ای کمزونگ مشاهده می‌شود.

(۸) تمام عبارت‌های نوشته شده در برابر شخصیت‌های ادبی درست‌اند.

(۹) شعر سؤال (بخش آغازین منظومه‌ی «افسانه») سروده‌ی نیما یوشچ، پدیدآورنده‌ی اثر ققنوس است.

(۱۰) موضوع کتاب «محالل المؤمنین»، زندگی نامه است.

(۱۱) سبک‌شناسی - تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایوان: محمدتقی بهار / دید و بازدید - زیارت: جلال آل احمد / سنت و نوآوری در شعر معاصر - دستور زبان عشق: قیصر امین‌بور / ظهور - سفر ششم: علی مؤذنی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱۲) داستان باستان: میرزا حسن خان بیدع / سه‌تار: جلال آل احمد / ظهر روز دهم: قیصر امین‌بور / ملاقات در شب آتفابی: علی مؤذنی

(۱۳) تاریخ تپوز نظم فارسی: محمدتقی بهار / خسی در میقات: جلال آل احمد / در کوچه‌ی آفتاب: قیصر امین‌بور / دوکبوتر دو پنجه‌هه یک پرواز: سیدمهدی شجاعی

(۱۴) تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی / ارزیابی شتابزده: جلال آل احمد / تنفس صبح: قیصر امین‌بور / کشتنی پهلوگرفته: سیدمهدی شجاعی

(۱۵) واژگان قافیه: «خوف» و «طوف» / حروف قافیه: «ث وف»

(۱۶) (مصطفت + صامت + صامت) / قاعده: (۲)

۱۶ | علوم و فنون ادبی

حل ویدئویی سوالات این دخچه را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم انسانی

تغییر کیمیت مصوت کوتاه به بلند (۲)												تغییر کیمیت مصوت کوتاه به بلند (۳)											
تغییر کیمیت مصوت کوتاه به بلند						حذف همزة						تغییر کیمیت مصوت کوتاه به بلند (۴)						حذف همزة (۵)					
فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن		
زن	چنگ	ز	و	ا	ز	ب	ر	د	م	ت	س	-	-	-	-	-	-	ه	ج	د	ه	-	-
-	ع	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	-	-	-	-	-	-	ع	ل	ل	ل	-	-
ساز	ب	ما	د	می	د	ش	ب	ش	م	ش	س	بر	را	ز	س	-	-	ل	ل	ل	ل	-	-
فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن
بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای	بلند بودن هجای
پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح	پایان مصراح

اختیارات وزنی: ۶ / اختیارات زبانی: ۴

۱۵۲ | تقطیع گزینه‌ی (۲):

تغییر کیمیت مصوت کوتاه به بلند												تغییر کیمیت مصوت بلند به کوتاه											
تغییر کیمیت مصوت کوتاه به بلند						حذف همزة						تغییر کیمیت مصوت کوتاه به بلند						تغییر کیمیت مصوت بلند به کوتاه					
فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن		
بوح	ص	ه	گا	گا	ب	د	ه	د	س	ل	د	در	م	ش	خ	ای	گ	د	س	ت	ز	-	-
-	ل	ل	-	-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	-	-	-	-	-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	-
ساز	د	د	عو	زا	د	د	ب	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د
فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن

۱۵۳ | تقطیع گزینه‌ی (۳):

تغییر کیمیت مصوت کوتاه به بلند												تغییر کیمیت مصوت کوتاه به بلند											
تغییر کیمیت مصوت کوتاه به بلند						حذف همزة						تغییر کیمیت مصوت کوتاه به بلند						تغییر کیمیت مصوت کوتاه به بلند					
فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن			فعالاتن		
شاخ	ث	ه	ما	ر	ر	ب	ن	ب	ب	ب	ب	بر	گ	بر	ش	ز	ن	ر	ک	ل	ز	-	-
من	دا	دا	من	دا	دا	ن	ش	ش	ش	ش	ش	م	ج	ج	ش	گو	ر	ل	ل	ل	ل	ل	-
ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal	ابdal
فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	فعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در این بیت اختیار ابدال به کار نرفته است.

(۲) در این بیت اختیار ابدال به کار نرفته است.

(۳) در این بیت تنها در هجای نهم مصراح دوم، یک بار از این اختیار استفاده شده است.

۱۶۷) ترجمه کلمات مهم: ما: آن چه که / یقین به انسان: انسان به

آن می پردازد، انسان انجامش می دهد / ایوم: امروز

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها،

۱) «هر آن چه» نادرست است. «حیة الطبيعة؛ زندگی طبیعت» ترکیب اضافی است.

۲) «الیوم» صفت برای «الإنسان» نیست، زیرا «الإنسان» مرفوع است، اما روی «الیوم» فتحه آمده است، پس نمی تواند صفت آن باشد، «تهدیداً» مفعول

مطلق تأکیدی است نه نوعی.

۳) «حیة الطبيعة» ترکیب اضافی است، «تهدیداً» که مفعول مطلق تأکیدی است، در ترجمه لحاظ نشده است.

۱۶۸) ترجمه کلمات مهم: إیال: ببرهیز / أکذب: دروغترین /

معتمداً علیه: با تکیه بر آن

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها،

۱) «سوء» معادلی در عبارت ندارد، «حدیث: سخن» مفرد است.

۲) «أکذب: دروغترین» اسم تفضیل است، «أی عمل: هیج کاری».

۳) «إیال» باید به صورت «ببرهیز» ترجمه شود، «سوء» معادلی در متن ندارد، «أکذب» اسم تفضیل است، «أی عمل: هیج کاری».

۱۶۹) ترجمه کلمه مهم: يَخْدُرُ: هشدار می دهد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها،

۱) «استفاده می کند» در عبارت وجود ندارد.

۲) «صدای این حیوان خاص است» با عبارت هماهنگ نیست، «الخطير» سرفه است.

۳) «صوت: صدایی» نکره است، «يَخْدُرُ» فعل معلوم است.

۱۷۰) ترجمه و بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) «کاذب: نزدیک بود»

ترجمه: اگر دعوت کافران به باطل نبود نزدیک بود مردم هدایت شوند!

۲) اسلوب «يا لَه مِنْ + ...» باید به این صورت ترجمه شود: عجب ...! (اسلوب تعجب)

ترجمه: ... عجب / چه شعر زیبایی

۳) «تجروحًا» حال برای «ضئیرها» است، نه «الآمّ» که مؤثر است.

ترجمه: مادر از کودکش در حالی که زخمی شده بود دفاع می کردا

۱۷۱) وقتی بعد از اسم اشاره، اسم «ال» دار می آید، باید به صورت «گروه اسمی» ترجمه شوند نه جدا: «هذا النفق: این تونل ...»

۱۷۲) ترجمه و بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) آبهای شور دریاها برای کشاورزی مناسب هستند (۴)

۲) زمانی که انسان نوجوان می شود، اندکاندک توانایی هایش کم می شودa (۴)

۳) مس در ساخت سیمه های برق مورد استفاده قرار می گیرد a (۴)

۴) در مدارس زبان عربی عامیانه را باید می گیریم a (۴)

۱۷۳) «تفقیت: تجاوز کردی» با «خوبیت: ویران کردی» مترادف نیست

ترجمه سایر گزینه‌ها،

۱) «مرصوص: محکم» = «محکم؛ محکم»

۲) «السمع: اجازه» = «الإذن: اجازه»

۳) «أهون: پستتر» = «أحقر: پستتر»

۱۶۱) کنایه: عنان چیزی را از دست دادن کنایه از اختیار آن را از

دست دادن / باد در دست داشتن کنایه از بی بهره ماندن

جناس تام: باد (اول و سوم، هوا) و باد (دوم، فعل دعایی)

جناس ناقص: باد و داد

واژه آرایی: باد (جریان هوا) / دست

استعاره با ذکر مشبه: عنان باد (اضافه ای استعاری)

۱۶۲) حسن آمیزی (بیت «د»): همت خشک

حسن تعلیل (بیت «الف»): دلیل به ساحل آمدن کف، سبکسری اوست.

کنایه (بیت «ب»): دست و دل از کار رفتن کنایه از بی اختیاری و بی قراری / دست

یار به دوش کسی حمایل بودن به تعبیری کنایه از وصال یار

ایهام (بیت «ه»): افتادگان: ۱- زمین خوردگان ۲- اشخاص فروتن

تشبیه فشرده (بیت «ج»): میخانه دل (اضافه ای تشبیهی)

۱۶۳) بررسی آرایه‌ها،

تناقض: این که سپر انداختن سپر باشد.

کنایه: سپر انداختن کنایه از تسلیم شدن

تشبیه فشرده: تیر حواتد (اضافه ای تشبیهی) / سپر انداختن، سپر است.

جناس ناقص اختلافی: است، دست

۱۶۴) مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): تقدیرگرایی و

اعتقاد به قسمت

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) ملاک، عنایت معشوق است.

۲) حال عاشق را تنها عاشق درک می کند.

۳) آرامش بخش بودن عشق / زلف معشوق جایگاه آرام گرفتن دل عاشق است.

۱۶۵) مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): میل بازگشت به اصل

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) توصیه به خوش باشی

۲) بلاکشی عاشق

۳) بی تابی عاشقانه / یکی شدن وجود عاشق و معشوق

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست ترین و دقیق ترین جواب را در ترجمه یا مفهوم یا واژگان یا خوانش

كلمات مشخص کن (۱۷۵ - ۱۷۶):

۱۶۶) ترجمه کلمات مهم: قِيمٌ رَحْمَةٌ مِنَ اللَّهِ: پس به سبب [یا به برکت]

رحمتی از جانب خدا / لِنَت: نرم خو شدی، نرم شدی (این فعل ماضی است.) /

و لَوْكَنَت: و اگر بودی / قَظَاء: تدخو / لَانفَضُوا: قطعاً پراکنده می شدند

لَكْتَه: در ساختار شرطی «لَوْ + فعل ماضی + ... + لَـ + فعل ماضی» فعل

شرط و جواب شرط به صورت ماضی ترجمه می شوند.

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها،

۱) لِنَت: ماضی است؛ این جا فعل شرط و جواب شرط باید به صورت ماضی

ترجمه شوند، «لَـ: قطعاً، بی گمان» ترجمه نشده است.

۲) ساختار عبارت عربی با این ترجمه متفاوت است، «گَنَت: بودی» نه

«می کردی»، «خَوْلَك» ترجمه نشده است.

۴) «انفَضُوا: پراکنده می شدند»؛ با نگاه به صیغه فعل و علامت آن هم می توانیم

بی به اشتباه بودن این ترجمه ببریم؛ پراکنده می ساختی «صیغه «مفرد مذکور

مخاطب» است که در ماضی حتماً باید آخرش «سَّ» بیاید. به علاوه «هَم»:

آن ها» هم که وجود ندارد.

تاریخ | ۱۹

حل ویدئوی سوالات این دفرجه را در
برایت DriQ.com مشاهده کنید

پاسخ دوازدهم انسانی

۱۸۲ **۳** بعد از «غُشت» نه اسم ظاهر آمده است و نه ضمیر باز؛ بنابراین نائب فاعل ضمیر مستتر است.

- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- ۱) «الماء» نائب فاعل از نوع اسم ظاهر است.
  - ۲) ضمیر «ا» در «فُتلا» نائب فاعل است.
  - ۳) «اسم» نائب فاعل است.

۱۸۳ **۴** «صحیحًا» خبر «لیس» است و نمی‌تواند حال باشد و «أبداً» قید زمان است.

- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- ۱) فَرِحَنَ ← حال
  - ۲) وَأَتَّ تَعْلَمَ ← جملة حالیه
  - ۳) وَائِفَةً ← حال

۱۸۴ **۱** **بررسی گزینه‌ها:**

- ۱) در این گزینه دو مفعول مطلق آمده است، «توبه» مفعول مطلق نوعی و «ندام» تأکیدی است.

۲) در این عبارت هر دو «اجتهاداً، نیلاً» مفعول مطلق تأکیدی هستند.
۳) در این گزینه دو مفعول مطلق «اصطداماً» و «جرحاً» آمده است که هر دو نوعی هستند.

۴) در این گزینه فقط یک مفعول مطلق «فرحاً» آمده است و تأکیدی است.

دققت کنید، استقبالاً» خبر «کان» است، نه مفعول مطلق.

بنابراین در گزینه (۱) مفعول مطلق‌های متوجه تری آمده است.

۱۸۵ **۱** ترجمه عبارت سؤال: «دوست من؛ در این دنیا فقط انسان بزرگ تواضع می‌کند». در این عبارت «صدیق» منادا است. در سایر گزینه‌ها «صدیق» مبتدا است.

ترجمه و بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) ترجمه: دوست من دانشجویی ممتاز در دانشگاه تهران است.

۳) ترجمه: دوست من در این دوره از مسابقات شرکت کرد.

«شارکه» فعل مضاری و از صیغه مفرد مذکور غایب است.

۴) ترجمه: دوست من پس از گوش دادن به این نصیحت‌ها متنبه شد.
«تبهه» مضاری است.

تاریخ

۱۸۶ **۱** به نظر برخی از زبان‌شناسان، منظومه‌های داستانی «درخت آسوریک» و «یادگار زریوان» که به خط و زبان پهلوی ساسانی، متعلق به قرن ۵ م. هستند، ابتدا به زبان پارتی سرووده شده‌اند.

۱۸۷ کورش فرمان داد تا ماجرای قتچ مسلح آمیز بابل را بر لوحی استوانه‌ای از گل زیس به زبان بللی بنویسد. این لوح که در سال ۱۸۷۹ م. ۱۲۵۸ ش. در بابل کشف شد، هم‌اکنون در موزه‌ی بریتانیا در لندن نگهداری می‌شود و به «منشور کورش» معروف است.

۱۸۸ **۱** رقبات دولت - شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان برای تسلط بر منطقه‌ی آسیای صغیر، موجب بروز کشمکش‌های طولانی و جنگ‌های بزرگی میان دو طرف در قرن ۵ ق.م. شد.

۱۸۹ **۱** استفاده از صدای طبل در آغاز حملات سپاه اشکانی معمولاً وحشت بسیاری در لشکر دشمن ایجاد می‌کرد و نظم آن‌ها را به هم می‌ریخت. سورنا سردار معروف اشکانی با همین روش هراس بزرگی در سپاه کراسوس رومی ایجاد کرد و در نبرد حران (۵۳ ق.م.) پیروز شد.

■■■ گزینه صحیح را در خوانش کلمات مشخص کن (۱۷۴ و ۱۷۵):

۱۷۴ **۲** **بررسی سایر گزینه‌ها:**

۱) با توجه به ضمیر «هم»، واژه «الملین» جمع مذکور سالم است ← «الملین»

۲) «سلیم» در امان باشند» درست است نه «سلیم؛ سلام کرد».

۳) «آل» مجرور به حرف جزء است ← «آل‌ستیهم»

۱۷۵ **۱** **بررسی سایر گزینه‌ها:**

۲) «العمل» نادرست است؛ چون اسم «آل» دار هرگز تنوین نمی‌گیرد

۳) «عملی» درست است؛ چون مجھول است. «یفتح» درست است؛ چون معلوم است.

۴) «یتقدّم» درست است؛ این فعل معلوم است.

■■■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۱۷۶ - ۱۷۸):

۱۷۶ **۲** **بررسی سایر گزینه‌ها:**

۱) «ربّ» منادا است.

۲) «تحمّل» ثلاثی مزید در باب «تفعیل» است (حَمَلَ، يَحْمِلُ، تَحمِيلٌ).

۳) «طاقة» اسم «لا»ی نفی جنس است.

۱۷۷ **۴** **بررسی سایر گزینه‌ها:**

۱) «الأسرى» خبر نیست؛ بلکه واپسی «مؤلاء» است.

۲) «يُعَالَوْنَ» مجھول است؛ بنابراین نائب فعل آن «و» است.

۳) «التجون» جمع مکسر است، نه جمع مذکور سالم.

۱۷۸ **۲** **بررسی سایر گزینه‌ها:**

۱) «يُنْقُطِعُ» قطع می‌شود «لازم است.

۲) «يَغْرُقُ» معلوم و «كُلَّ» فعل آن است.

۳) «الظلام» تاریکی «فرد است نه جمع مکسر.

■■■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۷۹ - ۱۸۵):

۱۷۹ **۳** سؤال از ما می‌خواهد فعلی را انتخاب کنیم که در ترجمه زمان آن تغییر می‌کند. در ساختار «لَمْ + فعل مضارع» فعل ظاهراً مضارع است اما از نظر معنایی، به صورت ماضی منفی ترجمه می‌شود «لَمْ تَصِلْ؛ تَرْسِيدْ»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «يَأْخُذُ» و «يُوْقَقُ» به عنوان شرط و جواب شرط به صورت مضارع می‌باشند.

۲) در عبارت «لَمْ» هست نه «لَمْ».

ترجمه: برای چه در سال گذشته برادرت زبان چینی را یاد گرفت؟

۴) «ما أَشَدَّتُ» به صورت ماضی منفی ترجمه می‌شود.

۱۸۰ **۳** نون و قایه هنگام اتصال ضمیر «ي؛ من» به فعل، میان فعل و ضمیر می‌آید. «ن» در «تُرْشَدِني»، نون و قایه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در «لا تَمَنَّى» حرف «ن» جزء خود فعل است؛ «مَنْ، يَمَنُ» (اصلاً معنای ضمیر «ي؛ من» هم در آن نیست).

۲) در «لَا تَكُونَ» هم «ن» جزء حروف اصلی فعل است؛ «كَانَ، يَكُونُ».

۴) در «لَمْ تَكُونِي» هم «ن» بعد از «لا» فعل آمده است، پس «لا»ی نفی

۱۸۱ **۲** در سایر گزینه‌ها «لا» نفی جنس است؛ چون بعد از «لا» یک جنس نیست. در سایر گزینه‌ها «لا» نفی جنس است؛ چون بعد از «لا» یک اسم بدون «ال» آمده که معنای «هیچ ... نیست» می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) به دستور وی، دفترخانه‌های شرعی تعطیل شدند.

(۲) عزاداری سیدالشہدا قدغن شد و از انجام پذیرفتن بسیاری از آداب مذهبی به شدت جلوگیری به عمل آمد.

(۳) دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی اکیداً منوع اعلام شد.

۲۰۰ (۴) طراحان کودتا از طریق اشرف پهلوی و نژال نورمن شوارتسکف آمریکایی، محمدرضا پهلوی را که در ابتدا در پذیرش کودتا مردد بود، مت怯اعد گردند که با کودتا موافقت کند.

جغرافیا

۲۰۱

(الف) به نظر می‌رسد وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است. ← تدوین فرضیه

(ب) عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج در دهه‌ی اخیر چیست؟ ← طرح سوال

ج) بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد. ← نتیجه‌گیری و ارائه‌ی پیشنهادها

۲۰۲ (۱) اگر سه نقطه‌ی کوه جفتگانی در خراسان رضوی، گردنه‌ی آوج در همدان و قله‌ی کوه بزمان یا خضر زنده در سیستان و بلوچستان را به یکدیگر وصل کنیم، مثلثی تشکیل می‌شود که سایر ناهمواری‌های کشور در آن قرار دارد.

۲۰۳ (۲) مهم‌ترین عامل ریزش برف و باران و تأمین آب در کشور، توده‌های هوایی مرتبط عربی است که در دوره‌ی سرد سال وارد کشور می‌شود. توده‌های هوایی مرتبط غربی، رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره‌ی سرما به داخل ایران منتقل و برف و باران به همراه دارد.

۲۰۴ (۱) در گذشته آمار جمعیت نقش مهمی در تصمیم‌گیری‌های برنامه‌ریزان داشت، اما اکنون در مطالعات جمعیتی، بررسی ساختمان یا ترتیب جمعیت از اهمیت خاصی برخوردار است.

۲۰۵ (۲) بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) در سال‌های اخیر حرکت جمعیت از شهرهای بزرگ به مکان‌های کوچک‌تر یا روستاهای آغاز شده است، این پدیده را شهرگریزی با مهاجرت معکوس می‌نامند.

ج) نقش شهر «پیرانشهر»، نظامی و «بیشاپور»، ارتباطی بود.

۲۰۶ (الف) بیان لوت در بین بخش‌هایی از استان‌های خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان و کرمان واقع شده است.

(ب) قوم پشتو در کشورهای افغانستان و پاکستان گستردۀ شده است.

۲۰۷ (۲) بررسی عبارت‌های نادرست:

ج) هوای گرم و سیک بالا می‌رود و هوای نسبتاً سرد و سنتگین پایین می‌رود و باعث ایجاد باد می‌شود.

(د) به مرکز کم‌فشار، سیکلون و به مرکز پرفشار، آنتی‌سیکلون می‌گویند.

۲۰۸ (۳) در کوهستان‌ها با توجه به شرایط آب و هوایی و جنس سنتگها، پیوسته هوازگی فیزیکی (مکانیکی) و شیمیایی رخ می‌دهد.

۲۰۹ (۱) نفتا ← امریکای شمالی و مرکزی

اكو ← آسیای غربی

۱۹۰ (۳) در زمان پادشاهی قباد یکم، حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد. در پیان دوران قباد، با هدایت خسرو، پسر و جانشین او، مزدک به مناظره‌ای ساختگی دعوت شد که در پیان آن، به همراه تعدادی از هودارانش به قتل رسید.

۱۹۱ (۴) در آستانه‌ی ظهور اسلام، تعدادی از قبیله‌های عرب به دین‌های یهودیت و مسیحیت گرویده بودند. برخی از یهودیان ساکن یشرب و معدودی از مسیحیان مستقر در نجران از آن جمله‌اند.

۱۹۲ (۱) کشفیات جغرافیایی کشورهای اروپایی در دوره‌ی رنسانس در حوزه‌ی اقتصادی بیشترین تأثیر را بر جای گذاشت.

۱۹۳ (۲) نقاش بزرگی به نام آثار اساسی با طرح‌ها و نوادری‌های بی‌نظیر، مکتب اصفهان را پایه‌گذاری کرد.

۱۹۴ (۲) شهرها مانند دوران پیش از آن، از سه بخش کهندز (ارگ)، شهرستان (شاستان) و شهر بیرونی (ربض) تشکیل می‌شد، با این تفاوت که شهر بیرونی در دوره‌ی سلجوقی بیش از ادوار پیشین گسترش یافت. این اتفاق به دلیل رشد تجارت و افزایش جمعیت شهرها رخ داد. همراه با این تحول، عناصر شهر اسلامی مانند مسجد و بازار به شهر بیرونی منتقل شدند و در کنار هم قرار گرفتند.

۱۹۵ (۴) گرچه در ظاهر چنین به نظر می‌رسد که احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها، علت اصلی مخالفت و دشمنی آنان با اسلام بوده است؛ اما با بررسی دقیق تر شواهد و مدارک متوجه می‌شویم که علل و عوامل مهم‌تر دیگری در این موضوع دخالت داشته است. برخی آیات قرآن بیانگر آن است که مشرکان مکه از آن بیم داشتند که در صورت پیروی از اسلام، موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر متزلزل شود (مورد الف) و بازگانان قریش از سود هنگفتی که از تجارت با سرزمن‌های دور و نزدیک کسب می‌کردند، محروم بمانند علاوه بر آن، وقابت‌های قبیله‌ای و حсадت طایفه‌ای (مورد د) را نیز نمی‌توان در دشمنی با رسول خدا در مکه نادیده گرفت.

۱۹۶ (۱) از فردای پیروزی انقلاب اسلامی، دولت موقف به ریاست مهندس مهدی بازگان برای استقرار نظام سیاسی جدید، کارهای مهمی انجام دادند.

۱۹۷ (۴) جبهه‌ی ملی و نهضت آزادی در جاری‌بود قانون اساسی به مبارزات خود ادامه می‌دادند. هیئت‌های مؤتلفه‌ی اسلامی، حزب ملل اسلامی، سازمان مجاهدین خلق و سازمان چریک‌های فدائی خلق به مبارزه‌ی مسلحانه با رزیم پهلوی روی آوردند.

۱۹۸ (۲) پس از مرگ کرامول، مجلس و نظام سلطنت دوباره احیا شدند، اما پادشاه انگلستان که سلطنت را موهبت الهی می‌دانست، به مجلس توجهی نداشت. از این‌رو، بار دیگر یا یکدیگر ستیز کردند تا این‌که مجلس پیروز شد (۱۶۸۸م). این اتفاق در تاریخ انگلستان به انقلاب باشکوه شهرت دارد. بزرگ‌ترین دستاوردن این انقلاب که بدون خشونت به اهداف خود رسید، این بود که منشأ الهی سلطنت نفی و مجلس منشأ قدرت و تعیین کننده‌ی اختیارات پادشاه شناخته شد.

۱۹۹ (۲) رضاشاه پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتابورک، رئیس جمهور آن کشور، به تقليد از او به مبارزه با همه‌ی سنت‌های اسلامی پرداخت. او در این راه حتی مأموران مخصوص در کوچه و خیابان شهر، گماشت که وظیفه داشتند به زور چادر را از سر زنان بکشند. رضاشاه برای تضعیف روحانیت، دستور داد که روحانیون نیز لباس‌های مخصوص خود را کنار بگذارند.

۲۲۰ ۳ انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند.

انقلاب اسلامی ایران تنها یک انقلاب سیاسی نبود، بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت. این انقلاب، قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب را پشت سر گذاشت، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی را به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.

۲۲۱ ۲ فلسفه‌های روش‌نگری، سکولاریسم را از سطح عملی و ظاهری فرهنگ غرب به سطح نظری و عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.

امانیسم در ابعاد مختلف فرهنگ غرب نظری هنر و ادبیات بروز و ظهور یافته است. هنر مدرن بر بعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی تمرکز می‌کند. فوکویاما نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ بشر می‌داند که برای آن جایگزین بهتر و مناسب‌تری قابل تصور نیست.

۲۲۲ ۴ طی قرن بیستم نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد، بلکه سال‌های پایانی قرن بیست شاهد بازگشت مجدد نگاه معنوی و دینی به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بود. بعضی از این موج که نشانه‌ی بحران معنویت در فرهنگ غرب است، با عنوانی «افول سکولاریسم» و «پساکولاریسم» یاد کردند.

اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خودبیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود. در این جهان‌های اجتماعی، انسان‌ها از حقیقت خود و هستی دور می‌مانند.

در چالش فقر و غنا، کشاورزان به صورت کارگرانی درآمدند که سرمایه‌ی وجود خود را در معرض خرید صاحبان ثروت و صنعت قرار می‌دادند.

بسیاری از جوامع غیرغیری، در روپارویی با جهان غرب، به دلیل این‌که مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب گشتند، به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند. خودباختگی جوامع غیرغیری در برابر جهان غرب را «غرب‌زدگی» می‌نامند.

۲۲۳ ۳ وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه‌ی اول قرن بیست، خطا یومن نظریه‌ی کنت را نشان می‌دهد.

فردی که سلام می‌کند، پاسخ سلام او، پیامد ارادی کنش او محسوب می‌شود که به اراده‌ی جواب‌دهنده‌ی سلام، وابسته است.

رویکرد طرفداران عدالت اجتماعی، نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق.

قرب و نزدیکی به خداوند، پیامد طبیعی و ضوگرفتن است.

۲۲۴ ۲ در جهان اسلام، مکاتب و مذاهب مختلف فقهی در مواجهه با شیوه‌های زندگی، نظام‌های اجتماعی و به ویژه قدرت‌های اجتماعی موجود، فعال بوده‌اند.

جامعه‌ی آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

کاهش جمعیت، شاغض و نشانه‌ی جهان اجتماعی متعدد است، زیرا قوم خانواده و فرزندآوری در گرو محبت، ایثار و فداکاری است، ولی در جهان متعدد به دلیل فردگرایی و اصالت لذت، این محبت و ایثارگری کاهش می‌یابد که به فرزندآوری کمتر، کاهش شدید جمعیت و فرو افتادن این جوامع در چاله‌ی جمعیتی می‌انجامد.

۲۲۵ ۲ نظام سیاسی تک‌ساخت (یکپارچه) از قاره‌ی اروپا به دیگر نقاط جهان راه یافته و کشور فرانسه از پیشگامان این الگو است. در این نوع نظام سیاسی، کشور به واحد‌های سیاسی و اداری کوچک‌تر مانند استان و شهرستان تقسیم می‌شود و حکومت مرکزی حدود اختیارات را تعیین می‌کند.

۲۲۶ ۴ مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا فعالیت‌های اقتصادی و متدالوی ترین ملاک تفاوت شهر و روستا میزان جمعیت است.

۲۲۷ ۲ مهم‌ترین علل شهرنشینی سریع بعد از سال ۱۳۴۵ در ایران سرمایه‌گذاری دولت در شهرها با استفاده از درآمدهای نفتی و اصلاحات اراضی بود.

۲۲۸ ۲ وندالیسم شهری ← خسارت وارد کردن به اصول عمومی، بناء‌ها و آثار فرهنگی که از انحرافات اجتماعی در شهرها است.

۲۲۹ ۴ خط روز گردان در برخی از نقاط انحراف پیدا کرده است تا از مشکلات روز تقویعی در مکان‌های مختلف کشورها یا جزایری که خط از آن‌ها عبور می‌کند، جلوگیری شود.

۲۳۰ ۳ امروزه با استفاده از بازتاب‌های طیف الکترومغناطیسی پدیده‌های سطح زمین که سنجنده‌ها دریافت می‌کنند، می‌توان اطلاعاتی را از سطح خشکی‌ها و دریاها ذخیره و پردازش کرد و نمایش داد.

جامعه‌شناسی

۲۳۱ ۲ پدیده‌های تکوینی پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند، ولی به واسطه‌ی ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

رشد علمون تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را «استرس عقلانیت ابزاری» می‌گویند.

بازتولید هویت اجتماعی چگونگی شکل‌گیری و تداوم هویت اجتماعی است.

۲۳۲ ۴ برای تولید دانش تبیینی از عقل ابزاری استفاده می‌شود.

عموم مردم در دانش عمومی خود از عقل عام بهره می‌برند.

مدینه‌ی ضاله جامعه‌ای است که در اثر انحراف نظری از مدینه‌ی فاضله شکل می‌گیرد.

۲۳۳ ۲ این خلون با استفاده از تجربه‌ی تاریخی جوامع پیرامون خود از عصبیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند و این دریافت خود را به همه‌ی جوامع تعمیم می‌دهد.

فارابی علم اجتماعی را زیرمجموعه‌ی علوم انسانی می‌دانسته و آن را «علم مدنی» نامیده است.

علم مدنی فارابی به تبیین یعنی علت‌بایلی واقعیت‌های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آن‌ها می‌پردازد.

عقل عام ابزاری برای به دست آوردن هر نوع دانشی است.

۲۳۴ ۴ راهپیمانی ← کنش اجتماعی

مرد و زن بودن ← هویت انسانی، فردی، ثابت

پیر و جوان بودن ← هویت انسانی، فردی، متغیر

آزادی فلسطین ← آرمان اجتماعی

فریاد مرگ بر آمریکا و مرگ بر اسرائیل ← کنش اجتماعی

پرچم ← نماد اجتماعی

جنگ ایران و عراق با همهی جنگ‌های قرن بیستم متفاوت بود در این جنگ، تمامی کشورهای بلوک شرق و غرب، علیه ایران متعدد شدند. تسلیحات روسی، آمریکایی، فرانسوی، آلمانی و دلارهای نفتی کشورهای عربی در خدمت ارتشی قرار گرفته بود که آغازگر جنگ بود. این در حالی بود که ایران برای تهیی ابتدایی ترین تجهیزات از جمله سیم خاردار، تحریم شده بود.

۳ سپردن داوری در مورد ارزش‌ها و آرمان‌های بشری به تمایلات افراد ← زوال معنا و عقلانیت ذاتی
حق و باطل، مستقل از پذیرش یا عدم پذیرش جهان‌های اجتماعی‌اند.
جامعه‌پذیری در جوامع مختلف، شیوه‌ی واحد و ثابتی ندارد.

۲۲۴ بررسی عبارت‌های نادرست:

ج) جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون این‌که به جهان اسلام بیروندد، تحولات هویتی پیدا کرد.

د) کاستی و خلاً معنوی، داشمندان و متفکران اجتماعی را به بازنده‌ی درباره‌ی بنیان‌های عقیدتی و ارزش جهان اجتماعی فرا می‌خواند.

۱ هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد؛ بازتوییدش با مشکل مواجه می‌شود و دوام و بقای آن تهدید می‌شود.

در جهان اجتماعی متعدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله‌ی علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه‌ی معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، افراد خواهان تسلط بر این جهان را به تدریج، اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل فس آهنین، همه‌ی ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرست رهایی از این فس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.

برخی معتقدند که جهانی شدن، فرآیندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد.

فلسفه و منطق

۳ حساس به جسم نامی عرض خاص است، مثل نویسنده به انسان.

۲ حد ناقص یک نوع می‌تواند شرح اسم باشد.

۱ اگر بین دو مفهوم عموم و خصوص منوجه برقرار باشد، بین یکی و زیرمجموعه‌ی دیگری نمی‌تواند تساوی برقرار باشد.

۱ مفهوم جزئی می‌تواند در خارج مصدق نداشته باشد، مثل رسم شاهنامه. مفهوم کلی می‌تواند یک مصدق داشته باشد و مصدق دیگر برایش محال باشد.

۲ تصور است که با تعریف معلوم می‌شود و در تصور حکم و قضاؤت وجود ندارد، مثل آن یارگزوهشت سر دار بلند.

۲۲۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۴) دو قضیه‌ی سؤال، قیاس شکل سوم تشکیل می‌دهند و در قیاس شکل سوم نتیجه همیشه جزئی است.

۳) در شکل سوم منتج باید صغیری موجبه باشد، لذا الف در نتیجه موضوع است.

۲۲۵ **۳** علوم انسانی را ایجاد می‌کند ← عقل عملی

درباره‌ی هنجارها، ارزش‌ها و آرمان‌های جوامع مختلف داوری علمی می‌کند و رویکرد انتقادی به جامعه‌ی خود و دیگر جوامع دارد ← علم مدنی ارزیابی وضعیت حقوق انسانی و آزادگی در مناسبات و روابط انسانی ← عقل انتقادی

علومی که درباره‌ی حقیقت انسان و آغاز و انجام او سخن می‌گویند، علم نافع محسوب می‌شوند. حتی این دسته از علوم یعنی علم به نفس، علم توحید و علم به مبدأ و معاد، از نافع ترین علوم دانسته شده‌اند.

۲۲۶ **۲** بررسی عبارت قادرست:

ب) الیگارشی: روش حکومت براساس خواست و میل حاکم / مونارشی: روش حکومت براساس فضیلت

۴ سیاست هویت محصل دوران پسامدren است و بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی تأکید می‌کند.
یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد.

گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه‌ی زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد. این وضعیت می‌تواند به «تزلزل فرهنگی» منجر شود.

۲۲۸ **۱** کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجزیی تحلیل کرد؛ زیرا اگر چه حس و تجزیه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند، اما روش تجزیی توان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد. اوردوس که تصویر آن در صورت سؤال آمده است، بزرگ‌ترین شهر متروکه‌ی جهان است که با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دولت چین برای سکونت در آن، تقریباً خالی از سکنه مانده است.

۲۲۹ **۱** وجود نظریات متفاوت، نشانه‌ی پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و البته دشواری فهم آن‌هاست. برخی رویکردها برخلاف روش‌های کیفی برای دستیابی به پاسخ‌های ساده، سراسرت و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره‌ی چراچی و قوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند.

۴ **۲۴۰** جامعه‌ی آرمانی قرآن قصد ظلم به دیگر جوامع را ندارد، اما ظلم دیگران را هم نمی‌پذیرد.

در مدینه‌ی فاسقه با آن‌که مردم حقیقت و عدالت را می‌شانند یا امکان شناخت آن را دارند، براساس آن عمل نمی‌کنند.

به نظر این خلدون، عصیتی که در ابتدا در زندگی ساده‌ی بادیه‌نشینی وجود داشته، عامل پویایی و پیشرفت جامعه بوده است.

در جوامع جاھله، علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد، اما علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.

۲۲۱ **۲** قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت تبعیت‌کنندگان به دست می‌آید، مقبولیت دارد.

۴ **۲۲۲** اشتراک نظریه‌ی هانتینگتون و فوکویاما در فروباشی بلوک شرق می‌باشد.

اشتراک انقلاب نارنجی در اوکراین و ادوارد اسنودن در استفاده از قدرت نرم رسانه‌ها بود.

۲۵۴ اختلاف زبان یکی از دلایل جدایی قلمرو دین و فلسفه است با این که محتوایی بکسان دارد.

۲۵۵ توجه به متن کتاب بسیار مهم است. بنابراین هرگاه سهورودی از مشرق و مغرب یا از خورشید طلوع‌کننده و غروب‌کننده سخن می‌گوید، کلام او را باید بر مبنای چهارگاهی نور و ظلمت در جهان هستی تفسیر کنیم.

۲۵۶ منابع متعدد حکمت اشراف شنان از وسعت نظر یا توانایی فرهنگ اسلامی در هضم اندیشه‌های گوناگون است.

۲۵۷ از قرن دوازدهم به تدریج آثار ابوعلی سینا و ابن‌رشد به لاتین ترجمه شد و در اختیار متفکران مسیحی مغرب‌زمین فرار گرفت. آنان از طریق آثار فلسفه‌ای اسلامی، علاوه بر کسب شناخت گسترده‌تر از اندیشه‌های ارسطو با ابتکارات فیلسوفان اسلامی که در راه سازگار کردن اعتقادات دینی با استدلال‌های عقلی گام‌های بلندی برداشته بودند، آشنا شدند.

۲۵۸ در مدنیته فاضله کسی هست که ریاست او عین برقراری نظام عدل و توزیع عادلانه امکانات اجتماعی است، یعنی به اندازه‌ی ظرفیت هر فرد از امکانات اجتماعی بیهوده‌مند می‌شود، مثل ریاست قلب بر بدن.

۲۵۹ هر موجودی در یکی از مراتب تشکیکی وجود قرار دارد و دامنه یا حد وجودی او، همان آثار و خواصی است که از او ظاهر می‌گردد.

۲۶۰ **۱** واقعیات درونی ← مفاهیم فلسفی ← اصول بدیهی ← پایه‌ی ریاضیات و منطق
مصادق علیت ← مفهوم علیت ← قاعده‌ی کلی علیت ← ریاضیات و منطق
علم حضوری ← علم حصولی ← علم حصولی ← علم حصولی

روان‌شناسی

۲۶۱ تحت فشار بودن دانشجویان در مسابقات رباتیک بیانگر فشار روانی مثبت است؛ زیرا حاصل رقبه‌ی مثبت بوده، بنابراین پیامد آن مطلوب و سازنده خواهد بود.
سایر گزینه‌ها نشان‌دهنده فشار روانی منفی هستند که معمولاً شکست و ناکامی را به دنبال دارند.

۲۶۲ **۳** استدلال قیاسی از روش‌های منطق و مورد استفاده‌ی فیلسوفان است **بنابراین** ← به شیوه‌ی خردگرایانه اشاره دارد.
خودشناسی و درون‌نگری **هدف** ← رسیدن به درک درونی است که کاملاً شخصی و غیرقابل تعمیم است **بنابراین** ← به شیوه‌های مبتنی بر سیر و سلوک و روش‌های شهودی اشاره دارد.

۲۶۳ **۴** بازی‌ی گذشته و عبرت گرفتن از آن به اندیشیدن، تفکر و درس گرفتن از تجربیات اشاره دارد که قابل مشاهده‌ی مستقیم نیست و شناخت و فرآیند ذهنی محسوب می‌شود.

سایر گزینه‌ها به فعالیت‌های قبل مشاهده اشاره دارند و رفتار محسوب می‌شوند.

۲۶۴ **۱** گزینه‌ی (۱) به ذات بد و سرشت یعنی عوامل زیستی مؤثر بر رشد اشاره دارد که ذات خراب نیکو نمی‌شود، چون بنیادش خراب است.

سایر گزینه‌ها به عوامل محیطی مؤثر بر رشد اشاره دارند.

بررسی گزینه‌ها

(۲) اثربداری همنشینان و دوستان (همگون شدن طبع موجودات)

(۳) به سعادت و کمال نمی‌رسی تا زمانی که همنشین بد داری.

(۴) همنشین و معاشرت با افراد نادرست، باعث از بین رفتن ایمان انسان می‌شود.

۳ بررسی سایر گزینه‌ها

۱ و (۲) قیاسی که نتیجه‌اش حملی است، می‌تواند اقترانی حملی یا استثنایی باشد.

(۴) در هر دو صورت (اقترانی حملی و استثنایی) مقدمه‌ی دوم حتماً حملی است و فقط در صورت دوم (استثنایی) مقدمه‌ی اول شرطی است.

۴ بررسی گزینه‌ها

(۱) عکس مستوی است در صورتی که سالبه‌ی جزئی عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد.

(۲) عکس نقیض و صادق است.

(۳) مداخلن تحت تضاد عکس مستوی است و لازم‌الصدق نیست.

(۴) مداخلن تحت تضاد عکس نقیض است و لازم‌الصدق نیست.

۲۴۴ پی بردن به بارش باران از لطفت هوا = معلول به علت = آنی پی بردن به لطفت هوا از بارش باران = علت به معلول = لقی

۲۴۵ مقدمه‌ی استدلال کاذب است، کذب مقدمه به دلیل ایهام انکاکس است، نتیجه: تعیین مقدمه، بدون جواز است.

۲۴۶ اگر به قلمرو علوم تجربی نظر کنیم و قوانینی را که دانشمندان به اثبات آن‌ها پرداخته‌اند بررسی کنیم، با پرسش‌های جدیدی رویه‌رو می‌شویم که پاسخ آن‌ها را از خود آن علوم نمی‌توان انتظار داشت. پاسخ آن‌ها در حوزه‌ی فلسفه است که به روش عقلانی پاسخ داده می‌شود.

۲۴۷ هنرمندی که بینش اسلامی دارد می‌کوشد تا از ظواهر اشیاء مburکند و جلوی زیبایی حق را در هنری اشیاء و موجودات مشاهده کند

۲۴۸ فلسفه‌ی اولی مهم‌ترین مصدق فلسفه است و وجود هم مهم‌ترین صفت و ویژگی اشیاء.

۵ بررسی گزینه‌ها

(۱) نظر کلیبان است.

(۲) هم نظر کلیبان و هم نظر رواقیون است.

(۳) نظر رواقیون است.

(۴) نظر رواقیون است.

۲۵۰ تفاوت در افراد مختلف یک جنس، مثل اسب و انسان و پشه، در فلسفه‌ی ارسطو به تفاوت در صورت آن‌ها بازمی‌گردد و تفاوت افراد یک نوع در مرحله‌ی یکسان مثل علی و حسن به ماده بازمی‌گردد، چون صورت بودنی و ثابت است.

۶ بررسی گزینه‌ها

(۱) حالت تساوی بین وجود و عدم، یعنی ممکن‌الوجود بالذات بودن ماهیت.

(۲) چون ممکن‌الوجود بالغیر نداریم، پس این حالت از ناحیه‌ی علت به معلول عطا نمی‌شود.

(۳) این‌که حالتی بین وجود و عدم وجود تدارد، معنای اصل ضرورت است.

(۴) همه‌ی واقعیت‌های عالم ممکن‌الوجود هستند نه برخی از آن‌ها.

۲۵۲ **۲** **زیادت وجود بر ماهیت، یعنی مغایرت وجود و ماهیت در دهن.**

۲۵۳ **۱** اگر جهان قدیم باشد، اراده‌ی خدا در خلق با عدم خلق آن در زمان سلب خواهد شد، در نتیجه دلیل فاعل مختار بودن خداوند، حادث بودن عالم است.

۲۷۴ ۳) هر چه نشانه‌های درونی (معنایی) بین واگان بیشتر باشد، یادآوری آن‌ها با خطای کمتری صورت می‌گیرد.
خودرو، لاستیک دارد.

با موجه‌فرنگی، سالاد درست می‌شود.

۲۷۵ ۲) شاهین با وجود پرداخت شهریه‌ی آموزشگاه به دلیل ضعف آموزشی حاضر نیست در آموزشگاه بماند و انصراف می‌دهد.

در سایر گزینه‌ها افراد فقط به دلیل پرداخت هزینه‌های قبلی، اعم از شهریه‌ی داشتگاه، خرد خانه و دلستگی به آن، تعمیر ماشین، حاضرند مسیر برخطر آینده را با خطا طی کنند.

توجه، پرداخت هزینه‌های قبلی می‌تواند جنبه‌ی معنوی نیز داشته باشد، مانند عدم ترک خانه. در گزینه‌ی (۳) هم مادی است و هم معنوی و به دلیل دلستگی است.

۲۷۶ ۱) بررسی سایر گزینه‌ها،

۲) سروکار داشتن با اولویت‌ها مربوط به تصمیم‌گیری است - وقتی هدف روش نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.

۴) توجه به موضوع انتخاب‌ها مربوط به تصمیم‌گیری است.

۲۷۷ ۴) خرد یخچال به صرف بزرگی اندازه ← ادراکی (توجه به ویژگی‌های حسی و فیزیکی)

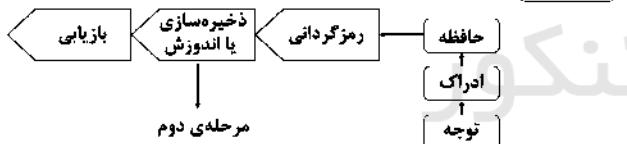
انتخاب فرش براساس تراکم بالا ← مفهومی ← تراکم فرش هر چه بیشتر باشد، کیفیت و ارزش آن بیشتر است (تراکم منظور ظرفت نخ است).

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) مفهومی - مفهومی ← ادراکی - ادراکی

۳) مفهومی - ادراکی

۲۷۸

۲۷۹ ۴) اگر پاسخ به سؤال آیا خطری مرا تهدید می‌کند؟ مثبت باشد، فرد کنترل شخصی خود را ارزیابی می‌کند: آیا من می‌توانم کاری برای تغییر موقعیت انجام دهم؟

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱ و ۲) فراخوانی روش‌های مقابله‌ای و حذف عامل فشارآور در مراحل بعدی اتفاق می‌افتد.

۳) ارزیابی موقعیت نیز مرحله‌ی اول رویه‌رو شدن با موقعیت تهدیدآمیز است.

۲۸۰ ۴) در گزینه‌ی (۴) فرد فعالیتی را به دلیل علاقه‌ی خود انجام می‌دهد (انگیزش درونی) و منبع نزد در خود تکلیف است. در سایر گزینه‌ها افراد برای کسب رتبه‌ی ۱، مورد تشویق دیگران قرار گرفتن و دیده شدن، دست به فعالیت می‌زنند که همگی نشان‌دهنده‌ی انگیزش بیرونی هستند و منبع آن اعمال خارجی است و در بیرون فرد قرار دارد.

۲۶۵ ۳) خلاصه‌نویسی و رسم جدول ← استفاده از سایر اندام‌های بدن (استفاده از دست‌ها همراه با خواندن)

نم بردن تفاوت‌های معنایی بین توجه و تمرکز ← تمایزبخشی

۲۶۶ ۴) تمایل به طبقه‌بندی افرادی که با هم شباهت دارند (کودکان همسن) در یک گروه ← مشابهت

تمایل به دین اشیای ناقص به صورت کامل، در اینجا تمایل به کامل کردن تصویر یک ساختمان نیمه‌کاره ← تقابل

۲۶۷ ۲) تولید مواد و محصولات از آخر به اول مهندسی معکوس نام دارد که جزء روش‌های شروع از آخر حل مسئله است و در طبقه‌بندی کلی تر روش اکتشافی حل مسئله قرار می‌گیرد.

۲۶۸ ۳) انتخاب بین ازدواج و ترک تحصیل ← تصمیم‌گیری است که محصول ناتوانی در آن نعارف است.

ناتوانی در رسیدن به جواب در معماهی برج هانوی به دلیل نداشتن مهارت ← حل مسئله است که محصول ناتوانی در آن ناکامی است.

توجه، ناتوانی در حل مسئله، علاوه بر ناکامی باعث فشار روانی هم می‌شود.

۲۶۹ ۱) به روش‌های ثابت و یکنواخت تصمیم‌گیری افراد، سبک تصمیم‌گیری می‌گویند.

در سبک تصمیم‌گیری اجتنابی، فرد قصد دارد تصمیم بگیرد، ولی هیچ‌گاه تصمیم وی عملی نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها،

۲) بسیاری از سبک‌های تصمیم‌گیری ناکارآمد هستند و فقط یکی، بهتر از سایر سبک‌های است. افراد دارای سبک تصمیم‌گیری اجتنابی بر این باورند که همه‌چیز خوب‌به‌خود درست می‌شود.

۳ و ۴) افراد دارای سبک اجتنابی «کار امروز را به فردا می‌اندازند»، بنابراین ضرب المثل «کار امروز را به فردا می‌فکن» نصیحتی به این افراد است.

۲۷۰ ۳)

{ توانایی یا استعداد
غیرقابل کنترل { دشواری تکلیف

بیرونی ← دشواری تکلیف

نایابیار ← تلاش و برنامه‌ریزی

توجه، توانایی و استعداد، اسنادی درونی هستند.

۲۷۱ ۴) تحول ارزشی و اخلاقی در نوجوانی بیش از هر دوره‌ی دیگری است.

اندازه‌ی قلب در دوره‌ی نوجوانی ← دو برابر قبل

اندازه‌ی ظرفیت شش در دوره‌ی نوجوانی ← سه برابر قبل

رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره‌ی مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاویت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد

۲۷۲ ۲) لرزش دست‌ها ← جسمانی

سیلی زدن ← رفتاری

از بین رفتار قوه‌ی استدلال ← شناختی

۲۷۳ ۴) هدف ← هر چیزی است که انسان سعی دارد به آن برسد و فکر می‌کند برای او مؤثر و مفید است.

ایجاد هدف و اهمیت‌دهی به آن در انگیختگی ذهنی مؤثر است.